

1 Ndi Eze

Adonaija echie onwe ya eze

¹ Mgbe eze Devid ghoro agadi, n'agbanyeghi na-eji otutu uwe kpuchie ya, ahụ ya ekpoghi oku.

² Ya mere, ndi na-ejere ya ozi siri ya, "Ka anyi chotara eze otu nwaagboghọ na-amaghi nwoke, onye ga-akwu n'ihu eze ma burukwa onye ga-elekota ya. O nwere ike idina n'akuku onyenwe anyi bu eze ime ka ahụ kpoo ya oku."

³ Ha gaghari n'ala Izrel niile choo nwaagboghọ mara mma, chota otu nwaagboghọ onye Shunem, aha ya bu Abishag, kpotaara ya eze.

⁴ Nwaagboghọ a mara mma nke ukwu; o lekotakwara eze, jekwara ya ozi ma ya na eze enweghi mmeko obula.

⁵ N'oge a, Adonaija* onye nne ya bu Hagit, weputara onwe ya, kwuo si, "Aga m abụ eze." N'ihu nke a, o kwadooro onwe ya ugbọ agha na otutu inyinya, kpotakwa iri ndi ikom ise, ndi ga-agba oso n'ihu ya.

⁶ Na ndu Adonaija niile, o nweghi oge nna ya baara ya mba site n'iju ya, "Gini mere i ji akpa agwa di otu a?" O bu nwokorobia mara mma nke ukwu; o bu ya na-esotekwa nwanne ya Absalom.

* **1:5** Adonaija, bu nwa nke ano a muru Devid. Okpara ya bu Amon, Kiliab na Absalom nwuru anwu, ma Kiliab nwuru n'oge o bu nwantakiri. 2Sa 3:4

7 Adonaija na Joab, nwa Zeruaya† tinyere Abiata‡ onye nchuaaja, kparitara uka. Ha kwenyere inyere ya aka ka o ghozo eze.

8 Ma Zadok onye nchuaaja, Benaya nwa Jehoiada, Netan onye amuma, Shimei, Rei na ndi agha niile na-eche Devid nche esonyeghi Adonaija.

9 Adonaija chiri aturu, ehi na umu ehi gbara abuba, gaa n'akuku En-Rogel chuo aja na Nkume Zohelet. O kporo umunne ya niile bu umu ndi ikom eze na ndisi Juda niile, ndi na-ejere eze ozi oku,

10 ma o kporo Netan onye amuma, maobu Benaya, maobu ndi agha niile na-eche Devid nche. O kporo Solomon nwanne ya.

11 Mgbe ahụ, Netan onye amuma juru Bat-sheba nne Solomon ajuju si, "I nughị na Adonaija nwa Hagit aghoala eze ugbo a, ma onyenwe anyi bu Devid amaghi ihe obula banyere ya?"

12 Ma ugbo a, ka m duzo gi odu otu i ga-esi zoputa ndu gi na ndu nwa gi Solomon.

13 Bakwuru eze Devid si ya, 'Onyenwe m bu eze, o bu na i kweghi m bu ohu gi nkwa si: "N'ezie, Solomon nwa gi ga-abu eze n'onodu m, o ga-anodu n'ocheeze m"? Ma gini mere Adonaija ji buru eze?'

14 Mgbe i ka no na-akpanyere eze uka, mu onwe m ga-abiakwute gi gbaa okwu niile i na-ekwu ume."

† 1:7 Zeruaya, bu nwanne nwanyi Devid. ‡ 1:7 Abiata, bu nwa Ahimelek. 1Sa 22:20

15 Batsheba bakwuuru eze n’ime ulọ. Eze emeela nnọọ agadi nke ukwu. Abishag onye Shunem nọkwa na-elekọta ya.

16 Batsheba gburu ikpere n’ala, kpọọ isiala nye eze.

Mgbe ahụ, eze juru ya si, “Gini ka i na-achọ?”

17 Batsheba zara si ya, “Onyenwe m, i jiri ONYENWE ANYI Chineke gi nuoro m iyi, kwee m nkwa si na nwa m Solomon ga-abu eze, nodukwa n’ocheeze gi.

18 Ma ugbu a, Adonaija aghoala eze, ma gi onyenwe m bu eze amaghi ihe banyere nke a.

19 O jirila otutu igwe ehi na umu ehi gbara abuba, na aturu chuo aja. O kpokwara umu ndi ikom eze niile na Abiata onye nchujaja, na Joab onyeisi agha. Ma o kpoghi Solomon bu ohu gi.

20 Ma ugbu a, onyenwe m eze, ndi Izrel niile na-ele gi anya isi n’onu gi nuta onye ga-anochi anya gi, inokwasị n’ocheeze eze gi.

21 Ma o bughị otu a, ngwangwa onyenwe m bu eze ga-esoro ndi nna nna ya ha dina n’onwu, mu onwe m na nwa m Solomon ka a ga-emeso mmeso dika ndi mmebi iwu.”

22 Mgbe Batsheba no na-akpanyere eze uka, Netan onye amuma batara.

23 A gwara eze okwu si, “Netan onye amuma no n’ebe a.” Ya mere, o gara n’ihu eze kpoo isiala nye ya.

24 Netan siri, “Onyenwe m, bu eze, o bu gi onwe gi siri Adonaija ga-abu eze mgbe i nwuru, na o ga-anokwasikwa n’ocheeze gi?”

25 Taa, o gaala jiri otutu igwe ehi, na umu ehi gbara abuba, na umu aturu chuo aja. O

kpọkwala ụmụ ndị ikom eze niile. Ọ kpọkwara ndịisi agha, na Abiata onye nchụaja. Ha na ya na-eri ihe oriri, na-anụkwa ihe ọñụñụ, na-eti mkpu na-asị, ‘Eze Adonajja ga-adị ruo mgbe ebighị ebi.’

²⁶ Ma ha akpọghị mụ bụ ohu gị na Zadok, onye nchụaja, na Benaya nwa Jehoiada, na ohu gị bụ Solomon.

²⁷ Ọ bụ site n’aka onyenwe m bụ eze ka ihe nke a siri mee, ma i meghị ka ndị ohu ya mata onye ga-anọdụ n’ocheeze onyenwe m eze, mgbe ọ nọghikwa ya?”

Devid emee Solomon eze

²⁸ Mgbe ahụ, Devid kwuru okwu sị, “Kpọọronụ m Batsheba.” Batsheba batara, guzo n’ihu eze.

²⁹ Mgbe ahụ, eze nūrụ iyi sị ya, “Dịka ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ, Onye ahụ napụtara m site na nsogbu m niile,

³⁰ otu ahụ m siri nūrụ gị iyi n’aha ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel, sị, na Solomon nwa gị ga-abụ eze n’ọdụ m, ọ bụ ya ga-anọchi anya m, nọdụkwa n’ocheeze m. Otu ahụ ka m ga-eme n’ụbọchị taa.”

³¹ Mgbe ahụ, Batsheba kpọrọ isiala, gbukwaa ikpere n’ihu eze sị ya, “Ka onyenwe m eze Devid dīrī ndụ ruo mgbe ebighị ebi.”

³² Mgbe ahụ, Devid nyere iwu sị, “Kpọrọ m Zadok onye nchụaja, na Netan onye amụma, na Benaya, nwa Jehoiada.” Mgbe ha niile bīara n’ihu eze,

33 ọ siri ha, “Duru ndi ozi[§] onyenwe unu, tinwere unu onwe unu, mee ka Solomōn nwa m nọkwasi n’elu inyinya muul nke mu onwe m, kporonu ya gbada Gaihon.

34 N’ebe ahụ, ka Zadok onye nchụaja, na Netan onye amuma, tee ya mmanu ibu eze Izrel. Fūkwaanu opi, tiekwanu mkpu si, ‘Eze Solomōn ga-adi ndu ruo mgbe ebighi ebi.’

35 Mgbe ahụ, unu na ya ga-esokwa gbagota, ọ ga-abia nọkwasi n’ocheeze m ichi nonodu m. N’ihi na ọ bu ya ka m hoputara ichi eze n’Izrel na Juda.”

36 Benaya nwa Jehoiada zara eze si, “Amen, ka ONYENWE ANYI Chineke onyenwe m na eze, kwuputa ya ka ọ di otu a.

37 Dika ONYENWE ANYI si nonyere onyenwe m bu eze, biko, ka o si otu a nonyere Solomōn ime ka ocheeze ya di ukwu karia ocheeze onyenwe m bu eze Devid.”

38 Ya mere, Zadok, onye nchụaja, na Netan onye amuma, na Benaya, nwa Jehoiada, na ndi Keret na ndi Pelet,* duuru Solomōn mee ya ka ọ nọkwasi n’elu inyinya muul nke eze Devid. Emesia, ha duuru ya gaa Gaihon.

39 N’ebe ahụ, Zadok onye nchụaja weputara

§ 1:33 Ndị ozi n’uloeze, a na-ekwu ihe banyere ha n’ebe a, bu ndi agha eze. * 1:38 Ndị Keret na ndi Pelet, bu ndi nche eze Devid, ndi sitere na mba Kriit na Filistia. 1Sa 30:14; 2Sa 2:18

mpi mmanụ† ahụ dị n'ụlọ nzute‡ Chineke, were tee Solomọn n'isi. Ha fukwara opi. Mgbe ahụ, ndị mmadụ niile tiri mkpu sị, “Ka eze Solomọn dīrī ndụ ruo mgbe ebighị ebi.”

40 Ndi Izrel niile sooro ya rigoo, na-afu oja na-anurikwa oke onu, ruo n'ala mara jijiji n'ih i oke uzu.

41 Adonaija na ndi obia ya niile nuru mkpu onu ahụ mgbe ha onwe ha na-erisi nri. Mgbe Joab nuru opi ike ka o na-ada, o juru si, “Gini mere oke uzu di otu a ji na-ada n'ime obodo.”

42 Ma mgbe o ka kpu okwu ahụ n'onu, lee Jonatan nwa Abiata onye nchujaja, ka o batara. Adonaija siri, “Bata! N'ih i na i bu ezi mmadu amaara m na o bu ozioma ka i ji bia.”

43 Jonatan zara ya si, “Mba, o dighi otu ahụ! Onyenwe anyi eze Devid emeela Solomọn eze.

44 Eze e zigala ya na Zadok onye nchujaja, na Netan onye amuma, na Benaya nwa Jehoiada, ndi Keret na ndi Pelet sokwa duru ya gaa. Ha mere ka o nokwasi n'elu inyinya muul eze.

45 Zadok onye nchujaja na Netan onye amuma eteela ya mmanu na Gaihon ibu eze. Ha esitek-wala n'ebe ahụ nuru onu na-alaghachikwa, ndi obodo niile nokwa ugbo a na-eme mkpotu, na-anurikwa onu. O bukwa uzu onu ha ka unu nuru.

46 Solomọn na-anokwasi n'ocheeze ugbo a.

† 1:39 Mmanu a, bu udi mmanu otiti ahụ Chineke nyere Mosis iwu ka o mee n'Akwukwo Opu 30:22-33 ‡ 1:39 Ulo nzute, bu ulo ikwu ahụ Devid wuru maka i dōba igbe ogbugba ndu Chineke. Mgbe ahụ, ulo nzute ahụ ka di na Gibion. 1Ez 3:4; 2Sa 6:17

⁴⁷ Ọzọkwa, ndị na-ejere eze ozi abịala ikele onyenwe anyị eze Devid ekele, na-asị, ‘ka Chineke gị mee ka aha Solomọn buru aha a ma ama kari nke gị, ka ocheeze Solomọn dikwa ukwu kari nke gị.’ Eze nọkwa n’elu ihe ndina ya kpọọ isiala ofufe,

⁴⁸ sị, ‘Otuto diri ONYENWE ANYI, Chineke Izrel onye mere ka m jiri anya m hu onye nochiri anya n’ocheeze m taa.’”

⁴⁹ Mgbe ahụ, Adonaija, na ndị ọbịa ya si n’ebe ha na-eri ihe malie. Onye ọbụla sikwa n’ebe ahụ gbapụ ọsọ, n’ihi ọjọ.

⁵⁰ Ma Adonaija turu egwu nke ukwu ihe Solomọn ga-eme ya, n’ihi ya, ọ gara jide mpi di n’ebe ichu aja aka.

⁵¹ Mgbe ahụ, a gwara Solomọn sị, “Adonaija na-atu egwu ihe Solomọn ga-eme ya, n’ihi ya ọ na-ejide mpi ebe nchụaja aka. Ọ na-asị, ‘Ka eze Solomọn nọra m iyi taa sị na ọ gaghi eji mma agha gbuo ohu ya.’”

⁵² Solomọn zara sị, “Ọ buru na o gosi onwe ya dika onye kwesiri ntukwasị obi, otu agiri isi di ya n’isi agaghị ada n’ala, ma ọ buru na a huta ihe ojọ na n’aka ya, ọ ga-anwu.”

⁵³ Mgbe ahụ, eze Solomọn, zigara ndị ozi mere ka o site n’ebe nchụaja rịdata. Adonaija bịa kpọọ isiala nye eze Solomọn. Mgbe ahụ, Solomọn siri ya, “Laa n’ulo gị.”

2

Ndumodu Devid nyere Solomọn

¹ Mgbe ụbọchị onwụ eze Devid na-abiaru nso, o nyere nwa ya Solomon iwu si ya,

² “Oge onwụ m eruola,” ka o siri, “Ya mere, di ike, meekwa dika nwoke.

³ Debe iwu niile ONYENWE ANYI bu Chineke gi nyere, bie ndu n’uzo ya niile. Debekwa ukpuru na ihe niile o nyere n’iwu, na ntuziaka ya niile dika e dere ya n’akwukwo iwu Mosis. Mee nke a ka ihe niile i ga-eme gaara gi nke oma, n’ihe niile i na-eme, n’ebe obula i na-eche ihu gi.

⁴ Ka ONYENWE ANYI mezuo nkwa o kwere banyere m, si ‘O buru na umu gi na umu umu ha elezie anya n’otu ha si ebi ndu, o buru na ha ejegharia n’uzo ikwesi ntukwasi obi n’ihu m, jiri obi ha niile na mkpuruobi ha mee nke a, i gaghi achọ onye ga-anokwasi n’oche eze Izrel achọ.’

⁵ “Ugbu a, gi onwe gi maara ihe Joab nwa Zeruaya mere m, ya bu ihe o mere mmadu abuo bu ndiisi agha Izrel, Abna nwa Nea, na Amasa nwa Jeta. O gburu ha, wufuo obara ha n’oge udo, dika a ga-asị na o bu ihe e mere n’agha. O jikwa obara ahụ meruo ihe okike o kere n’ukwu na akpukpokuwu o yi n’ukwu.

⁶ I bu nwoke maara ihe, i makwaara ihe i ga-eme. Ekwela ka Joab, n’agbanyeghi isi awo ya, nwuo n’udo.

⁷ “Ma meere umu Bazilai onye Gilead ebere. Meekwa ka ha buru ndi na-eso gi rie ihe na tebul gi n’ihi na ha ji obi ha zute m mgbe m na-agba oso ndu n’ihi nwanne gi Absalom.

⁸ “Cheta Shimei, nwa Gera, onye Benjamin ahụ bi n’obodo Bahurim, onye kochara m nkocha

jogburu onwe ya n'ụbọchị ahụ m jere Mahanaim. Mgbe ọ bịara izute m na Jodan, eji m aha ONYENWE ANYỊ n'ụrọ ya iyi sị ya, 'Agaghị m eji mma agha gbuo gị.'

⁹ Ma achọghị m ka ị hapụ ya dika onye ikpe na-amaghị. Ị bụ nwoke maara ihe. Ị makwaara ihe ị ga-eme ya. Mee ka o jiri isi awọ ọbara juru baa n'ili."

¹⁰ Emesịa, Devid sooro ndị nna nna ya ha dina n'ọnwụ. E liri ya na obodo Devid.

¹¹ Ma ọ chiri Izrel iri afọ anọ; ọ chiri afọ asaa na Hebron, chiakwa iri afọ atọ na atọ na Jerusalem.

¹² Solomọn nọdurụ n'ocheeze nna ya Devid dika eze. Alaeze ya guzosiri ike nke ukwuu. Ọchịchị ya gakwara nke ọma.

Iguzosi ike nke ichi eze Solomọn

¹³ Otu ụbọchị, Adonaija nwa Hagit, bjakwutere Batsheba, nne Solomọn. Mgbe Batsheba huru ya, ọ juru ya ajuju sị, "Ọ bukwa ọbibiya udo ka ị bịara?"

Adonaija zara sị ya, "E, abịara m n'udo."

¹⁴ O kwuru sị, "O nwere ihe m nwere igwa gị."

Nne Solomọn zara sị ya, "Kwuo."

¹⁵ Ọ zara sị, "Dika ị maara, ọ bụ m nwe alaeze a. Ndị Izrel niile lekwaranya na m ga-abụ eze ha. Ma otu ọ dị, ihe niile adighikwa ka ọ dị na mbụ, alaeze a aghọla nke nwanne m, n'ihị na o si n'aka ONYENWE ANYỊ rute ya aka.

¹⁶ Ugbu a, enwere m otu ihe m na-arịo n'aka gị. Biko ajukwala imere m ya."

Batsheba siri ya, “Gini bu ariri gi? Kwuo ihe o bu.”

17 O zaghachiri ya si, “Biko rioro m Solomon eze, n’ihi na amaara m na o ga-eme ihe obula i rioro ya, ka o kponye m Abishag, nwanyi Shunem ahụ, ka o buru nwunye m.”

18 Batsheba zara si ya, “O di mma, aga m agwara gi eze okwu.”

19 Emesia, Batsheba biakwutere eze Solomon igwa ya okwu banyere Adonaija. Mgbe o na-abata, eze sitere n’ocheeze ya bilie gaa izute ya, kpokwaa isiala nye ya nodu ala n’ocheeze ya. O mere ka e butere nne eze* ocheeze, o nodukwara ala n’aka nri ya.

20 O siri, “Enwere m ariri nta m chororo iri gi. Ajukwala i mere m ya.”

Eze zaghachiri, “Riio ya nne m. Agaghi m aju i mere gi ya.”

21 Ya mere o siri, “Biko, kwere ka enye nwanne gi nwoke Adonaija Abishag nwanyi Shunem, ka o buru nwunye ya.”

22 Eze Solomon zara nne ya si, “Gini mere i ji rioro m ka m nye Adonaija naani Abishag nwanyi Shunem ka o buru nwunye ya? I gaara ariokwa m si m nye ya alaeze m. N’ihi na o bu ya toro m” I gaara ariokwa n’ihi Abiata onye nchujaja ma Joab nwa Zeruaya.

23 Mgbe ahụ, eze Solomon ji ONYENWE ANYI nūo iyi si, “Ka Chineke mesoo m mmeso, otu obula

* **2:19** N’uloeze mba ndi di n’owuwa anyanwu, nne eze bu onye a na-asopuru. A na-enyekwa ya oru ufodu ka o ruo, i ji kwanyere ya ugu.

mmeso ahụ si dị njo, ma ọ buru na Adonaija ejighi ndu ya kwuo ugwo n'ihu aririo a.

²⁴ Ugbu a, dika ONYENWE ANYI na-adị ndu, bu onye ahụ mere ka m nogidesie ike n'ocheeze nna m Devid, onye mere ka ochichi eze m malite dika o kwere na nkwa, a ga-eme ka Adonaija nwuo taa.”

²⁵ Eze Solomon zigara Benaya nwa Jehoiada ka ọ gaa gbuo Adonaija. Benaya gakwara tigbuo Adonaija.

²⁶ Eze kpokwara Abiata onye nchaja si ya, “Laghachi azu n'ubi gi n'Anatot.† I kwesiri inwu onwu ma ọ bughị ugbu a ka a ga-egbu gi n'ihu na i buru igbe ogbugba ndu Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI n'oge nna m Devid di ndu. I sokwa ya huo ahuhu n'oge ahụ niile o nwere nsogbu.”

²⁷ Ya mere, Solomon chupuru Abiata‡ ka ọ ghara ibu onye nchaja ONYENWE ANYI ozo. Otu a ka o si mezuos bu okwu ahụ ONYENWE ANYI kwuru banyere ezinaulo Elayi na Shailo.

²⁸ Ma mgbe Joab nuru na Adonaija anwula, ọ gbaara oso gaa n'ulo nzute ONYENWE ANYI jigide mpi di n'akuku ebe ichu aja aka. O bu ezie na Joab so Adonaija gbaa izu imegide Solomon, ma o soghi Absalom gbaa izu imegide Devid.

²⁹ Mgbe a gwara eze Solomon, na Joab a gbabala n'ulo ikwu ONYENWE ANYI, nodu n'akuku

† **2:26** Anatot, bu otu n'ime obodo nke ebo Benjamin nyere ndi nchaja Jos 21:18; Jer 1:1 ‡ **2:27** O bu naani Abiata gbapuru mgbe a na-egbu ndi ezinaulo Elayi. 1Sa 22:17-20 § **2:27** 1Sa 2:27-36

ebe ịchụ aja. Solomọn nyere Benaya, nwa Jehoiada iwu si, “Gaa, tituo ya n’ala.”

³⁰ Benaya banyere n’ime ụlọ nzute ONYENWE ANYỊ, si Joab, “Eze si gị, ‘pụta ezi!’ ”

Ma ọ zara, “Mba, aga m anwụ n’ebe a.”

N’ihi nke a, Benaya jekwuru eze gwa ya ihe Joab kwuru.

³¹ Mgbe ahụ, eze nyere Benaya iwu si ya, “Gaa mee dika o kwuru. Gbuo ya, liekwa ya. Nke a ga-eme ka ikpe omuma ghara idiri mu na ezinaulo nna m Devid n’ihi ikpe omuma diri Joab maka obara ndi aka ha di ocha o wusiri.

³² ONYENWE ANYI ga-emekwa ka obara o wusiri laa ya n’isi, n’ihi na o ji mma agha gbuo ndi ikom abuo, ma nna m Devid amaghi maka ya. Ha abuo, ya bu Abna nwa Nea, ochiagha ndi Izrel, na Amasa nwa Jeta, ochiagha ndi Juda, ndi di mma ma burukwa ndi ezi omume kariya ya.

³³ Ka ikpe omuma di n’ihi igbu ochu ndi a dikwasị Joab na umu umu ya n’isi ruo mgbe ebighi ebi. Ma n’ebe Devid na umu umu ya, na ulo ya, na ocheeze ya di, ka udo ONYENWE ANYI dikwasị ha ruo mgbe ebighi ebi.”

³⁴ Benaya nwa Jehoiada gara gbuo Joab. E liri ya n’ala nke ya* di n’ozara.

³⁵ Mgbe ahụ, eze hoputara Benaya, nwa Jehoiada ka o buru onyeisi ndi agha ya niile, ma mee Zadok onye nchujaja n’onodu Abiata.

* **2:34** N’oge ochie, n’ihi na-enweghi ebe ili ozu nke ozuzu oha, a na-eli onye obula n’ala nke aka ya.

³⁶ Emesịa, eze ziri Shimei ozi sị ya, “wuoro onwe gị ụlọ na Jerusalem, biri n’ebe ahụ, esitekwala n’ebe ahụ pụọ jee ebe ọbụla.

³⁷ N’ihi na ụbọchị ị ga-apụ gafee iyi dị na Ndagwurugwu Kidron, mara nke ọma na ị ghaghị inwụ. Ọbara gị ga-adikwa gị n’isi.”

³⁸ Shimei zara eze, “Okwu gị dị mma. Ohu gị ga-eme dika onyenwe m bụ eze kwuru.” Shimei biiri n’ime Jerusalem, nọkwa ọtụtụ ụbọchị.

³⁹ Ma n’ogwugwu afo atọ, ndị ohu abụọ Shimei nwere gbapuru ọsọ gbakwuru Akish, nwa Maaka, eze Gat.[†] Ndị mmadu biara gwa Shimei sị ya, “Lee, ndị ohu gị nọ na Gat.”

⁴⁰ Nke a mere ka o bilie, rikwasị n’elu inyinya ibu ya, gaa Gat, jekwuru Akish n’ihi ichọ ndị ohu ya. Shimei gara mee ka ndị ohu ya soro ya laghachite azụ.

⁴¹ Mgbe a gwara Solomon na Shimei hapuru Jerusalem gaa Gat ma loghachikwa azụ,

⁴² eze ziri ozi kpọọ Shimei sị ya, “Ọ bụ na m adoghị gị aka na ntị, jiri aha ONYENWE ANYỊ nūọ iyi sị, ‘Mara nke ọma n’ụbọchị ọbụla ị ga-esi n’ebe a pụọ gaa n’ebe ọbụla ọzọ, na ị ga-anwu?’ N’oge ahụ, ị zara m sị m, ‘Okwu gị dị mma. Aga m emekwa ya.’

⁴³ Ọ bụ gini mere i ji mebie iyi ị nuru nye ONYENWE ANYỊ, jukwa idebe ihe m nyere gị n’iwu?”

⁴⁴ Eze gwakwara Shimei okwu sị ya, “I maara ihe ọjọọ‡ niile i mere megide nna m Devid. Ugwu

[†] 2:39 Obodo Gat dị na Filistia. [‡] 2:44 2Sa 16:5-13

a ONYENWE ANYI ga-akwughachi gi ugwo n'ihu omume ojoo gi.

⁴⁵ Ma eze Solomōn ga-abu onye a goziri agozi. Ocheeze Devid ga-eguzosikwa ike n'ihu ONYENWE ANYI ruo mgbe ebighi ebi."

⁴⁶ Mgbe ahụ, eze nyere Benaya, nwa Jehoiada iwu ka o gbuo Shimei. O pukwara tituo ya, o nwuo.

Sitekwa n'oge ahụ, alaeze Solomōn guzosiri ike n'aka ya.

3

Solomōn ariọ maka amamihe

¹ Solomōn na Fero eze Ijipt jikotara onwe ha n'otu, o luru nwa nwanyi Fero. O kpobatarara ya n'obodo Devid ruo mgbe o wusiri uloeze ya na ulonso ONYENWE ANYI, na mgbidi gbara Jerusalem gburugburu.

² N'oge ahụ, ndi Izrel ka na-achụ aja ha n'ebe di elu niile, n'ihu na ewubeghi ulonso ukwu nye aha ONYENWE ANYI.

³ Ma Solomōn gosiri ihunanya n'ebe ONYENWE ANYI no, site na igbaso ntuziaka niile nke Devid nna ya nyere ya, o bu naani na o churu otutu aja di iche iche, na ihe nsure oku na-esi isi utu n'ebe di elu di iche iche.

⁴ Eze gara Gibion n'ihu ichu aja, n'ihu na ebe ahụ bu ebe kachasi mkpa, di elu. Solomōn churu otu puku aja nsure oku n'elu ebe ichu aja ahụ.

⁵ Na Gibion, ONYENWE ANYI mere ka Solomōn hu ya anya na nro nke abali, Chineke siri ya, "Riio ihe obula i chorọ ka m nye gi."

6 Solomōn zara sị, “I gosila ohu gị bụ nna m Devid obi ebere dị ukwuu, n’ihi na ọ bụ onye kwesiri ntụkwasi obi nye gị, onye ezi omume nakwa onye obi ya ziri ezi. I nọgidela na-egosi ya obi ebere dị ukwuu, nyekwa ya nwa nwoke ga-anọkwasi n’ocheeze ya n’ubochi taa.

7 “Ugbu a, ONYENWE ANYI bụ Chineke m, i meela ohu gị eze n’onodu nna m, bụ Devid. Ma abụ m naanị nwantakiri* na-amaghi otu esi apụ ma na-abatakwa.†

8 Ohu gị nọ n’ebe a, n’etiti ndi gị i hoputara, ndi bara uba nke ukwuu, ndi a na-adighi aguta onu n’ihi n’onuogugu ha babigara uba oke.

9 Ya mere, nye ohu gị uche nghota nke m ga-eji chia ndi gị, na ighota ihe di iche n’etiti ezi ihe na ajo ihe. N’ihi na onye puru ichikota ndi gị a di ukwuu?”

10 O masiri Onyenwe anyi na Solomōn rioro nke a.

11 Ya mere, Chineke zara sị ya, “N’ihi na i rioro amamihe na nghota i ga-eji chia ndi m, ma i rioro m ka m nye gị ndu ogologo, maobu akunuba, maobu onwu nye ndi iro gị.

12 Aga m eme dika ihe i rioro si di. Aga m enye gị obi maara ihe na uche ighota ihe ziri ezi, nke ga-abu na o dighi onye obula dika gi, o dighikwa onye obula ga-adi ka gi.

13 Ozokwa, aga m enyekwa gi ihe ndi ahụ i na-arioghi m, akunuba, na nsopuru, ka o ga-abu

* 3:7 O bughị nwantakiri n’onuogugu afo kama o bu n’amamihe, n’ihi n’oge a, o bu naanị iri afo abuo ka Solomōn gbara. 1Ih 22:5; Jer 1:6 † 3:7 Maobu, na-amaghi otu m ga-esi aru oru m ndi a.

n'ubochi niile nke ndu gi, i gaghị enwe onye obula ga-adi ka gi n'etiti ndi eze niile.

¹⁴ O burukwa na i jee ije n'uzo m niile, debe iwu m, meekwa ihe m gwara gi, dika nna gi David mere, aga m enye gi ogologo ndu."

¹⁵ Mgbe ahụ, Solomon si n'ura teta, ghotakwa na o bu nro ka o na-arọ.

O lotara na Jerusalem bata guzo n'ihu igbe ogbugba ndu Onyenwe anyi, chuo aja nsure oku na aja udo. Emesia, o meere ndi na-ejere ya ozi oke oriri.

Ikpe ziri ezi Solomon kpere

¹⁶ Mgbe ihe ndi a gasiri, umu nwanyi akwuna abuo biakwutere eze, guzo n'ihu ya.‡

¹⁷ Otu n'ime ha gwara ya si, "Onyenwe m, mu na nwanyi a bi n'otu ulo. Anyi abuo dikwa ime. Ma eburu m ya uzo muo nwa nke m.

¹⁸ Mgbe ubochi ato gasiri ka m musiri nwa, ya onwe ya mukwara nwa nke ya. Naani anyi abuo bi, o nweghi onye ozo binyere anyi.

¹⁹ "Ma n'otu abali, nwa ya nwuru mgbe o dinakwasiri ya n'oge o na-arahụ ura.

²⁰ Mgbe o biliri n'etiti abali, choputara na nwa ya anwula, o kuuru ya nibe ya n'akuku m, kurukwanu nwa nke m di ndu nibe n'akuku ya onwe ya.

²¹ N'isi ututu, mgbe m tetara n'ura choo inye nwa m ara, achoputara m na o nwula. Ma mgbe m leziri ya anya nke oma ka chi boru, ahuru m na nwa mu na ya dina abughi nwa nke m muru."

‡ 3:16 Ka o dozieere ha okwu.

22 Mgbe ahụ, nwanyị nke ọzọ kwuru si, “Mba, nwantakiri ahụ di ndu bu nwa m, ma nke nwuru anwu bu nwa gi.” Nwanyị nke mbu zara si,

“Mba, o bughị eziokwu; nwa nke nwuru anwu bu nke gi, ma nke di ndu bu nke m.” Otu a ka ha si na-arurita uka n’ihu eze.

23 Eze kwuru si, “Onye nke a na-asị, ‘Nwa m bu nke di ndu, ma nke gi bu nke nwuru anwu,’ mgbe onye nke ọzọ na-asị, ‘Mba! Nwa gi bu nke nwuru anwu, ma nke m bu nke di ndu.’”

24 Mgbe ahụ, eze siri, “Wetara m mma agha.” Ya mere, ha wetaara eze mma agha.

25 Eze nyere iwu si, “Kpɔwaa nwa ahụ di ndu ụzọ abụọ, were otu ọkara nye otu onye, werekwa nke ọzọ nye onye nke ọzọ.”

26 Nwanyị ahụ nwa ya di ndu juputara n’omijiko n’ebe nwa ya nọ, o gwara eze si, “Biko, onyenwe m, kunye ya nwantakiri ahụ di ndu. Egbukwala ya.”

Ma onye nke ọzọ siri, “Kpɔwaa ya abụọ. Nwa a agaghị abụ nke gi, o gaghị abukwa nke m.”

27 Mgbe ahụ, eze kpebiri ikpe si, “Kuru nwan-takiri a di ndu kunye ya nwanyị ahụ choro ka o di ndu. Egbula ya, n’ihi na nwanyị ahụ bu nne ya.”

28 Mgbe ndi Izrel niile nuru otu eze si kpebie ikpe a, ha sitere n’itu egwu nye eze nsopuru, n’ihi na ha huru na o si n’aka Chineke nweta amamihe§ ikpe ikpe ziri ezi.

§ 3:28 1Ez 3:9,11-12; 2Ih 1:12; Dan 1:17; Kọl 2:2,3

4

Ndịisi ozi Solomọn

¹ Ya mere Solomọn ghorọ eze ndị Izrel niile.

² Ndị a bụ aha ndịisi ọchịchị obodo eze Solomọn hoputara inyere ya aka.

Azaraya,* nwa Zadok bụ onye nchụaja.

³ Elihoref na Ahija, umụ ndị ikom Shisha, bụ ndị ode akwụkwọ.

Jehoshafat, nwa Ahilud bụ onye na-edekọ akwụkwọ.

⁴ Benaya, nwa Jehoiada bụ onyeisi agha ndị Izrel.

Zadok na Abiata, bụ ndị nchụaja.

⁵ Azaraya nwa Netan bụ onyeisi na-elekọta ndị na-ejere eze ozi.

Zabud nwa Netan bụ onye nchụaja na onye ndumọdu nye eze.

⁶ Ahisha, bụ onyeisi na-elekọta n'ụlọeze.

Adoniram nwa Abda bụ onyeisi na-elekọta ndị ọrụ mmanye.

⁷ Eze Solomọn hoputara ndị ikom iri na abụọ ndị o mere ndịisi ga-elekọta akwụkwu iri na abụọ nke o mere ka Izrel dịrị. Mmadu iri na abụọ ndị a nwekwa ọrụ iwetara eze ihe oriri. Nwoke ọbụla n'ime ha nwe iwetara eze na ezinaụlọ ya ihe oriri otu onwa n'afọ.

* **4:2** Zadok mụrụ Ahimaaz, Ahimaaz a mụọ Azaraya. Ya mere, Zadok ji bụrụ nna nna Azaraya. Azaraya bụ onyeisi nchụaja n'Izrel n'afọ niile Solomọn chiri, n'ihi na mgbe ahụ Ahimaaz anwụọla. 2Sa 15:27,36; 1Ih 6:8-9

⁸ Nke a bu aha ndi ikom iri na abuo ahụ.

- Ben-Hua, onye na-achị ala ugwu ugwu Ifrem.
⁹ Ben-Deka, onye na-achị Makaz, na Shaalbim na Bet-Shemesh, na Elon Bethanan.
¹⁰ Ben-Hesed, onye na-achị Arubot, na Soko, na Ala Hefa niile.
¹¹ Ben-Abinadab, onye na-achị ala elu elu Doa. Nwoke a luru Tafat, nwa nwanyi Solomon.
¹² Baana, nwa Ahilud, onye na-achị Teanak, na Megido n'akuku Bet-Shan niile, nke di n'akuku Zaretan na ndida Jezril, sitekwa na Bet-Shan ruo Ebel-Mehola gafee ma ruokwa Jokmeam.
¹³ Ben-Geba, onye na-achị Ramot Gilead, na obodo niile nke ikwu Jaia, nwa Manase nwere n'ime Gilead, na akuku Agob niile nke di na Bashan, na iri obodo ukwu isii e ji mgbidi gbaa gburugburu, nke nwekwara mkporo bronz e ji kpuo uzo ya.
¹⁴ Ahinadab nwa Ido, onye na-achị Mahanaim.
¹⁵ Ahimaaz, onye na-achị Naftali (o lukwara nwa nwanyi Solomon a na-akpo Basemat).
¹⁶ Baana nwa Hushai, onye na-achị Asha na Alot.
¹⁷ Jehoshafat nwa Parua onye na-achị Isaka.
¹⁸ Shimei nwa Ela onye na-achị Benjamin.
¹⁹ Gebea nwa Uri, onye na-achị Gilead (ala Saihon eze ndi Amorait, na nke Og eze Bashan). Naani ya ka e doro dika govano ala ahụ.

The a na-ebubatara Solomon kwa ubochi

20 N'oge a, ndi Juda na Izrel bara uba n'onuogugu dika aja di n'akuku osimiri. Ha dikwa ukwuu n'onuogugu. Ha na-eri na-anu, na-emekwa onwe ha obi utu.

21 Ala niile Solomon na-achị sitere n'oke osimiri Yufretis ruo ala ndi Filistia, rukwaa n'oke ala ndi Ijpt.† Ndi niile a lughuru n'agha n'obodo ndi a na-atuta utu ha na-enye Solomon. Ha nogidekwara n'okpuru Solomon ubochi niile nke ndu ya.

22 Ihe oriri a na-ewebata n'ulo Solomon ubochi niile bu otu narị bushel utu oka na iri bushel asato, na iri akpa oka a kworo akwo isii,

23 na ehi iri mara abuba, na iri ehi abuo a zuru n'ebe a na-azu anu, na narị aturu na ewu. A gunyeghi anu ele na mgbada na oke ele na okuko oma‡ a na-ewebata.

24 N'ihia na o chiri alaeze niile a ruo n'akuku odida anyanwu nke osimiri Yufretis, site na Tifsa ruo na Gaza.§ O nwekwara udo n'akuku niile.

25 N'oge ndu Solomon niile, Juda na Izrel site na Dan ruo Biasheba bi n'udo. Nwoke obula no n'okpuru osisi vaini na n'okpuru osisi fig nke ya.*

† 4:21 Oke alaeze niile Solomon bu dika Chineke kweere ya Ebrahim na nkwa Jen 15:18-21; Dit 17; 11:24; Jos 1:4. ‡ 4:23

Ya bu, ugbala mmiri § 4:24 Tifsa ruo na Gaza, bu obodo di n'owuwa anyanwu nke ugwu. O bu oke alaeze Solomon n'ugwu, burukwa obodo di mkpa nke di n'akuku osimiri Yufretis. Gaza na Filistia bu obodo ndi di nso n'osimiri Mediterenjan. Ha bu oke ala n'owuwa anyanwu nke ndida alaeze ahụ. * 4:25 Nwoke obula no n'okpuru osisi vaini na n'okpuru osisi fig nke ya Nke

a putara n'ezinaulo obula, biri n'udo na nchekwa n'ulo ha. Jer 23:6.

26 Ọnụọgụgụ ụlọ a na-etinye ụgbọ agha ịnyinya na-adọkpụ nke Solomọn nwere dị puku anọ. Ọnụọgụgụ ịnyinya a na-agba agba o nwere dị puku iri na abụọ.†

27 N'ọnwa ọbụla, ndị ahụ a hoputara ichi Izrel na-ewetara eze Solomọn na ndị ụlọ ya ihe oriri. Ha adighi ekwekwa ka otu ihe kọọ n'ụlọ ya.

28 Ha na-ewetakwa ọka balị na ahịhia ọka n'ebe o kwesiri, maka ịnyinya na-adọkpụ ụgbọ agha na ịnyinya ukwu ọsọ ndị ọzọ dika ihe ha ketara n'utu si di.

Amamihe Solomọn

29 Chineke nyere Solomọn amamihe, na uche nghota, na mmụọ imuta otutu ihe nke bara ụba dika aja di n'akuku osimiri.

30 Amamihe Solomọn di ukwu karịa amamihe ndi si ọwụwa anyanwu.‡ N'ezie, o di ukwu karịakwa amamihe ndi maara ihe n'Ijpt.

31 O maara ihe karịa onye ọbụla, karịa Etan onye Ezra, na Heman, na Kalkol, na Dada, umu ndi ikom Mahol. Ihe banyere idi ukwu ya gbasara na mba niile gbara ha gburugburu.

32 O turu puku ilu ato, deekwa abụ ọnụọgụgụ ha di otu puku na ise.

33 O kwuru okwu banyere osisi, site na osisi sida nke Lebanon ruo n'ahihia hisop nke na-eto na mgbidi aja, na ihe banyere umu anumanu na anu ufe, na anu na-akpughari n'ala nakwa azu.

† 4:26 Dit 17:16 ‡ 4:30 Ebe a, na-ekwu banyere ebo ndi Arab bi na mpaghara ọwụwa anyanwu Palestia. Jen 25:6; Nkp 6:3,33; 7:12; 8:10

³⁴ Ndi eze niile di n'ụwa bu ndi biara inuru banyere amamihe ya zitere ndi si na mba niile di iche iche inuru okwu amamihe Solomon.

5

Nkwado maka iwu Ụlọnsọ ukwu

¹ Mgbe Hiram eze Taia* nuru na eteela Solomon mmanu ibu eze n'onodu nna ya Devid, o zipuru ndi ozi ya ijekwuru Solomon, n'ihi na ya na Devid bu enyi, dirikwa na mma.

² Mgbe ahụ, Solomon zigara Hiram ozi, si ya:

³ "I maara na Devid nna m enweghi ike iwu ulonso ukwu nye Aha ONYENWE ANYI Chineke ya, n'ihi agha niile o luru mgbe o di ndu.† O nokwa na-eche ka ONYENWE ANYI nye ya udo.

⁴ Ugbu a, ONYENWE ANYI Chineke m enyela m udo n'akuku obula. Enwekwaghi m ndi iro, ma o bukwanu ihe ndakwasị ojoo obula.

⁵ N'ihi ya, ana m achọ iwu ulonso ukwu nye Aha ONYENWE ANYI Chineke m, dika ONYENWE ANYI gwara nna m Devid mgbe o siri ya, 'Nwa gi nwoke, onye m ga-eme ka o nodu n'ocheeze gi, ga-ewu ulonso ukwu nye Aha m.'

⁶ "Ya mere, nye iwu ka e gbutuoro m osisi sida nke Lebanon. Ndi oru m ga-esoro ndi nke gi n'oru a. Aga m akwu gi ihe obula i kpebiri bu ugwo oru ha. I maara na anyi enweghi ndi oka igbutu osisi dika ndi Saidon."

⁷ Mgbe Hiram nuru ozi Solomon ziri, obi toro ya utọ nke ukwu. O kwuru si, "Otuto diri

* 5:1 2Sa 5:11; 2Ih 14:1 † 5:3 1Ih 28:2-3; 22:7-8

ONYENWE ANYI taa, n'ihì na o nyela Devid nwa nwoke nwere amamihe ichi mba ukwu a."

⁸ Ya mere, Hiram zigaara Solomon ozi si,

"Anula m ozi i ziteere m. Aga m emekwa ihe niile dika i kwuru banyere i budatara gi osisi sida na osisi junipa.

⁹ Ndi ohu m ga-esi n'ugwu Lebanon budaruo ha n'osimiri Mediterenja. A ga-ekekota ha onu, zitere gi ha n'ebe i choro ino buru ha. Mgbe ha sere n'elu mmiri rute ebe i choro, anyi gatowakwara gi ha, ka i buru ha. Ma gi onwe gi ga-eme ihe bu ochicho m, site na-inye ndi ulo m ihe oriri."

¹⁰ N'uzo di otu a, Hiram nogidere na-ezitere Solomon osisi sida na junipa niile o choro.

¹¹ Solomon nyere Hiram na ezinaulo ya nari puku bushel, na iri puku bushel oka wiiti abuo, ka o buru ihe oriri nye ezinaulo ya, tinyekwara nari puku galonu, na iri puku galonu abuo nke mmanu oliv asuru asu. Solomon nogidere na-ene Hiram ihe ndi a kwa afo.

¹² ONYENWE ANYI nyere Solomon amamihe di ukwu dika o kwere ya na nkwa. Hiram na Solomon nwere mmeko udo, ha abuo gbakwara ndu.

¹³ Eze Solomon, sitere n'akuku Izrel niile kpobata ndi oru mmanye onuogugu ha di iri puku ato.

¹⁴ N'otu onwa, o na-eziga puku mmadu iri n'ime ndi a ka ha gaa Lebanon iru oru. N'onwa ozo, o na-ezigakwa puku mmadu iri ka ha gaa gbanwee ndi buuru uzo gaa. N'uzo di otu a, otu uzo n'ime iri puku mmadu ato ndi a na-anu na

Lebanon otu onwa maka iru oru, ma ha na-alota zuo ike onwa abuo. Adoniram‡ bu onyeisi ndi oru mmanye a.

¹⁵ Solomon nwere ndi oru ozo onuogugu ha di iri puku asaa na-ebu ibu, nweekwa ndi na-awa nkume n'ugwu onuogugu ha di iri puku asato.

¹⁶ N'agunyeghi ndi a, o nwekwara ndiisi, ndi na-elekota ndi oru ndi a, onuogugu ha di puku ato na nari ato.

¹⁷ Dika iwu eze si di, ha na-esite n'ebe a na-awa nkume ebuputa nkume di mma buru ibu nke e ji ewu ntoala ulonso ukwu ahụ

¹⁸ Ndi ikom si Gebal, nyere ndi oru Solomon na ndi oru Hiram aka, igbutu osisi na iwa ha. Ha nyekwara aka ikwado nkume e ji ewu ulo ahụ.

6

Solomon ewuo Ulonso Ukwu

¹ Solomon bidoro iwu ulonso ukwu ONYENWE ANYI ahụ n'onwa Zif,* bu onwa nke abuo n'afọ nke anọ nke ibu eze ya. O bukwa n'afọ nke mere ya nari afọ anọ na iri afọ asato site n'oge ndi Izrel si n'ala Ijipt puta.

² Ulonso nke eze Solomon wuuru ONYENWE ANYI di iri mita abuo na asaa n'ogologo, mita itoolu n'obosara, ebe ila elu ya dikwa mita iri na anọ.

³ Mputa onu ulo nke di n'ihu ulo ezumezu nke ulonso ahụ di mita itoolu n'ogologo nke

‡ 5:14 1Ez 12:18 * 6:1 Onwa Zif, bu onwa abuo n'afọ, n'onuogugu afọ ndi Juu ma buru onwa ise n'afọ n'onuogugu afọ ugbo.

gbakwunyere ihe n'obosara ụlọnsọ ahụ, dirikwa mita anọ na ọkara n'obosara ya.

⁴ O meere ụlọnsọ ahụ oghereikuku kpara nkpa n'ime ma saa mbara n'ezi, n'ebe elu elu mgbidi ụlọ ahụ.

⁵ N'akụkụ mgbidi ụlọ ezumezu ahụ nakwa mgbidi nke ime ebe nsọ ahụ, o wuru okpukpu gburugburu ụlọ ahụ, nke nwere otutu ụlọ nta dị iche iche gbaa gburugburu.

⁶ Obosara okpukpu ụlọ nke dikarisiri ala† bu mita abuo na ọkara, obosara okpukpu nke ụlọ etiti di mita ato, otu a kwa, obosara okpukpu ụlọ nke ato di mita ato na ọkara. Mgbe e wuru mgbidi gbara ụlọnsọ ukwu ahụ gburugburu, e wukwara ihe dika aka n'akụkụ mgbidi ahụ niile. O bu n'elu ihe ndi a dika aka ka e dokwasiri osisi e ji wuo onuulo nta ndi ahụ. N'uzo di otu a, ka e ji gbochie imanye ihe obula n'aja ụlọnsọ ukwu ahụ.

⁷ Mgbe a na-ewu ụlọnsọ ukwu ahụ, o bu naani nkume awara nke oma n'ebe a no gwuputa ha ka eji wuo ya. O nweghi onye nuru uzu itipia nkume, maobu uzu iwa osisi, maobu udi mkpotu ahụ ngwa oru mkpirisi igwe na-eme, n'ebe a no wuo ụlọnsọ ukwu ahụ, mgbe a na-ewu ya.

⁸ Onu uzo e si abata n'onu ụlọ ndi di n'okpukpu ụlọ elu nke mbu di n'akụkụ aka nri nke ụlọnsọ ukwu ahụ. E nwekwara uzo nri e wuru e si abanye n'onu ụlọ ndi di n'okpukpu ndi di n'etiti. A na-esitekwa na nke a rigoro ruo na nke ato.

† 6:6 Maobu, ụlọ nke mbu di n'ala

⁹ Mgbe o wusiri ụlọnsọ ukwu a, Solomon jiri ibe osisi na osisi dị obosara e si n'osisi sida meputa, wuo ihe mgbachi elu ụlọ ahụ.

¹⁰ O wuru otutu onuulo nta n'akuku mgbidi gbara ụlọnsọ ukwu ahụ gburugburu. O bukwa osisi sida ka e ji jikota mgbidi ụlọ ahụ na onuulo nta ndi ahụ. Idi elu nke obula n'ime ha bu mita abuo na okara.

¹¹ Okwu ONYENWE ANYI rutere Solomon nti,

¹² "Banyere ụlọnsọ ukwu a i na-ewu, o buru na i mee ihe m gwara gi, gbasoo ihe niile m nyere gi n'iwu, ma mezuo okwu m niile, aga m esite na gi mezuo nkwa ahụ m kwere nna gi Devid.

¹³ Aga m ebikwa n'etiti ndi Izrel, agaghị m ahapukwa ndi m, Izrel."

¹⁴ Emesia, Solomon wusiri ụlọnsọ ukwu ahụ.

¹⁵ O ji osisi sida di obosara machie ahụ ime ụlọnsọ ukwu ahụ site n'akuku ala ruo n'elu ya. E jikwa osisi junipa machie ala ụlọ ahụ niile.

¹⁶ O ji osisi sida kewaputa ihe ruru mita itoolu n'azu ụlọnsọ ukwu ahụ, site n'ala ụlọ ahụ ruo n'elu, n'ihu iweputa site n'ụlọnsọ ahụ, ime ime ebe nsọ, nke bu Ebe Kachasi Nso.

¹⁷ Ulo ezumezu nke di n'ihu onuulo a di iri mita na asato.

¹⁸ Ahu ime ụlọnsọ ukwu ahụ bu osisi sida, nke a turu ihe otutu nke oyiya afufa ohia na okoko osisi wasara awasa n'elu ya. Ihe niile di n'ime ụlọ ahụ bu osisi sida, adighi ahụ nkume obula anya.

¹⁹ O kwadokwara ebe nsọ ahụ, ebe di n'ime ime ụlọ ahụ, maka idebe igbe ogbugba ndu ONYENWE ANYI n'ebe ahụ.

²⁰ Ime ime ebe nsọ ahụ, dị mita iri n'ogologo, obosara ya dịkwa mita iri, ịdị elu ya dịkwa mita iri. †§ O ji ọlaedo a nuchara anucha machie ahụ ime ụlọ a niile, jiri osisi sida machie ebe nchụaja ya.

²¹ Solomon ji ọlaedo a nuchara anucha machie ahụ ime ụlonsọ ukwu ahụ. O gbatiri ụdọ ọlaedo gafere n'ihu ime ime ebe nsọ ahụ, nke e jikwa ọlaedo machie.

²² Ya mere, o ji ọlaedo machie ime ya niile. O jikwa ọlaedo machie ebe ichụ aja nke dijiri ime ime ebe nsọ ahụ.

²³ O mere cherubim abụọ, nke e ji osisi oliv tọọ n'ime ime ebe nsọ ahụ, ịdị elu nke ọbụla bu mita ise.

²⁴ Cherub nke mbụ nwere nku abụọ, otu nku dị mita abụọ na ụma atọ n'ogologo, nku nke ọzọ dịkwa mita abụọ na ụma atọ n'ogologo. Ya bu, mita ise site na ụma isii, site n'ọnụ otu nku ruo n'ọnụ nku nke ọzọ.

²⁵ Cherub nke abụọ dịkwa iri mita na ụma isii, n'ihu na cherubim abụọ ndị a bu otu n'ọtutu nakwa n'ibu ibu.

²⁶ Ịdị elu nke cherub ọbụla ruru mita ise na ụma isii.

²⁷ O tinyere cherubim ndị a nke gbasapurụ nku ha n'ime ime Ebe Nsọ Kachasi Nsọ nke ụlonsọ ukwu. Onụ onụ nke nku cherub ọbụla na-emetu otu akụkụ ahụ ụlọ ahụ, ebe onụ onụ nke nku cherub ọbụla na-emetu na nke ibe ya n'etiti onụlọ ahụ.

† **6:20** Ọpụ 37:25-28; 1Ez 7:48-50 § **6:20** Ogologo ime ime n'ụlonsọ ukwu a, bu ọtutu abụọ, ma a tonyere ya na Ebe Kachasi Nsọ nke ụlọ nzute ahụ. Ọpụ 26

28 O jiri ọlaedo machie cherubim ndị ahụ.

29 N'ahụ aja ụlọnsọ ukwu ahụ gbaa gburugburu, ma n'ime ọnuụlọ nke dị n'ime na ndị dị na mputa, ka ọ pịkwasiiri oyiyi cherubim, osisi nkwa na okoko osisi wara awa.

30 O jikwa ọlaedo machie ala ụlọ nke ọnuụlọ niile dị n'ime ụlọ, na ọnuụlọ ndị dị na mputa ụlọnsọ ukwu ahụ.

31 O ji osisi oliv mee ibo ọnu ụzọ mbata nke ime ime ebe nsọ ahụ, osisi ndị a bụ otu ụzọ n'ụzọ ise nke obosara ebe nsọ ahụ.

32 N'ahụ ibo abụọ ahụ nke si n'osisi oliv, ọ tonyere oyiyi cherubim abụọ, igu nkwa na okoko osisi wara awa. O ji ọlaedo etipịara etipia machie oyiyi cherubim na igu nkwa ndị ahụ.

33 Otu a kwa, o ji osisi oliv mee mbudo ibo ọnu ụzọ e si abata n'ụlọ ezumezu ahụ, nke bụ otu ụzọ na nkewa anọ nke obosara ụlọ ezumezu ahụ.

34 O jikwa osisi junipa mee ibo abụọ a na-emechikọta n'otu.

35 O piri oyiyi cherubim na oyiyi nkwa, na oyiyi okoko osisi wara awa, jiri ọlaedo techie ibo ndị ahụ na oyiyi a pịkwasiiri ha.

36 O wuru ogige n'ime ụlọnsọ ukwu ahụ. O bụ ahiri nkume atọ e doziri edozi na otu ahiri osisi sida a kwachara nke oma ka e ji wuo ogige a.

37 O bụ n'ọnwá Ziv, n'afọ nke anọ, nke ibụ eze Solomón ka a toro ntọala ụlọnsọ ukwu ONYENWE ANYI.

38 O bụ n'ime afọ iri na otu, n'ọnwá Bul,* ya bụ ọnwá nke asatọ, ka e wusiri ụlọnsọ ukwu ahụ,

* **6:38** Ọnwá Bul, bụ ọnwá nke asatọ, n'ọnuogugu afọ ndi Juu, ma buru ọnwá iri n'afọ n'ọnuogugu ugbo a.

n'ihe niile ya dika ntuziaka e nyere si di. O bu afọ asaa ka o weere ya i ji rucha a ulonso ukwu ahụ.

7

Solomon ewuo uloeze ya

¹ Solomon ji afọ iri na atọ wuo ulo nke ya, bia ruchakwaa ulo ya niile.

² O wuru uloeze ukwu aha ya bu Oke Ohia Lebanon,* nke ogologo ya di iri mita ise, obosara ya di iri mita abuo na ise. Otu a kwa, idi elu ya di mita iri na ise. Osisi sida ukwu e ji ruo elu ya ka e mere ka ha nokwasị n'elu ogidi e doro n'ahiri n'ahiri. Ahiri ogidi ndi a dikwa anọ.

³ O bukwa osisi sida ka e ji machie elu ulo ahụ. A kukwasiri osisi ndi a n'elu osisi sida ukwu ndi a a wara awa, ndi e mere ka ha nokwasị n'ogidi ndi ahụ. Onuogugu osisi ndi ahụ bu iri anọ na ise. O bukwa iri na ise ka e nwere n'ahiri obula.

⁴ Oghereikuku ya dikwa n'uzo ahiri atọ, otu n'elu ibe ya. E mere ka oghereikuku ndi di n'elu n'otu akuku chee oghereikuku ndi di n'akuku nke ozo ihu.

⁵ Onu uzo niile nwere mbudo onu uzo anọ. Ha di atọ atọ cheritara ibe ha ihu n'ebe mputa ya.

⁶ O wuru onu uzo mbata nke ogidi, nke ruru iri mita na anọ n'obosara, rukwaa iri mita anọ na ise n'idi ogologo. N'ihu ya, e nwere mputa onu ulo, n'ihu ya, e nwekwara ogidi na elu ebe kpuchiri ekpuchi.

* **7:2** Aha a, bu n'ihu ogidi osisi sida eji wuo uloeze, nke e si Lebanon buta, bu ndi edoro n'ahiri n'ahiri dika osisi di n'ime ohia.

⁷ E nwekwara ọnu ụlọ ọzọ a na-akpọ, Ụlọ Ocheeze, maọbụ Ụlọ Ikpe ziri ezi ebe Solomon na-anọ ekpe ikpe. E ji osisi sida machie ahụ ya niile, site n'ala ruo n'elu.

⁸ Ụlọ obibi Solomon dịkwa n'ogige dị n'azụ ụlọ ikpe a. E wukwara ya dika e si wuo ụlọ ndi ọzọ. Solomon wukwaara nwunye ya ụlọ yiri nke ya. Nwanyị a bụ nwa Fero, eze ndi Ijpt, nke Solomon na-alụ.

⁹ E ji nkume di mma ma dikwa oke ọnụahịa nke a wara awa na nke a kwadoro nke oma n'ime na n'ezị dika ọtụtụ si di, wuo ụlọ ndi a. Site na ezi ruo n'ogige ukwu ahụ ma sitekwa na ntọala ruo n'elu ya.

¹⁰ Nkume e ji tọọ ntọala ụlọ ndi a bụ nkume buru ibu, ndi di ezi mma. Ụfọdụ n'ime nkume ndi a ruru mita anọ na okara n'ogologo, ndi ọzọ di mita atọ na ụma isii.

¹¹ N'elu nkume ndi a ka e doro nkume ndi ọzọ, ndi di ezi mma, a waziri awazi dika ọtụtụ si di. Emesija, e dokwara osisi sida n'elu ha.

¹² Ogige ukwu ahụ bụ nke eji ahiri nkume atọ a wara awa dikwasiri n'elu ibe ya gbaa gburugburu, otu ahiri bụ nke sida a wara awa dika o di n'ime ime ogige ulonso ukwu ONYENWE ANYI ahụ, ya na mputa ọnu ụlọ ya.

The ndi e ji chọọ ulonso ukwu mma

¹³ Eze Solomon zigara ozi na Taja, ka a kpọta Huram.

¹⁴ Nne Huram bụ nwanyị si n'ebo Naftali nke di ya nwuru anwu, ma nna ya bụ onye Taja, onye maara nka di n'ikpu bronz. Huram juputara n'amamihe na nghota n'ihe omuma iru ọru

ọbụla metụtara bronz. O bịakwutere eze bu Solomon, ruokwa oru niile enyere ya iru.

Ogidi bronz abuo

15 O kpuru ogidi bronz abuo, nke otutu ya ruru mita asato na otu uma n'ogologo, na mita ise na uma ano gburugburu ya.

16 O kpukwara ihe okpukpu bronz, nke isi ya yiri onu ite mmiri. A dokwasiri ha n'elu ogidi ola abuo ahụ. Otu n'ime ihe okpukpu bronz abuo ndi a di ihe ruru mita abuo na uma ato n'ogologo.

17 E nwekwara ihe e ji choo ha mma. O bu ola akpara akpa, nke yiri udo a turu atu ka e ji choo ha mma. Asaa di n'otu ihe okpukpu ola.

18 O kpuru ihe yiri mkpuru pomegranet, nke di n'ahiri abuo, nke o ji gbaa ihe icho mma ndi ahụ gburugburu, maka iji ha choo ihe okpukpu ola ndi ahụ di n'elu ogidi ndi ahụ mma. O mere otu ihe a maka ihe okpukpu ola obula.

19 Ihe okpukpu ola ndi di n'elu ogidi di na mgbe ulo ka o mere ka ha yie okoko osisi lili. Idi elu ha ruru otu mita na uma asato.

20 N'elu ihe okpukpu ola di n'ogidi abuo ahụ, n'elu elu ha, ebe ahụ yiri onu ite mmiri nke di n'akuku ihe okpukpu ola ahụ, e nwere ihe yiri nari mkpuru pomegranet abuo e doro n'ahiri n'ahiri gburugburu ha.

21 O guzobere ogidi abuo ndi ahụ na mgbe onu uzọ ulonso ukwu ahụ. Ogidi nke di na ndida ka o kporo Jakin, ma nke di n'ugwu ka o kporo Boaz.

22 Ihe ọkpụkpụ ọla dị n'elu ogidi ndị a bụ nke yiri okoko osisi lili. Ọ bụ n'ụzọ dị otu a ka e si ruzuo ọrụ niile metụtara ogidi ndị ahụ.

Oke osimiri eji ọla kpuọ

23 O mekwara Oke osimiri† nke ọla awurụ awụ, nke dị gburugburu n'ụdịdị. Ọtụtụ ya bụ mita abụọ na ụma atọ n'ogologo, dikwa mita ise na ụma atọ, site n'otu ọny ruo n'ony nke ọzọ. Ọ bụ eriri e ji atụ ihe ruru ihe dika mita iri na anọ ka e ji tụọ ya gburugburu.

24 N'okpuru ọny ya, oyiyi ọba gbara ya gburugburu, iri dị na mita anọ na ọkara ọbụla. Ọba ndị a dị n'ahiri abụọ, awụkọtara ha na Oke osimiri ahụ otu mgbe.

25 E mekwara ka Oke osimiri ahụ guzo n'elu ehi iri na abụọ. Atọ na-eche ihu n'akụkụ ọwụwa anyanwụ; atọ na-eche ihu n'ọdịda anyanwụ; atọ na-eche ihu n'akụkụ ndịda, atọ na-eche ihu n'akụkụ ugwu. Oke osimiri ahụ dikwasiri ha n'elu, ebe azụ ha niile dị n'ime n'etiti.

26 Iđi arọ ya ha ka otu ọtụtụ ntu-aka dimkpa. E mere ọny ya ka ọ dị ka ọny iko mmiri, dikwa ka okoko lili na-awaputa awaputa. Ọ na-erite puku galọny iri na abụọ.

Ihe ndọkwasi bronz

27 O mekwara ihe ndọkwasi bronz iri, nke e nwere ike ikpughari akpughari. Mita abụọ ka ogologo nke otu ihe ndọkwasi ọbụla dị, mita

† 7:23 Ndị nchụaja na-eji mmiri dị n'ime ya na-asa ụkwụ na aka ha, tupu ha a baa n'ụlọ nzute n'hi ichụ aja nsure ọkụ nke na-esi isi ụtọ. Ọpụ 30:17-21

abuọ ka obosara ya dịkwa; ịdị elu ya dị otu mita na ọkara.

²⁸ Ihe ndọkwasi ahụ nwere ihe e ji jikọta ya dị n'etiti ya. Otu a ka e si mee ihe ndọkwasi ahụ.

²⁹ N'elu ihe njikọta ahụ ka a wuru oyiyi dị iche iche, dika ọdum, na oke ehi, na ndị mmụọ ozi cherubim nwere nku. N'elu, na n'okpuru ọdum, na oke ehi ndị ahụ, a wukwara ahịhịa na okoko osisi dị iche iche.

³⁰ Otu ihe ndọkwasi ọbụla nwere ukwụ bronz anọ dị gburugburu, nweekwa okporo bronz ebe ukwụ ndị a na-agbaghari. N'akụkụ anọ nke ihe ndọkwasi ndị a, a runyere ebe a na-adọkwasi efere. E ji oyiyi okoko osisi na ahịhịa choọ ihe ndị a mma.

³¹ N'ime ihe ndọkwasi ahụ, e nwere oghere nke nwere ọnu dị gburugburu nke ịdị omimi ya bụ sentimita iri anọ na ise. Oghere a dị gburugburu, nwee ebe ndọkwasi n'okpuru ya nke dị sentimita iri isii na asatọ n'ọtụtụ. Oyiyi ihe apiri apị dikwa gburugburu ọnu ya. Ihe njikọta ha niile nwere akụkụ anọ nke ha n'otu, ha adighi gburugburu.

³² A na-adọkpughari ihe ndọkwasi a n'ukwụ anọ o nwere. A dūnyekotakwara ukwụ anọ ndị a n'ime okporo ọla e mekotara ya na ihe ndọkwasi ahụ. Ịdị elu nke ukwụ ọbụla bụ iri sentimita isii na asatọ.

³³ E mekwara ukwụ ndị a dika ukwụ ugboala nke inyinya na-adokpu. O bukwa ọla ka e ji kpuo akụkụ ihe ndọkwasi ahụ niile, ma okporo igwe ukwu, ma okporo igwe nta, na ihe niile jikotara ha.

34 Ụkwụ ọla nta anọ dịkwa n'okpuru ihe ndọkwasi ahụ, n'akụkụ ọbụla. A wụkọtakwara ha na ihe ndọkwasi ahụ.

35 E nwere ihe a magidere gburugburu n'elu ihe ndọkwasi ọbụla, nke omimi ya dị iri sentimita abụọ na ụma atọ. Ọla a, na ụkwụ ya, ka a wụkọtara na ihe ndọkwasi ahụ otu mgbe.

36 Ebe ọbụla ohere dị, o gbunyere oyiyi cherubim nwere nku, na oyiyi ọdum, na oyiyi osisi nkụ, n'ahụ ibo ọla ahụ e mere ka ọ dịrị gburugburu elu ihe ndọkwasi ọla ahụ.

37 Ihe ndọkwasi ọla iri ndị ahụ ha otu. Ha yikwara ibe ha, n'ihu na e mere ka ha nwee otu ụdị.

38 Huram jikwa bronz kpụọ efere isa ihe iri. Ogbu efere ọbụla dị mita abụọ na otu ụma, otu efere maka ihe ndọkwasi ọbụla. Mmiri na-eju otu n'ime ha bụ nari galọonụ mmiri abụọ na iri anọ.‡

39 Ọ donyere ihe ndọkwasi ọla ise n'akụkụ ndịda ụlọnsọ ukwu ahụ, donyekwa ihe ndọkwasi ọla ise nke ọzọ n'akụkụ ugwu. Ọ dọbara ihe ichenye mmiri ukwu ahụ n'akụkụ ndịda, n'ihu ọwụwa anyanwụ nke ụlọnsọ ahụ, n'ebe chere ihu na ndịda.

40 Ọ kpukwara ite dị iche iche, shovel niile, na efere ikwosa mmiri niile.

N'ikpeazụ, ọ rụchara ọrụ niile dị n'ụlọnsọ ONYENWE ANYI, nke eze Solomon tinyere ya n'aka iru.

41 Ogidi abụọ ahụ;

‡ 7:38 Maọbụ, ihe ruru nari lita asatọ na iri asatọ

ihe ọkpụkpụ abụọ dika efere dị n'elu ogidi abụọ ahụ;

ihe ọkpụkpụ yiri ụdọ a tūrū atū nke e ji choọ ihe ọkpụkpụ abụọ ahụ dika efere mma.

⁴² Nari anọ nke mkpūrū pomegranet a kpūrū akpū maka ahiri ihe abụọ ahụ a kpūrū akpū, ya bụ, ahiri pomegranet abụọ n'ihī otu ihe ọkpụkpū, iji choọ ihe ọkpụkpū ahụ yiri efere dị n'isi elu ogidi ahụ mma.

⁴³ Ihe ndọkwasi iri na efere isa mmiri iri nke dọkwasiiri n'elu ha;

⁴⁴ na Oke osimiri ahụ na oke ehi iri na abụọ ahụ dị ya n'okpuru;

⁴⁵ ite niile, shōvel niile na efere ikwōsa mmiri.

Ihe ndi a niile nke Huram meere eze Solomōn n'ihī ụlōnsō ONYENWE ANYI, bụ bronz na-egbu maramara ka eji mee ha.

⁴⁶ O bụ n'ala ūrō, n'obosara ala Jōdan, n'etiti Sukōt na Zaretan ka eze mere ka a nōrō kpūọ ihe ndi a.

⁴⁷ Ma Solomōn atughī ihe ndi a niile a kpūrū n'ihē ọtūtū, n'ihī na ha di ọtūtū n'ōnūogūgū, achōpūtaghikwa idi arō nke bronz ahụ.

⁴⁸ Solomōn mekwara ngwongwo niile di n'ime ụlōnsō ONYENWE ANYI, ya bụ:

ebe ichū aja e ji ọlaedo kpūọ,
tebul ọlaedo nke a dọkwasiiri achicha nke iche n'Ihu Onyenwe anyi.

⁴⁹ E jikwa ọlaedo a nūchara anūcha kpūọ ihe idokwasi oriōna, ise n'akukū aka nri, ise

n'akukū aka ekpe,[§] n'ihu ime ime ebe nsọ; tinyere ihe ichọ mma oyiyi okoko osisi, na oriṅna niile, na ihe igūta ihe niile;

⁵⁰ na efere ọlaedo a nūchara anūcha dī iche iche, na ihe ikpakepū ọkū niile, na efere ikwōsa mmiri, na ngaji na ihe igū ọkū; na ihe ikonye ibo n'ihī ibo ọnuūlọ ndī dī n'ime ime, bụ Ebe Kachasi Nsọ, nakwa ibo ndī dī n'ọnu ụzọ ụlọ ezumezu nke ụlọnsọ ukwu.

⁵¹ Mgbe a ruzuru ọrụ niile nke eze Solomōn nwere irū maka ụlọnsọ ukwu ONYENWE ANYI ahụ, o webatara ihe niile Devid bụ nna ya doro nsọ n'ime ya, ya bụ ọlaocha, ọlaedo na ngwongwo ndī ọzọ niile. O tinyere ha n'ụlọakū dī n'ụlọnsọ ONYENWE ANYI.

8

Mbubata igbe ọgbugba ndū n'ime Ụlọnsọ Ukwu

¹ Mgbe ahụ, eze Solomōn kpọkọtara ndī okenye Izrel, na ndiisi ebo niile, na ndiisi ezinaulọ Izrel niile, ka ha biakwute eze na Jerusalem, maka i site na Zayon bụ obodo Devid bugota igbe ọgbugba ndū ONYENWE ANYI.

² Ndī Izrel niile gbakọtara biakwute eze Solomōn n'oge a na-eme mmemme n'ọnwa Etanim* nke bụ ọnwa asaa n'afọ.

[§] **7:49** N'ulọ nzute, ọ bụ naanị otu ihe idọba oriṅna nwere iheokū asaa ka e nwere. Ma Solomōn kpurū nke nwere iheokū iri were dochie nke ochie ahụ. Ọpụ 25:31-40; 26:35 * **8:2** Ọnwa Etanim, bụ ihe dī ka ọnwa itoolu, ma ọ bụkwanū ọnwa iri ndī Juu.

³ Mgbe ndị okenye Izrel niile bjarutere, ndị nchụaja buliri igbe ọgbugba ndụ ahụ.

⁴ Ha bugotara igbe ọgbugba ndụ ONYENWE ANYỊ, ya na ụlọ nzute, na ngwongwo niile dị nsọ dị n'ime ya. Ndị nchụaja na ndị Livayị buliri ha elu.

⁵ Eze Solomọn na ọgbakọ Izrel niile, bu ndị zukọtara n'ebe ọ nọ, nọ n'ihu igbe ọgbugba ndụ ahụ, na-achụ aja ọtụtụ aturụ na ọtụtụ ehi nke a na-apughị ịguta ọnụ maọbụ gbakọta ọnụogugụ ha n'ihị ịba ụba.

⁶ Ndị nchụaja bubatara igbe ọgbugba ndụ ONYENWE ANYỊ ahụ n'ime ime ụlọnsọ ukwu ahụ, n'ime Ebe Kachasi Nsọ, dọba ya n'okpuru nku cherubim ahụ.

⁷ Cherubim ndị ahụ gbasara nku ha n'elu igbe ọgbugba ndụ ahụ, zochie igbe ọgbugba ndụ ahụ na okporo osisi ndị e ji ebu ya.

⁸ Okporo osisi ndị a dị oke ogologo, na e nwere ike ị site n'Ebe Nsọ, dị n'ihu ime ime ebe nsọ ahụ hụ isi ha anya, ma onye na-anoghị n'Ebe Nsọ ahụ adighị ahụ ha. Ha ka dīkwa n'ebe ahụ ruo taa.

⁹ O nweghị ihe dị n'ime igbe ọgbugba ndụ ahụ, kariakwa mbadamba nkume abụọ ahụ Mosis tinyere n'ime ya n'ugwu Horeb, n'ebe ONYENWE ANYỊ na ụmụ Izrel gbara ndụ, mgbe ha si n'ala Ijipt pụta.

¹⁰ Mgbe ndị nchụaja si n'Ebe Nsọ ahụ pụta, igwe ojii juputara ụlọnsọ ukwu ONYENWE ANYỊ ahụ.

¹¹ Ndị nchụaja enwekwaghị ike jee ozi ha, n'ihị igwe ojii ahụ, n'ihị na ebube ONYENWE ANYỊ juputara n'ime ụlọnsọ ya.

12 Mgbe ahụ, Solomon siri, “ONYENWE ANYI ekwuola na ọ ga-ebi n’oke igwe ojii.

13 Ma n’ezie, ewuola m ulonso puru iche, maa mma nye gi, ebe i ga-ebi ruo mgbe ebighi ebi.”

14 Dika ogbakọ Izrel niile na-eguzo n’ebe ahụ, eze chighariri onwe ya chee ha ihu, gozie ha.

15 Mgbe ahụ, ọ siri,

“Otuto diri ONYENWE ANYI, bu Chineke Izrel, onye ji aka ya mezu nkwa nke o sitere n’onu ya kwee nna m Devid. N’ihi na o kwuru si,

16 ‘Site n’ubochi ahụ m si n’ala Ijipt kpoputa ndi m, ahoputaghi m obodo obula n’ebo obula nke Izrel, ka e wuru m ulonso ka Aha m diri n’ebe ahụ. Ma a horola m Devid i bu onye gachi ndi m Izrel.’

17 “Nna m, Devid bu n’obi iwu ulonso ukwu nye Aha ONYENWE ANYI, bu Chineke nke Izrel.

18 Ma ONYENWE ANYI siri nna m, Devid, ‘I mere nke oma ibu n’obi iwu ulonso ukwu nye Aha m.

19 Ma otu o di, o bughị gi ga-ewu ulonso ukwu ahụ, kama o bu nwa gi nwoke, anu ahụ gi na obara gi; o bu ya ga-ewu ulonso ukwu nye Aha m.’

20 “Ugbu a, ONYENWE ANYI emezuola nkwa ahụ o kwere. A nochielala m nna m Devid, ugbu a, ana m anodu n’ocheeze nke Izrel dika ONYENWE ANYI kwere na nkwa. Ewuokwala m ulonso ukwu nye Aha ONYENWE ANYI, bu Chineke nke Izrel.

21 Edoziekwala m onodu ebe igbe ogbugba ndu ahụ ga-adi, n’ime ya ka ogbugba ndu ONYENWE ANYI di, bu nke ya na nna nna anyi

ha gbara, mgbe o mere ka ha si n'ala Ijipt pụta.”

Ekpere Solomon

²² Mgbe ahụ, Solomon guzoro n'ihu ebe ichu aja ONYENWE ANYI, na n'ihu ogbako umu Izrel niile, gbasapu aka ya abuo chilie ha elu,

²³ kwuo si,

“ONYENWE ANYI, Chineke nke Izrel, o dighi Chineke dika gi n'eluigwe nke di n'elu, maobu n'awa, n'okpuru eluigwe. Gi onye na-edebe ogbugba ndu ihunanya gi na ndi ohu gi, bu ndi ji obi ha niile na-eso uzog gi.

²⁴ I mezuokwala nkwa niile i kwere nna m Devid, bu ohu gi. I ji onu gi kwee nkwa a ma taa, i jirila aka gi mezu ya.

²⁵ “Ugbu a, O! ONYENWE ANYI, Chineke nke Izrel, mezu kwaa nkwa niile i kwere Devid nna m, mgbe i siri, ‘O buru na umu umu gi elezie anya bie ndu n'uzo kwesiri ntukwasị obi n'ihu m, n'ihe niile ha na-eme, dika gi onwe gi mere, agaghi achog onye ga-anog n'ihu m n'ocheeze Izrel n'ime ha.’

²⁶ Ma ugbu a, Chineke nke Izrel, ka okwu gi, bu nkwa nke i kwere ohu gi, bu nna m Devid, bia na mmezu.

²⁷ “Ma o bu ezie na gi Chineke ga-ebi n'elu awa? Lee, eluigwe obuladi ebe kachasi elu nke eluigwe, ezughi iba gi. Olee otu ulog a nke m wuru ga-esi bata gi?

²⁸ Ma ONYENWE ANYI Chineke m, naa nti n'ekpere ohu gi, na aririo o na-ario maka ebere. Nuru akwa na ekpere nke ohu gi na-ekpe n'ihu gi taa.

29 Biko, mee ka anya gi abuo ghere oghe n'ebe ulonso ukwu a di, abali na ehie, bu ebe a i kwuru banyere ya, si, 'Aha m ga-adi n'ebe ahụ,' ka i si otu a nuru ekpere nke ohu gi ga-ekpe banyere ebe a.

30 Nuru kwa aririo ohu gi na nke ndi gi Izrel niile, mgbe obula ha chere ihu ha n'ebe a n'ekpere. Biko, site n'eluigwe bu ebe obibi gi nuru, mgbe i nuru biko, gbagharakwa.

31 "Mgbe onye obula mehiera mmadu ibe ya, a kpo ya oku ka o bia nuo iyi, onye di otu a bia, guzo n'ebe a, n'ihu ebe ichu aja gi a, nuo iyi ahụ.

32 Mgbe ahụ, nuru olu ya n'eluigwe ma mee ihe ziri ezi. Kpeekwa ikpe n'etiti ndi ohu gi, maa onye mejoro ikpe site n'itukwasi n'isi ha ihe o metara, meekwa ka onye aka ya di ocha nwere onwe ya, site n'imeso ha dika ezi omume ha si di.

33 "Mgbe ndi iro meriri ndi gi Izrel, n'ih na ha mehiera megide gi, o buru na ha aloghachikwute gi, too aha gi, na-ekpe ekpere, na-ario gi aririo n'ulonso ukwu a,

34 biko, site n'eluigwe nuru ekpere ha, gbaghara mmehie ndi gi Izrel. Meekwa ka ha loghachita n'ala ahụ nke i nyere nna nna ha.

35 "Mgbe e gbochiri eluigwe, mee na mmiri adighi ezokwa, n'ih na ndi gi emehiela megide gi, o buru na ha echee ihu n'ebe a kpee ekpere, too aha gi, si na mmehie ha chegharia, n'ih na itaala ha ahuhu.

36 Biko, site n'eluigwe nuru ma gbagharakwa mmehie ndi ohu gi, bu ndi gi Izrel. Kuziere ha

ezi ụzọ ha ga-esi bie ndụ ma zidata mmiri ozuzo n'ala ahụ nke i nyere ndị ị ka ọ bụrụ ihe nketa ha.

³⁷ “Mgbe ụnwụ maọbụ ajọ ọrịa na-efe efe ga-adakwasị ala a, maọbụ ọrịa na-eripịa ihe ubi maọbụ omuma ebu, maọbụ igurube maọbụ ukpana, maọbụ mgbe onye iro nọchibidoro ha n'obodo ha niile, ihe mbibi niile maọbụ ọrịa ọbụla,

³⁸ ekpere ọbụla maọbụ arịrịọ nke onye ọbụla n'etiti ndị ị Izrel kpere ma rịọ, n'ihị ighota ihe otiti niile nke obi ha, ha gbasapụ aka ha, ma chee ihu ha n'ebe ụlonsọ ukwu ị,

³⁹ mgbe ahụ, site n'eluigwe bụ ebe obibi ị nụrụ arịrịọ ha. Gbaghara ma meekwa; mesoo onye ọbụla ịka ihe niile ha na-eme si ị, ebe ọ bụ na ị maara obi ha niile, n'ihị na naanị ị maara obi mmadụ ọbụla,

⁴⁰ ka ha tụọ egwu ị oge niile nke ha na-ebi n'ala ahụ nke i nyere nna nna anyị ha.

⁴¹ “Ma banyere onye mba ọzọ, onye na-esonyeghị na ndị ị Izrel, kama o si n'ala ebe ị anya bịa n'ihị Aha ị,

⁴² n'ihị na ha ga-anụ ihe banyere aha ukwu ị, n'aka ị ị ike na ogwe aka ị e setipuru esetipụ. Mgbe ha bịara kpee ekpere n'ụlonsọ a,

⁴³ mgbe ahụ, site n'eluigwe ebe obibi ị nụrụ arịrịọ ha. Mekwaa ihe niile nke onye mba ọzọ ahụ na-arịọ n'ekpere, ka ndị niile nke ụwa mara aha ị, tụtọkwa egwu ị, ịka ndị nke ị bụ Izrel na-eme, ka ha matakwa na-akpọkwasiri Aha ị n'ụlọ a nke m wuru.

⁴⁴ “Mgbe ndị ị ga-aga ibu agha megide ndị

iro ha, n'ebe ọbụla ị na-eziga ha, mgbe ha chere ihu ha n'ụzọ obodo a nke ị họtara na n'ụlọnsọ ukwu a m wuru nye Aha gi, kpee ekpere nye ONYENWE ANYI,

⁴⁵ mgbe ahụ, site n'eluigwe nuru ekpere na aririọ amara ha, mezukwa ihe ha na-aririọ (dinyekwara ha).

⁴⁶ “Mgbe ha mehiere megide gi, n'ihia na ọ dighi mmadu ọbụla na-adighi emehie, ị wee iwe megide ha, rara ha nyefee n'aka ndi iro ha, ndi dokpuru ha n'agha gaa n'obodo ọzọ, maobu obodo di anya maobu nke di nso;

⁴⁷ ọ buru na ha anoro n'ala ahụ a dokpuru ha gaa, chegharia n'obi ha, noro n'ala ebe ahụ eji ha ririọ gi, si, 'Anyi emehiela, anyi emeela ihe n'adighi mma, anyi emekwala ajo omume';

⁴⁸ ọ buru na ha ejiri obi ha na mmuo ha niile chegharia, n'ala ebe ndi iro ha, bu ndi dororo ha n'agha, ma kpee ekpere nye gi chee ihu ha n'uzo ala a nke i nyere nna nna ha, n'obodo a nke ị họtara, ya na n'ụlọnsọ ukwu a m wuru nye Aha gi;

⁴⁹ mgbe ahụ, site n'eluigwe, ebe obibi gi, nuru ekpere ha na aririọ ha, nyekwara ha aka.

⁵⁰ Gbaghara ndi gi, bu ndi mehiere megide gi, gbaghara njehie niile ha mere megide gi, ma meekwa ka ndi dotara ha n'agha gosi ha obi ebere.

⁵¹ N'ihia na ha bu ndi gi na oke gi, ndi i mere ka ha si n'ala Ijpt puta, ala oke ita ahuhu nke nhuju anya.

⁵² “Ka anya gi ghere oghe n'aririọ mu bu ohu gi, nakwa n'aririọ ndi gi Izrel, biko, na-egekwa

ha nti mgbe obula ha bekuru gi akwa.

⁵³ N'ihu na gi onwe gi kewaputara ha site na mba niile nke uwa ka ha buuru gi ihe nketa, dika i kwuputara site n'onu ohu gi bu Mosis, mgbe gi bu Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI mere ka nna nna anyi ha si n'ala Ijipt puta."

⁵⁴ Mgbe Solomon kpechara ekpere ndi a ya na aririo o rioro ONYENWE ANYI o si n'ihu ebe ichu aja ONYENWE ANYI, bu ebe o gburu ikpere n'ala, bilie, gbasapu aka ya abuo chilie ha elu.

⁵⁵ O guzoro gozie ogbako Izrel niile, gwa ha okwu n'oke olu si ha,

⁵⁶ "Onye a goziri agozi ka ONYENWE ANYI bu, onye nyere ndi ya, Izrel izuike dika o kwere na nkwa. O dikwaghi okwu obula nke na-emezughi n'ime ezi nkwa ahụ niile o kwere site n'onu Mosis ohu ya.

⁵⁷ Ka ONYENWE ANYI Chineke anyi dinyere anyi, dika o si dinyere nna nna anyi ha. Ka o gharakwa ihapu anyi, maobu gbakuta anyi azu.

⁵⁸ Ya nyekwa anyi mmuo ime ihe niile o choroo, dika uche nsọ ya si di, na mmuo ijezi ije n'uzo ya niile, na idebe ukpuru na iwu niile nke o nyere nna nna anyi ha.

⁵⁹ Ka okwu m ndi a niile, nke m ji rio amara n'ihu ONYENWE ANYI dikwa ONYENWE ANYI Chineke anyi nso ehie na abali. Ka o nyekwara ohu ya na ndi Izrel niile aka, dika mkpa ubochi obula si di.

⁶⁰ Ka ndi niile bi n'uwa mara na ONYENWE ANYI bu Chineke, marakwa na o nweghi chi ozo di kariya ya.

⁶¹ Ya mere, werenu obi unu nyechasia

ONYENWE ANYỊ bụ Chineke anyị, kpmkpm, na-ebinu ndu n'ukpuru ya, rubenu isi n'iwu ya, dika o di taa."

Ido Ulonso Ukwu ahụ Nso

⁶² Mgbe ahụ, eze ya na ndị Izrel niile churu aja di iche iche n'ihu ONYENWE ANYI.

⁶³ Solomon churu aja udo, bu nke o churu nye ONYENWE ANYI. Ehi di puku iri abuo na abuo, na ewu na aturu di narị puku na iri puku abuo. Ya mere, eze na ndi Izrel niile si otu a doo ulonso ONYENWE ANYI nso.

⁶⁴ N'otu ubochi ahụ kwa, eze doro etiti ogige di n'ihu ulonso ONYENWE ANYI ahụ nso. N'ebe ahụ ka o no chuo aja nsure oku, aja onyinye mkpuru oka na aja abuba udo. O mere nke a n'hi na ebe ichu aja bronz nke na-eguzo n'ihu Chineke di oke nta ibata aja nsure oku niile, aja mkpuru oka niile nakwa aja abuba udo niile ahụ.

⁶⁵ Ya mere, Solomon ya na ndi Izrel niile mere mmemme a n'oge ahụ, o bu nzuko di ukwu. Ndi mmadu biara siteri na Lebo Hamat ruo na mmiri iyi Ijpt. Ha mere mmemme a n'ihu ONYENWE ANYI Chineke anyi, ubochi asaa tinyere ubochi asaa ozokwa, ya bu agukota ha ubochi iri na ano.

⁶⁶ N'ubochi nke na-eso ya, o zilagara ndi ahụ niile. Ha goziri eze, laakwa n'ulo ha, n'inuri onu na obi utu n'hi ihe oma niile nke ONYENWE ANYI meere ohu ya Devid, na ndi ya Izrel.

9

ONYENWE ANYI emee ka Solomon hu ya anya

1 Mgbe Solomon rụchara ụlọnsọ ukwu ONYENWE ANYỊ, na ụlọeze, rụzukwaa ihe niile bu nke o bu n'obi ime,

2 ONYENWE ANYỊ mere ka ọ hụ ya anya nke ugboro abụọ dika o mere ka ọ hụ ya anya na Gibion.*

3 ONYENWE ANYỊ siri ya,

“Anụla m ekpere gi, na aririọ gi, nke i ririọ n'ihu m. Edoola m ụlọnsọ a nke i wuru nsọ, site n'itinye Aha m n'ebe ahụ ruo mgbe ebighi ebi. Anya m na obi m abụọ ga-adikwa n'ebe ahụ ubochi niile.

4 “Ma gi onwe gi, ọ buru na i jiri obi zuruoke na omume ziri ezi, bie ndu n'ikwesị ntukwasị obi n'ihu m dika Devid nna gi mere, na-eme ihe niile m nyere n'iwu, debe ukpuru m na iwu m niile,

5 mgbe ahụ, aga m eme ka ocheeze ochichi gi n'Izrel guzosie ike ruo mgbe ebighi ebi, dika m kwere nna gi Devid nkwa, mgbe m siri, 'I ghaghi inwe onye nnochite anya n'ocheeze Izrel.'

6 “Ma ọ buru na unu, maobu umu umu unu alaghachi azu, site n'ebe m no, ju idebe iwu na ukpuru niile bu nke m nyere unu, puo gbasoro chi ndi ozo ife ha ofufe na ikpo isiala nye ha,

7 mgbe ahụ, aga m esite n'ala ahụ nke m nyere ha wezuga Izrel. Aga m ajukwa ụlọnsọ a m doro nsọ nye Aha m. Izrel ga-agho ihe eji atụ ilu na ihe ikpa ochi n'etiti ndi niile.

8 Ọ bu ezie na ụlọnsọ ukwu a kachasi elu ugbu a, ma onodu ya ga-eju ndi niile ga-esi n'akuku ya gafee anya. Ha ga-emi onu, si, 'Gini

* 9:2 1Ez 3:5; 11:9; 2Ih 1:7

mere ONYENWE ANYI ji mee ala a na ulonso a, ihe di otu a?’

⁹ Ndi mmadu ga-aza, ‘N’ihi na ha gbakutara ONYENWE ANYI Chineke ha azu, onye kpoputara ha site n’ala Ijipt azu, makuo chi ndi ozo, nakpo isiala na-efekwa ha ofufe. O bu n’ihi nke a ka O ji mee ka ihe ojobo niile ndi a biakwasị ha.’ ”

Oru ndi ozo Solomon ruru

¹⁰ N’ogwugwu iri afu abuo, mgbe Solomon ji wuo ulo abuo ndi a, ya bu ulonso ONYENWE ANYI na uloeze.

¹¹ Eze Solomon nyere Hiram, eze Taja, iri obodo abuo di na Galili, n’ihi osisi sida, na osisi junipa, na olaedo niile Hiram butere ya dika o si choo ya.

¹² Ma mgbe Hiram si Taja gaa ihu obodo ndi a nke Solomon nyere ya, ha amasighi obi ya.

¹³ Ya mere, o juru si, “Nwanne m nwoke, udi obodo di anaa bu ihe a i nyere m?” N’ihi ya, o kporo ha Kabul,† aha o na-aza ruo taa.

¹⁴ Hiram zigaara eze olaedo di puku kilogram ano na iri asato.

¹⁵ Nke a bu akuko banyere ndi oru mmanyere niile eze bu Solomon chikotara maka iru ulonso ukwu ONYENWE ANYI, na uloeze nke ya, na ebe e wusiri ike nke Milo, na mgbidi Jerusalem, Hazo, Megido nakwa Gaza.

¹⁶ Fero eze Ijipt buru agha na mbu merie Gaza, kpo ya oku, gbukwaa otutu ndi Kenan bi n’obodo ahụ, were ya nye nwa ya nwanyi, bu nwunye Solomon, ka o buru ihe o ji duo ya ulo.

† 9:13 Ala na-adighi ihe o di mma iji ya mee.

17 Solomōn wugharị obodo Gaza, wuokwa ndịda Bet-Horon,

18 Baalat na Tadmō[‡] nke dị n'ọzara n'ime ala ya.

19 O wukwara ọtụtụ obodo ebe nchikọba ihe, obodo ebe idebe ụgbọ agha na ịnyinya ya niile. O wuru ihe ọbụla gurụ obi ya agụụ iwu na Jerusalem, Lebanōn na n'oke ala ahụ niile ọ na-achi.

20 Ndị niile fọdurụ ndụ n'etiti ndị Amōrait, ndị Het, ndị Periz, ndị Hiv na Jebus (ndị ahụ abughị ndị Izrel),

21 ndị ụmụ ụmụ ha niile fọdurụ n'ala ahụ, ndị ahụ ndị Izrel na-enweghị ike egbuchapụ, ndị a ka Solomōn mere ndị ọrụ mmanye na ndị ohu, nke a bukwa ọnọdụ ha ruo taa.

22 Ma Solomōn emeghị ka onye Izrel ọbụla buru ohu. Kama ha bụ ndị ikom agha, ndịisi ọrụ n'ochichi, ndịisi ndị ochiagha, ndịisi ụgbọ agha na ndị na-agba ịnyinya agha ya.

23 Ndị a bukwa ndịisi na-ahụ ihe banyere ọrụ niile nke Solomōn ji n'aka. Ndị Izrel dị narị ise na iri ise (550), ka e mere ndịisi na-elekọta ndị ọrụ Solomōn.

24 Emesịa, ada Fero sitere n'obodo Devid pụtà gbagoo n'ụlọeze nke Solomōn wuuru ya. Solomōn wukwara ebe mpụtà nke ụlọ ahụ.

25 Ugboro atọ n'afọ, § ka Solomōn na-achụ aja nsure ọkụ, na aja udo n'elu ebe ichụ aja o wuru

‡ 9:18 Maọbụ, *Tama n'asusu ndị Hibru* § 9:25 Ọ bụ n'usoro ụzọ mmemme atọ dị mkpa nke ndị Izrel na-eme kwa afọ. Ndị a bụ mmemme achicha ekoghị eko, mmemme owuwe ihe ubi, na mmemme ibi ụlọ ikwu. Ọpụ 23:14-17; Dit 16:16; 2Ih 8:13

nye ONYENWE ANYI, tinyere aja nsure oku ihe n-esi isi uto o na-achu n'ihu ONYENWE ANYI. O si otu a wuchaa ulonso ukwu ONYENWE ANYI.

²⁶ Eze Solomōn wukwara otutu ugbo mmiri n'Eziōn Geba,* bu nke di n'akuku Elat, n'onu mmiri Oke osimiri Uhie n'ala Edom.

²⁷ Hiram zigaara ndi ikom ya na-anyanya ugbo, ndi maara ihe banyere ime njem osimiri nke oma, ka ha soro ndi ikom Solomōn jee ozi n'ime ugbo ndi a.

²⁸ Ha nyaara ugbo gaa Ofia,† site n'ebe ahụ bulatara eze Solomōn olaedo nke idi arọ ya ruru puku kilogram iri na anọ na nari abụọ na asatọ.

10

Eze nwanyi Sheba biara ileta Solomōn

¹ Mgbe eze nwanyi Sheba nuru akuko Solomōn, na idi na mma nke di n'etiti ya na ONYENWE ANYI, o biara ka o were otutu ajuju siri ike nwalee Solomōn.*

² O biarutere Jerusalem, ya na otutu ndi ozi n'ebe ha bara uba, ndi so ya, tinyere otutu inyinya kamel ndi bu uda di iche iche, otutu olaedo na nkume di oke onuahia di iche iche.

* **9:26** Obodo Eziōn Geba di n'akuku Elat n'ala Edom, baara Solomōn uru n'ebe o di ukwu n'ihu osimiri Uhie na oke osimiri India di ya nso. Onu 33:35; Dit 2:8; 1Ez 22:48 † **9:28** Otutu mmadu na-ama atu ebe a ga-enwe ike chota obodo Ofia taa. Ufodu na-asị, na o bu n'onu mmiri Arebia ka o di, ndi ozo na-asị, o bu na mpaghara akuku onu mmiri Somalia. Ebe ndi ozo na-asị, na o di n'ala India maobu n'ala Zimbabwe. * **10:1** Maka inwaputa amamihe o nwere

O bjakwutere Solomon, ya na ya kparitara uka banyere ihe niile nke di ya n'obi.

³ Solomon zara ya ajuju ya niile; o dikwaghi ihe siiri eze ike ikowara ya.

⁴ Mgbe eze nwanyi Sheba huru amamihe niile nke Solomon, hukwa uloeze o wuru,

⁵ na ihe oriri a na-adokwasi n'elu tebul ya, usoro onodu nke ndiisi ochichi ya, na ndi guzo na-ejere ya ozi n'uwe ha yi, onye na-ebu iko ihe onunu ya, na aja nsure oku niile o na-achu n'ulonso ONYENWE ANYI, o dikwaghi ihe ozoo o maara o ga-eme, maobu kwuo.

⁶ O siri eze, "Akuko niile m no n'ala m nu banyere ihe niile i ruputara na amamihe gi bu eziokwu.

⁷ Ma ekwenyeghi m akuko ndi a tutu ruo mgbe m biara jiri anya m abuo hu ha. N'ezie, ihe m nuru erughi okara; n'amamihe nakwa n'iba uba gi, i tukwasila ihe n'akuko m nuru.

⁸ Lee, udi onu ndi gi na-enwe. Lee, udi onu nke ndi ozi na-enwe, bu ndi na-eguzo n'ihu gi mgbe niile na-anu okwu amamihe gi.

⁹ Ngozi diri ONYENWE ANYI Chineke gi, onye nwere mmasi n'ebe i no, o debere gi n'ocheeze Izrel. N'ihu ihunanya nke ONYENWE ANYI na-adi ruo mgbe ebighi ebi n'ebe Izrel no, o mee gi eze, ka i debe ikpe ziri ezi na ezi omume."

¹⁰ O nyere Solomon onyinye olaedo idi aru ya di puku kilogram anu,† nyekwa ya otutu uda n-esi isi utu di iche iche, na otutu nkume di oke onuahia. O nwebeghi oge ozoo ewebatara otutu

† 10:10 Talenti di nari na iri abuo

uda na-esi isi uto dika ndi ahụ eze nwanyị Sheba nyere eze Solomon.

¹¹ (Ozokwa, otutu ugbo mmiri nke eze Hiram bubatara olaedo site n'Ofia bulatara Solomon. Ha sitekwara n'ebe ahụ bute osisi almuḡ n'ebe o bara uba, na otutu nkume di oke onuahia di iche iche.)

¹² Eze ji osisi almuḡ ndi a wuo ogidi ndabere di n'ulonso ukwu ONYENWE ANYI na nke uloeze. O jikwa ya meere ndi na-abu abu ubo akwara na une. O dibeghi mgbe obula ahuru maobu tubata osisi almuḡ ha otu a site n'ubochi ahụ ruo taa.)

¹³ Eze Solomon nyekwara eze nwanyị Sheba ihe niile o chorọ na ihe niile bu nke o rioro, na-agunyeghi onyinye niile Solomon nyere ya dika eze o bu. Emesia, o hapuru laghachi n'ala nke aka ya, ya na ndi na-ejere ya ozi.

Ebube ibụ eze Solomon

¹⁴ Otutu idi aro nke olaedo Solomon na-enweta kwa afo bu puku kilogram iri abuo na ato,‡

¹⁵ na-agunyeghi uru nke na-esi n'aka ndi na-atu mgbereahia na ndi na-azu ahia na nke sitekwara n'aka ndi eze Arebia niile, nakwa n'aka ndisi na-achi obodo niile nke ala ahụ.

¹⁶ Eze Solomon kpuru nari ota olaedo ukwu abuo site n'olaedo etipara etipia. O bu olaedo nke idi aro ya ruru kilogram isii na uma itoolu ka eji kpuo ota obula.

¹⁷ O kpukwara nari ota nta ato, nke sitere na olaedo etipara etipia. O bu olaedo idi aro ya ruru kilogram ato na okara ka eji kpuo

‡ **10:14** Nari talenti isii na talenti iri isii na isii

ọta ọbụla. Eze debere ha n'ụlọeze n'Oke Ọhia Lebanon.

¹⁸ Eze mekwara ocheeze dị ukwu nke e ji ọdụ enyi na ọlaedo a nuchara anucha machie.

¹⁹ Ocheeze ahụ nwere ihe nrigo isii, o nwere elu dị gburugburu n'azụ ya. E nwere ebe ntụkwasi aka n'akụkụ abụọ ya, nke nwere oyiyi ọdum abụọ guzo n'akụkụ nke ọbụla n'ime ha.

²⁰ Ọdum iri na abụọ na-eguzo n'elu ihe nrigo isii ahụ, otu n'akụkụ isi abụọ nke ihe nrigo ọbụla. O dīkwaghị alaeze ọzọ dị nke e mere ihe dị otu a nye.

²¹ Ihe niile Solomon nwere nke e ji anụ ihe bụ ọlaedo ka e ji mee ha. Ngwongwo niile nke dị n'ime ụlọeze n'Oke Ọhia Lebanon bụkwa ọlaedo a nuchara anucha ka e ji kpuọ ha. O dighi ihe e ji ọlaocha kpuọ, n'ihī na-agunyeghī ọlaocha dika ihe ọbụla n'oge Solomon.

²² Eze nwere ọtutu ụgbọ§ mmiri e ji azụ ahia n'oke osimiri, tinyere ụgbọ nke Hiram. Otu ugbo n'afọ atọ, ka ụgbọ mmiri ndi a na-alota, buru ọlaedo, ọlaocha na ọdụ enyi, enwe na adaka di iche iche bata.

²³ Eze Solomon bara ụba n'akụ, nwekwa amamihe karịa ndi eze niile di n'ụwa.

²⁴ Ụwa niile na-abia icho ihu Solomon ka ha nuta okwu amamihe nke Chineke tinyere n'obi ya.

²⁵ Onye ọbụla biakwutere ya na-ebutere ya onyinye inata ihuoma, ya bụ ngwa ọlaocha na ọlaedo, uwe di iche iche, ngwa agha, ụda di iche

§ 10:22 Hībru ga-asī, Ọtutu ụgbọ nke Tashish

iche, ìnyìnnya na ìnyìnnya muul, nke a bụ kwa afo, kwa afo.

²⁶ Solomōn chikōbara ọtutụ ụgbọ agha na ìnyìnnya dī iche iche. O nwere ụgbọ agha dī otu puku na narị anọ na ìnyìnnya agha dī puku iri na abụọ n'ọnuogugụ, ndị o debere ụfọdu n'ime ha n'obodo ụgbọ agha ya ma ndị ọzọ dī na Jerusalem ebe ya onwe ya nọ.

²⁷ Eze mere ka ọlaocha baa ụba dika nkume efu na Jerusalem. O mekwara ka osisi sida dī ọtutụ dika osisi sikamọ nke dī n'ala ala ugwu dī iche iche.

²⁸ A na-esite n'Ijpt nakwa ala Kue atubatara Solomōn ìnyìnnya. Ndị ahia eze na-azuta ha site na Kue n'onu ahia a na-ere ha n'oge ahụ.

²⁹ Ha sitere n'Ijpt tubata otu ụgbọ agha n'onu ahia narị shekel ọlaocha isii, jirikwa otu narị shekel na iri shekel ise zuta otu ìnyìnnya. Ha zipukwara ha nye ndị eze niile nke ndị Het na ndị Aram.

11

Ọtutụ ndị inyom Solomōn

¹ Ma eze Solomōn huru ọtutụ ndị inyom mba ọzọ n'anya, tinyere nwa nwanyị Fero, ha bụ ndị inyom ndị Moab, ndị Amōn, ndị Edōm, ndị Saidōn na ndị Het.

² Ha bụ ndị sitere na mba ndị ahụ ONYENWE ANYI gwara Izrel si, “Unu na ha agaghị aluritakwa di na nwunye, n'ih i na ha aghaghị ime ka obi unu gbasoo chi niile ha.” Ma, n'agbanyegh i nke a, Solomōn rapara ha n'ahụ n'ih i ihunanya.

³ Ọnụogụgụ ndị inyom Solomon luru dị nari asaa, bu ndi amuru n'obi ndi eze. O nwekwara ndi iko nwanyi, onugugu ha di nari ato. Ndi inyom ya duhiere obi ya.

⁴ Mgbe Solomon ghorọ agadi, ndi inyom ndi a duhiere obi ya mee ka o gbasoo chi ndi ozọ, nke mere na o jikwaghi obi ya niile gbasoo ONYENWE ANYI Chineke ya, dika Devid bu nna ya mere.

⁵ O gbasoro Ashtoret, bu chi ndi Saidon na Molek,* bu chi ruru aru nke ndi Amon.

⁶ N'uzo di otu a, Solomon mere ihe ojoo n'anya ONYENWE ANYI. O soghi uzọ ONYENWE ANYI dika nna ya Devid si mee n'ubochi niile nke ndu ya.

⁷ N'elu ugwu di n'owuwa anyanwu Jerusalem,† Solomon wuru ebe di elu nye Kemosh, chi ruru aru nke ndi Moab, wuokwara Molek chi ruru aru nke ndi Amon.

⁸ O mekwara otu ihe ahụ nye ndi nwunye ya niile si mba ozọ, bu ndi na-achụ aja nsure oku ihe na-esi isi uto, na-achukwa aja nsure oku di iche iche nye chi niile ha.

⁹ ONYENWE ANYI were iwe di ukwu megide Solomon, n'ih i na obi ya esitela n'ebe ONYENWE ANYI Chineke Izrel no puo, bu onye mere ka o hu ya anya ugboro abuo.

¹⁰ O bu ezie na o nyere Solomon iwu ka o ghara igbaso chi ndi ozọ, ma Solomon erubeghi isi n'iwu a ONYENWE ANYI nyere.

¹¹ Ya mere, ONYENWE ANYI gwara Solomon okwu si, "Ebe o bu na i mere ihe di otu a, ju idebe

* **11:5** Maqbū, *Milkom* † **11:7** Ugwu di n'owuwa anyanwu Jerusalem Ugwu a, bu Ugwu Oliv, nke aha ozọ a na-akpo ya bu Ugwu ruru aru, 2Ez 23:13

ogbugba ndu m na ukpuru m, nke m nyere gi idebe, aghaghị m isite n'aka gi dokapu alaeze a, were ya nye otu n'ime ndi na-ejere gi ozi.

¹² Ma n'ih i nna gi Devid agaghị m eme ihe ndi a mgbe i di ndu. Aga m anapu nwa gi nwoke alaeze Izrel.

¹³ Ma agaghị m anapucha ya alaeze Izrel niile, kama aga m eme ka o buru eze otu ebo Izrel, n'ih i Devid, na n'ih i Jerusalem, obodo m hoputara nye onwe m.”

Ndi iro Solomon

¹⁴ Mgbe ahụ, ONYENWE ANYI mere ka onye iro bilie megide Solomon. Onye a bu Hadad onye Edom, onye sikwa n'ezinaulo ndi eze Edom.

¹⁵ N'oge gara aga, mgbe Devid na-ebuso ndi Edom agha, Joab, onyeisi ndi agha, onye gara ili ndi agha e gburu egbu, tibururu ndi ikom niile no n'Edom.

¹⁶ Joab na ndi agha Izrel niile nogidere n'ebe ahụ onwa isii, tutu ruo mgbe ha gbuchapuru ndi ikom niile no n'Edom.

¹⁷ Ma Hadad, onye bu nwantakiri n'oge ahụ, gbapuru oso gbaga Ijpt, ya na ufodu ndiisi ochichi Edom, ndi jeere nna ya ozi.

¹⁸ Ha sitere n'ala Midia gaa Paran. Site na Paran, ha duuru ufodu ndi mmadu, ndi sooro ha gaa Ijpt, jekwuru Fero eze Ijpt, onye nyere Hadad ulo obibi na ala, nyekwa ya ihe oriri.

¹⁹ Hadad hutara amara n'ihu Fero, nke mere na o kpoyere ya nwanne nwanyi Tapenes bu nwunye eze ka o buru nwunye ya.

²⁰ Nwanne Tapenes mụtara ya nwa nwoke aha ya bụ Genubat, onye Tapenes zūliterere n'ụlọeze. Genubat biri n'etiti ụmụ Fero.

²¹ Mgbe Hadad nọ n'Ijpt, ọ nụrụ na Devid sooro ndị nna nna ya ha dina n'ọnwu na Joab ọchịagha ndị agha anwuokwala, ọ rịọrọ Fero arịrịọ ka o kwenye ka ọ laghachi n'Edom.

²² Fero juru ya ajuju si ya, "Gini mere i ji choo ıla? O nwere ihe i chooro nke i na-adighi enweta n'ebe a?"

Hadad zara si ya, "O nweghi ihe korọ m, kama kwere ka m laghachi."

²³ Nwoke ozo Chineke mere ka ọ buru onye iro Solomon bu Rezon nwa Eliada, onye gbapuru site n'aka nna ya ukwu bu Hadadeza, eze Zoba.

²⁴ Devid lara ndi agha Zoba n'iyi, Rezon chikotara ndi ikom gbara ya gburugburu, gho onyendu ha, ndi nnupu isi a gara Damaskos biri n'ebe ahụ, na-achikwa n'ebe ahụ.

²⁵ Ogologo ubochi niile nke ndu Solomon, Rezon bu onye iro Izrel, tinyekwara nsogbu nke Hadad wetaara Izrel. Rezon bu eze ndi Aram, burukwa onye na-emegide Izrel.

Nnupu isi Jeroboam

²⁶ Jeroboam nwa Nebat, onye Ifrem nke Zereda, otu n'ime ndi ozi Solomon, biliri megide eze. Nne ya bu Zerua, nwanyi di ya nwuru anwu.

²⁷ Nke a bu akuko banyere otu o siri bilie imegide eze: Solomon wughariri Milo, wuziekwa ntipu di na mgbidi obodo Devid bu nna ya.

²⁸ Ugbu a Jeroboam, n'onwe ya, bu dimkpa. Mgbe Solomon huru otu nwokorobia a si aruzi

orụ ya nke oma, o mere ya onye nlekota ndi orụ niile si n'ezinaulo Josef.

²⁹ Ma otu ubochi, mgbe Jeroboam si Jerusalem na-apu, o zutere Ahija onye amuma, onye Shilo, n'uzo, ebe o yi uwe oheru. O bukwa naani ha abuo no n'ohia mgbe ahụ.

³⁰ Mgbe ahụ, Ahija yipuru uwe oheru nke o yi n'ahụ dọwasia ya uzo iri na abuo.

³¹ Mgbe ahụ, o gwara Jeroboam si, "Chiri iberibe iri nye onwe gi, n'ih na otu a ka ONYENWE ANYI, Chineke Izrel siri, 'Lee, aga m anapu Solomon alaeze a, ma aga m enyekwa gi ebo iri n'ime ha.

³² Ma aga m ahapuru ya otu ebo, n'ih ohu m Devid na n'ih Jerusalem obodo m hoputara site n'ebo niile nke Izrel.

³³ N'ih na ha ahapula m malite ikpo isiala nye Ashtoret, chi nwanyi ndi Saidon; na nyekwa Kemosh, chi ndi Moab; na nye Molek, chi umu Amon. Ha agbasoghi uzo m, ha emekwaghi ihe ndi ahụ m guru dika ezi ihe. Ha edebeghi iwu m na ukpuru m niile dika Devid nna Solomon mere.

³⁴ "Ma agaghi m anapu alaeze ya ugbo a, n'ih ohu m Devid, onye m hoputara, na onye mere ihe toro m uzo. Aga m ahapu Solomon ka o nogide dika eze ubochi ndu ya niile.

³⁵ Ma aga m anapu alaeze ya site n'aka nwa ya, nye gi ebo iri.

³⁶ Nwa ya ka m ga-enye otu ebo, n'ih na achoro m ka Devid ohu m nogide ibu eze Jerusalem, obodo m hoputara nye onwe m, ebe m mere ka Aha m diri.

³⁷ Ma otu ọ dị, gị ka m ga-ewere. I ga-abụkwa onye ga-achị ebe ahụ niile obi gị chọrọ; i ga-abụ eze Izrel.

³⁸ Ọ bụrụ na i gee ntị mee ihe niile m ga-enye gị n'iwu, jekwa ije n'irubere m isi, mee ihe ziri ezi n'anya m, site n'idebe ụkpụrụ niile na iwu niile, dika ohu m Devid mere, aga m anonyere gị. Aga m ewuru gị ụlọ ga-adịgide dika m siri wuoro Devid. Aga m enyekwa gị Izrel.

³⁹ Aga m eweda agbụrụ Devid n'ih ihe a, ma ha agaghị abụ ndị e wedara n'ala ruo ebighị ebi.' ”

⁴⁰ Solomon gbaliri igbu Jeroboam, ma Jeroboam gbaara ọsọ gbakwuru eze Shishak nke Ijipt.‡ Ọ nọkwara n'Ijipt ruo mgbe Solomon nwuru.

Onwu Solomon

⁴¹ Ma banyere ihe ndi ozo mere n'oge ochichi Solomon, nke bu, ihe niile o mere na amamihe o gosiputara, o bu na-edeghi ha n'akwukwo akuko nke Solomon?

⁴² Solomon chiri Izrel niile iri afọ anọ na Jerusalem.

⁴³ O sooro nna nna ya ha dina n'onwu, e lie ya n'obodo Devid bu nna ya. Rehoboam nwa ya, ghotkwara eze n'onodu nna ya.

12

Ochichi Rehoboam

‡ **11:40** Eze Shishak, bu Fero mbu chiri Ijipt na senchuri nke iri. Mgbe ochichi puru site n'aka ezinaulo a, ahoputara onye ozo ga-achị 1Ez 14:25-26; 2Ih 12:2-9

¹ Rehoboam gara Shekem, n'ihì na Izrel niile zukoro ebe ahụ ime ya eze.

² Mgbe Jeroboam nwa Nebat nuru nke a (o ka no n'Ijpt ebe o gbagara oso ndu site n'aka eze Solomon), o sitere Ijpt lota.

³ Ya mere, ha ziri ozi kpo Jeroboam, ya na ogbako Izrel niile jekwuru Rehoboam si ya:

⁴ "Nna gi boro anyi ibu arọ, ma ugbu a mee ka ibu arọ na iyagba arọ a nke o bokwasiri anyi, di mfe, anyi ga-ejere gi ozi."

⁵ Rehoboam zara ha si, "Laanu, ubochi ato gasia unu biaghachikwutenu m." N'ihì ya ndi ahụ lara.

⁶ Mgbe ahụ, eze Rehoboam gara inata ndumodu n'aka ndi okenye, bu ndi jeere nna ya Solomon ozi n'oge o di ndu, si ha, "Olee ndumodu unu ga-enye m maka mu inye ndi a osisa?"

⁷ Ha zara ya, "O buru na i ga-abu odibo nye ndi a taa, jeere ha ozi, nyekwa ha osisa di mma,* ha ga-anogide buru ndi ohu gi mgbe niile."

⁸ Ma o nabataghi ndumodu ndi okenye nyere ya, o gakwuru umu okorobia ndi ya na ha tokoro, bukwa ndi na-ejere ya ozi, ka ha nye ya ndumodu.

⁹ Rehoboam juru ha si, "Gini bu ndumodu unu? Gini bu osisa anyi ga-enye ndi a na-asi, 'Mee ka ibu arọ nna gi bokwasiri anyi di mfe'?"

¹⁰ Umụ okorobia ahụ, bu ndi ya na ha tokoro, zaghachiri si, "Gwa ndi ahụ siri gi, 'Nna gi bokwasiri anyi ibu arọ, ma mee ka ibu anyi di

* 12:7 Ilu 15:1; 2Ih 10:7

mfe,' ì ga-agwa ha, sị, 'Mkpisiaka nta dị n'aka m gbara okpotokpo karià ukwu nna m.

¹¹ Nna m boro unu ibu arọ; aga m atụkwasi ihe n'ibu ahụ mee ka ọ dị arọ karià. Nna m ji apipia doo unu aka na ntị, maobu akpi ka m ga-eji mekpaa unu ahụ.' "

¹² Mgbe ubochi ato gasiri, Jeroboam na ndi Izrel† niile biaghachiri inuru osisa Rehoboam, dika eze kwuru, sị, "Laghachitenu n'ubochi nke ato."

¹³ Eze sara ndi a okwu n'olu di ike. O juru ndumodu nke ndi okenye nyere ya,

¹⁴ ma gbasoro ndumodu nke umu okorobia nyere. O siri, "Nna m mere ka ibu unu di arọ, aga m eme ka ibu unu di arọ karià. Nna m ji apipia doo unu aka na ntị, aga m eji akpi mekpaa unu ahụ."

¹⁵ Ya mere, eze anaghi ndi ahụ ntị, n'ih i mgbanwe nke onodu niile a sitere n'ebe ONYENWE ANYI nọ, ka e mezuo okwu ahụ ONYENWE ANYI gwara Jeroboam nwa Nebat site n'onu Ahija onye Shilo.

¹⁶ Mgbe Izrel niile huru na eze juru ige ha ntị, ha zaghachiri ya sị,

"Olee oke anyi nwere n'ime Devid?

Olee ihe nketa anyi nwere n'ime nwa Jesi? Ndi Izrel, laanu n'ulo ikwu unu!

Gi Devid lekotakwa ulo nke gi."

Ya mere, ndi Izrel lara n'ulo ha.

¹⁷ Ma banyere ndi Izrel bi n'obodo niile nke Juda, Rehoboam gara n'ihu buru eze ha.

† **12:12** Ndi Izrel a na-ekwu banyere ha n'ebe a, bu ndi Izrel nke alaeze ugwu ugwu.

18 Eze Rehoboam zipuru Adoniram, onyeisi na-elekota ndi oru mmanye, ma ndi Izrel niile ji nkume tugbuo ya. Ma eze Rehoboam jisiri ike gbaba n'ime ugbo agha ya, gbalaga laa Jerusalem.

19 Ya mere, Izrel no na nnupu isi megide ulo Devid ruo taa.

20 Mgbe ndi Izrel nuru na Jeroboam alaghachitala, ha ziri ya ozi si ya puta n'ihu oha mmadu. N'ebe ahụ ka ha no mee ya eze Izrel. O dighi ebo obula kwenyere iso ulo Devid, kariakwa ebo Juda.

21 Mgbe Rehoboam bjarutere Jerusalem, o kpokotara ndi ulo Juda niile na ndi ebo Benjamin, ha di nari puku na iri asato n'onuogugu, umu okorobia ndi tozuru iga agha, ka ha gaa buso ulo Izrel agha ma weghachitekwa alaeze n'okpuru ochichi Rehoboam, nwa Solomon.

22 Ma okwu Chineke rutere Shemaya onye nke Chineke nti, si,

23 "Gwa Rehoboam, nwa Solomon eze Juda, na ndi Juda niile, na Benjamin na ndi ozọ niile, si ha,

24 Otu a ka ONYENWE ANYI kwuru, 'Unu agakwala gaa buso umunna unu, bu ndi Izrel agha. Laghachinu, nwoke obula n'ulo ya, n'ih na o bu m na-eme nke a.'" Ya mere, ha rubere isi n'okwu ONYENWE ANYI, onye obula n'ime ha laghachikwara n'ulo ya dika ONYENWE ANYI nyere n'iwu.

Oyiyi ehi olaedo di na Betel na Dan

25 Mgbe ahụ, Jeroboam wusiri Shekem dị n'ala ugwu Ifrem ike, biri n'ebe ahụ. N'ebe ahụ ka o si puo, gaa wuo obodo Peniel.‡

26 Ma Jeroboam chere n'obi ya, si "Ugbu a, ka alaeze nwere ike laghachikwa n'aka ulo Devid.

27 N'ihia na o buru na ndi mmadu gaa ichu aja n'ulonso ukwu ONYENWE ANYI nke di na Jerusalem, obi ha nwere ike laghachikwuru onyenwe ha, bu Rehoboam eze Juda. Ha ga-egbu m, laghachikwuru eze Rehoboam."

28 Mgbe o natachara ndumodu, eze kpuru umu ehi olaedo abuo. O siri ndi mmadu, "O bu oke oru nye unu igbago Jerusalem. Leenu chi unu, ndi Izrel, ndi sitere n'Ijpt kputa unu."

29 Otu n'ime ha ka o guzobere na Betel, tinyekwa nke ozu na Dan.

30 Ihe a ghoru mmehie diri ha, n'ihia na ndi mmadu na-abia kpo isi ala nye nke di na Betel ma gaakwa ebe di anya, dika Dan, n'ihia ife ehi olaedo nke di n'ebe ahụ ofufe.

31 Jeroboam wuru ebe ichu aja n'ebe di elu di iche iche. O hoputara ndi nchujaja site n'etiti ndi Izrel niile,§ n'agbanyeghi na ha abughi ndi Livayi.

32 O hiwere mmemme a na-eme n'ubochi nke iri na ise n'onwa nke asato, dika mmemme a na-eme na Juda. O chukwara aja n'ebe ichu aja. O mere nke a na Betel, churo umu ehi olaedo ahụ

‡ 12:25 N'asusu Hibru *Penuel* bu otu ozu e si akpo *Peniel*

§ 12:31 Mgbe ndi nchujaja gbapuru oso site na Jerusalem, n'ihia ize ndu site n'aka Jeroboam, o hoputara ndi nchujaja site n'etiti ndi Izrel niile, n'agbanyeghi na ndi a abughi ndi Livayi. 2Ih 11:13-17

ọ kpuru aja. O tinyere ndi nchujaja n'oru n'ebe niile di elu nke o mere ka ha diri na Betel.

³³ N'ubochi nke iri na ise, n'onwa asato, bu onwa nke ya onwe ya cheputara, o churu aja di ichu ichu n'elu ebe ichu aja o wuru na Betel. Ya mere, o hiwere mmemme a ka o diri ndi Izrel niile; ya onwe ya kwa gara chuo aja onyinye di ichu ichu n'elu ebe ichu aja.

13

Onye nke Chineke si Juda

¹ Otu onye nke Chineke si Juda bia Betel, site n'okwu nke ONYENWE ANYI oge Jeroboam guzo n'ebe ichu aja ka o chuo aja.

² O tiri mkpu n'oke olu megide ebe ichu aja ahụ dika okwu ONYENWE ANYI si di, "Ebe ichu aja, ebe ichu aja! Otu a ka ONYENWE ANYI na-ekwu: 'A ga-amu otu nwa nwoke n'ulo Devid, aha ya ga-abu Josaya.* O ga-eji ndi nchujaja niile nke ebe di elu, bu ndi na-achu aja n'elu gi, chuo aja n'elu gi. A ga-esurekwa okpukpu ndi mmadu oku n'elu gi.'"

³ N'ubochi ahụ, onye nke Chineke ahụ kwuru okwu banyere ihe iribama ga-emezu. O kwuru si, "Nke a bu ihe iribama ONYENWE ANYI ji emesi okwu ya ike: Ebe ichu aja a ga-agbawa uzo abuo. Ntu di n'elu ya ga-awusasị n'ala."

⁴ Mgbe eze Jeroboam nuru ihe onye nke Chineke ahụ kwuru megide ebe ichu aja Betel, o setipuru aka ya site n'ebe ichu aja ahụ si, "Jidenu nwoke a!" Ma aka ahụ o setipuru

* 13:2 2Ez 23:15-16

tugide nwoke ahụ kponwuru na o nwekwaghị ike iweghachi ya azụ ọzọ.

⁵ Ozokwa, ebe ichu aja ahụ gbawara abuo, ntu di n'elu ya wusikwara n'ala dika ihe iribama nke onye amuma Chineke nyere, site n'okwu ONYENWE ANYI.

⁶ Mgbe ahụ, eze siri onye nke Chineke ahụ, "Biko, rioro ONYENWE ANYI Chineke gi, kpekwaro m ekpere ka e nyeghachi m aka m." Ya mere, onye nke Chineke ahụ rioro ONYENWE ANYI site n'ekpere, emekwara ka aka eze dighachi dikwa ka o di na mbu.

⁷ Emesia, eze gwara onye nke Chineke ahụ okwu si, "Soro m gaa n'ulo m. Aga m enye gi ihe oriri, nyekwa gi onyinye."

⁸ Ma onye nke Chineke ahụ zara eze si, "O buru na i nye m okara ihe niile i nwere, agaghi m eso gi baa n'ime ulo gi. Agaghi m erikwa nri gi maobu nuo mmiri n'ebe a.

⁹ N'ihi na-enyere m iwu site n'okwu ONYENWE ANYI, si, 'Erila nri, anukwala mmiri, esitekwala uzọ i si gaa laghachi.' "

¹⁰ Ya mere, o sitere n'uzo ozo lawa, nke na-abughị uzo o si bia Betel.

¹¹ Ma o nwere otu onye amuma bu agadi bi na Betel. Onye umu ya biara kororo ihe niile onye nke Chineke ahụ mere n'ubochi ahụ na Betel, ha kokwara nna ha ihe niile o gwara eze.

¹² Nna ha juru ha, "Olee uzo o gara?" Umu ya ndi ikom ziri ya uzo nke onye nke Chineke ahụ si juda gara.

13 Mgbe ahụ, ọ sịrị ụmụ ya ndị ikom, “Jikekwaranụ m ịnyinya ibu m.” Ha jikekwaara ya ịnyinya ibu, ọ nọkwasịrị n’elu ya.

14 Ọ gbasooro onye nke Chineke n’azu, ọ hụrụ ya ka ọ nọ ala n’okpuru osisi ook, Ọ sịrị ya, “Ọ bụ gị bụ onye nke Chineke ahụ si Juda bịa?”

Ọ zara, “E, ọ bụ mụ onwe m.”

15 Onye amụma ahụ sịrị ya, “Soro m ka anyị gaa n’ụlọ m, ka i rie nri.”

16 Ma ọ sịrị, “Apughị m iso gị laghachi azụ, maọbụ rie nri, ma ọ bụkwa n̄ụọ mmiri ọbụla n’ebe a.

17 N’ihi na a gwara m site n’okwu ONYENWE ANYỊ sị, ‘Erikwala nri maọbụ n̄ụọ mmiri n’ebe ahụ, maọbụ soro ụzọ ị si gaa lotakwa.’”

18 Ma onye nke ọzọ sịrị ya, “Mụ onwe m bụkwa onye amụma dika gị, mmụọ ozi zikwara m ozi site n’okwu ONYENWE ANYỊ sị, ‘Kpọrọ ya ka o soro gị laghachi n’ụlọ gị, ka o rie nri, n̄ụkwa mmiri.’” (Ma ọ gwara ya okwu ụgha.)

19 Ya mere, nwoke nke Chineke ahụ soro ya laghachi rie nri, n̄ụkwa mmiri.

20 Ma mgbe ha abụọ nọdụ na-eri ihe na tebul, okwu ONYENWE ANYỊ rutere onye amụma agadi ahụ ntị, bụ onye mere ka ọ loghachi azụ.

21 Ọ kpọrọ onye nke Chineke ahụ si Juda bịa sị ya, “Otu a ka ONYENWE ANYỊ na-ekwu, ‘N’ihi na ị nupula isi n’okwu ọnụ ONYENWE ANYỊ, hapụ idebe iwu ONYENWE ANYỊ Chineke gị nyere gị.

22 Ị laghachikwara n’ebe a, rie nri, n̄ụkwa mmiri, bụ ebe ọ gwara gị sị gị, erila nri, anụkwala mmiri. Ya mere, agaghị eli ozu gị n’ala ili nna gị ha.’”

23 Mgbe onye nke Chineke ahụ risiri nri, n'ụkwa ihe ọ̀nụ̀nụ̀, ha kwadooro ya ịnyinya ibu nke onye amụma ahụ kpoghachiri ya azụ.

24 Dịka ọ na-alaghachi, otu ọdum zutere ya n'uzo, dogbuo ya. Ma ọ hapuru ozu ya ka ọ togboro n'okporozo, ma ịnyinya ibu ya ma ọdum ahụ dogburu nwoke ahụ guzokwa n'akuku ozu ya.

25 Ndị mmadu na-agafe huru ozu ahụ ka ọ togboro n'uzo, hukwa ka ọdum ahụ guzo n'akuku ya. Ndị a gara ko akuko ihe ha huru n'uzo n'obodo ebe onye amuma agadi ahụ bi.

26 Mgbe onye amuma ahụ mere ka ọ laghachi azu nuru ihe mere, ọ siri, "Ọ bu onye nke Chineke ahụ nupuru isi n'okwu ONYENWE ANYI. ONYENWE ANYI enyefeela ya n'aka ọdum, nke dogburu ma gbukwaa ya, dika okwu ONYENWE ANYI doro ya aka na nti."

27 Mgbe ahụ, ọ siri umu ya ndi ikom, "Jikek-waranu m ịnyinya ibu." Ha mere otu a.

28 Ọ puru gaa chota ozu nwoke ahụ ka ọ togboro n'uzo. Ịnyinya ibu ya na ọdum ahụ guzokwa n'akuku ozu ahụ. Ọdum erighi anu nwoke ahụ, ọ dogbukwaghi ịnyinya ibu ahụ.

29 Onye amuma agadi ahụ buliri ozu onye nke Chineke ahụ dokwasi ya n'elu ịnyinya ibu ya, buru ya bughachi ya n'obodo, n'ihiruru ya uju, nakwa ili ya.

30 O liri ozu onye nke Chineke ahụ n'ili nke aka ya. Mgbe o liri ya, ọ kwara akwa si, "Ewoo nwanna m!"

31 Mgbe o lisiri ya, ọ gwara umu ya ndi ikom si, "Mgbe m nwuru, lienu m n'otu ili a e liri

onye nke Chineke; doonu ọkpukpu m ka o diri n'akuku ọkpukpu ya.

³² N'ih i na ozi ahụ niile o ziri site n'okwu ONYENWE ANYI megide ebe ichu aja di na Betel, na megidekwa ebe ulo arusi niile di n'ebe di elu n'obodo Sameria aghaghi imezu."

³³ N'agbanyeghi ihe ndi a niile, Jeroboam esiteghi n'uzo ojojo ya tugharia. Kama o gara n'ihu hoputa ndi nchujaja maka ebe niile di elu site n'etiti ndi mmadu efu. Onye obula choro i bu onye nchujaja ka o doro nsọ maka ije ozi n'ebe niile di elu.

³⁴ †Nke a bu mmehie ezinaulo Jeroboam. O bu ya mere alaeze Jeroboam ji daa, meekwa ka e kpochapu ya n'elu uwa.

14

Amuma Ahija megide Jeroboam

¹ N'oge a, Abija nwa Jeroboam no n'oria nke di ukwu.

² N'ih i ya, Jeroboam siri nwunye ya, "Gaa, jikwaa onwe gi n'uzo mmadu na-enweghi ike imata na i bu nwunye Jeroboam. I ga-ejekwa Shailo, Ahija onye amuma no n'ebe ahụ, bu nwoke ahụ gwara m okwu na m ga-abu eze ndi nke a.

³ Chirikwa ogbe achicha iri, na achicha nta ole na ole, na otu karama mmanu anu, jekwuru ya. O ga-agwa gi ihe ga-eme banyere nwantakiri a."

⁴ Nwunye Jeroboam mere ihe o kwuru, o biliri jee n'ulo Ahija na Shailo.

† 13:34 1Ez 12:30; 2Ez 17:21

Ahija bu agadi nwoke n'oge a. O naghị ahụkwa ụzọ n'ihì nka ọ kara.

⁵ Ma ONYENWE ANYÌ agwalari Ahija okwu si ya, "Nwunye Jeroboam na-abia ijuta ase n'aka gi banyere nwa ya nwoke ahụ na-adighi ike, osisa di otu a ka i ganye ya. Mgbe o ga-abia ihu gi o gaa eme onwe ya dika o bughị nwunye Jeroboam."

⁶ Mgbe Ahija nuru uda nzo ukwu ya ka o na-abata n'onu uzo, o kporo ya oku si ya, "Bata, nwunye Jeroboam. Gini mere i ji jie ejiji dika onye ozo? Enwere m akuko ozo m ga-akoro gi

⁷ Ga gwa Jeroboam si ya, Otu a ka ONYENWE ANYÌ, Chineke Izrel kwuru, 'Esi m n'etiti ndi m welie gi elu, mee gi ka i buru onye ga-achi ndi m, bu Izrel.

⁸ Adowapuru m alaeze Izrel site n'ulo Devid nye gi ya, ma i geghi nti n'iwu m, maobu debe ha dika ohu m Devid debere ihe niile m nyere ya n'iwu. Onye echiche obi ya na ihe na-atọ obi ya uto mgbe niile bu idebe iwu m, na ime ihe ziri ezi n'anya m.

⁹ * Ma ihe ozo i mere adila ukwu kari nke ndi niile bu gi uzo buru eze mere. I kpuolara onwe gi chi ndi ozo, chi ndi e ji ola kpuo, si otu a kpasuo m iwe, gbakuta m azu gi.

¹⁰ " 'N'ihì ihe ndi a, aga m eme ka ihe ozo biakwasị ezinaulo Jeroboam. Aga m ekpochapukwa umu ndi ikom gi niile, ma ndi ohu, ma ndi nwe onwe ha no n'ala Izrel. Aga m ekpochapukwa ulo Jeroboam dika mmadu si ekpochapu nsi anu, ruo mgbe e kpochapuru ha niile.

* 14:9 1Ez 12:28; 2Ih 11:15

11 Nkita ga-eri ozu ndi nke Jeroboam ndi nwuru n'ime obodo, ma ndi nwuru n'ohia ka anu ufe nke eluigwe ga-eri ozu ha. ONYENWE ANYI ekwuola ya.'

12 "Ma gi onwe gi, Laa n'ulo gi. Mgbe i na-azobanye ukwu gi n'obodo, nwokorobia ahụ ga-anwu.

13 Ndi Izrel niile ga-akwa akwa n'ihia ya lie ya. O bu naani ya bu onye a ga-eli eli, n'ihia na n'ime ezinaulo Jeroboam, o bu naani n'ime nwokorobia a ka ONYENWE ANYI, Chineke Izrel chotara ihe di mma.

14 "Ma ONYENWE ANYI ga-emekwa ka eze ozọ bilie n'Izrel, onye ga-ekpochapu ezinaulo Jeroboam niile. O bidola taa, e, ma ugbu a kwa!

15 ONYENWE ANYI ga-eti Izrel ihe, mee ka o maa jijiji dika osisi achara nke ikuku na-ebughari n'ime mmiri. O ga-ehopu Izrel site n'ezia ala o nyere nna nna ha, fesaa ha n'ofe osimiri Yufretis, n'ihia na ha akpasuola iwe ONYENWE ANYI site n'iguzobe ogidi ofufe Ashera.

16 O ga-agbakuta Izrel azu n'ihia mmehie Jeroboam mere, ma meekwa ka Izrel niile soro ya mehie."

17 Mgbe ahụ, nwunye Jeroboam biliri laghachi Tiaza. Ma nwokorobia ahụ nwuru mgbe o na-azobata ukwu ya n'onu uzọ ulọ ha.

18 Ha liri ya, ndi Izrel niile rukwara uju n'ihia ya, dika okwu ONYENWE ANYI si di, nke o kwuru site n'onu Ahija, onye amuma.

19 Ihe niile ozọ Jeroboam mere, na ihe niile banyere ibu agha ya niile, na otutu ihe ozọ

dị iche iche banyere ọchịchị ya, ka e dere n'akwụkwọ akụkọ ihe ndị eze Izrel mere.

²⁰ Jeroboam chiri Izrel iri afọ abụọ na abụọ. O sooro ndị nna nna ya ha dina n'ọnwụ, nwa ya Nadab ghoro eze n'ọnođụ ya.

Rehoboam, eze Juda

²¹ N'oge a, Rehoboam nwa Solomon, bu eze Juda. O gbara iri afọ anọ na otu mgbe o malitere ibu eze. O chiri afọ iri na asaa na Jerusalem, bu obodo ahụ ONYENWE ANYI horo site n'etiti ebo niile nke Izrel, bu ebe o ga-akpokwasi Aha ya. Aha nne ya bu Naama, onye Amon.

²² Mgbe ahụ, ndi Juda mehiekwara megide ONYENWE ANYI. Ha sitere n'otutu mmehie ha mere, nke kari mmehie nke ndi nna nna ha ochie mere, kpasuo ekworo ya.

²³ Ha wukwara nye onwe ha ebe ichu aja na ogidi arusi n'elu ugwu niile, na ogidi chi Ashera, na n'okpuru osisi obula akwukwo ndu di n'elu ya.[†]

²⁴ E nwere ndi ikom akwuna n'ala ahụ, ndi no n'ulo arusi ha di iche iche. Ndi mmadu mere udi ihe aru ahụ nke ndi mba niile ndi ahụ na-eme, bu mba ndi ahụ ONYENWE ANYI sitere n'ihu ndi Izrel chupu.

²⁵ N'afọ nke ise, nke ochichi eze Rehoboam, Shishak, eze Ijpt, busoro Jerusalem agha.

²⁶ O buoro akụ niile di n'ime ulo ONYENWE ANYI, na akụ niile dikwa n'uloeze. O kwakoro

[†] **14:23** Mgbe ndi Izrel wuru ebe ichu aja na ogidi arusi, ha nupuru isi site n'iwu Chineke nyere ha n'akwukwo Opu 23:24; 34:13-14; Dit 7:5; 12:2-3

ihe niile, werekwa ọta ọlaedo niile ndi ahụ Solomon kpuru.

²⁷ Ma eze Rehoboam kpuru ọta bronz i ji dochie ndi ahụ, nyefee ha n'aka ndiisi ndi nche, bu ndi na-eche n'onu uzọ ulozeze nche ka a lekota ha anya.

²⁸ Mgbe obula eze na-aga n'ulonso ukwu ONYENWE ANYI, ndi nche na-ebu ọta ndi ahụ, emesia, ha na-ebughachikwa ha n'ime ulo ndi nche.

²⁹ Ma banyere ihe ndi ozo niile mere n'oge ochichi Rehoboam, na ihe niile o mere, o bu na e deghi ha n'akwukwo akuko ndi eze Juda?

³⁰ Agha digidere n'etiti Rehoboam na Jeroboam ubochi niile nke ndu ha.

³¹ Rehoboam sooro ndi nna nna ya ha dina n'onwu, e lie ya n'ebe e liri ha n'obodo Devid. Aha nne ya bu Naama, onye Amon. Abija nwa ya ghoro eze n'onodu ya.

15

Ochichi eze Abija

¹ Abija malitere ibu eze Juda, n'afọ iri na asato nke ochichi eze Jeroboam nwa Nebat.

² O chiri afọ ato na Jerusalem. Aha nne ya bu Maaka, nwa nwanyi Abishalom.

³ O mere mmehie niile nna ya mere n'ihu ya; o jighi obi zuruoke gbasoo ONYENWE ANYI Chineke ya, dika obi nna nna ya Devid di.

⁴ Ma n'ihu Devid, ONYENWE ANYI Chineke ya nyere ya oriọna na Jerusalem, site na-ime ka nwa ya nwoke nochie onodu ya nakwa ime ka Jerusalem guzosie ike.

⁵ N'ihì na Devid mere ihe ziri ezi n'anya ONYENWE ANYÌ, ọ dighikwa iwu ONYENWE ANYÌ ọbụla nke ọ na-edebeghị n'ụbọchị ndụ ya niile, ma ọ bughị naanị ihe banyere okwu Ụraya, onye Het.

⁶ Agha dị n'etiti Abija na Jeroboam n'ụbọchị niile nke ndụ Abija.

⁷ Ma banyere ihe ndị ọzọ niile mere n'oge ọchịchị Abija, o bụ na e deghị ha n'akwụkwọ akụkọ ndị eze Juda? Agha dịgidere n'etiti Abija na Jeroboam.

⁸ Abija sooro nna nna ya ha dina n'ọnwu, e lie ya n'obodo Devid. Asa, nwa ya nwoke ghoro eze n'ọnọdu ya.

Asa, eze Juda

⁹ N'afọ nke iri abuo nke ọchịchị Jeroboam eze Izrel, ka Asa ghoro eze Juda.

¹⁰ Ọ chiri iri afọ anọ na otu na Jerusalem. Aha nne nne ya bụ Maaka, nwa nwanyi Abishalom.

¹¹ Asa mere ihe ziri ezi n'anya ONYENWE ANYÌ dika Devid nna ya mere.*

¹² O sitere n'ala ahụ niile chupu ndi ikom akwuna ulọ arusi niile, wezugakwa arusi niile nke ndi nna nna ya ha mere.

¹³ Ọ chudakwara obuladi nne nne ya bu Maaka, site n'ọnọdu ya dika nne eze, n'ihì na ọ kpuru ihe aru, ogidi Ashera maka iji fee ya ofufe. Asa gbutura ya kpoọ ya oku na ndagwurugwu iyi Kidron.

* 15:11 2Ih 14:2; 1Ez 9:4; 14:8

14 Ọ bụ ezie na o wezugaghị ugwu niile dị elu, ma Asa ji obi zuruoke jere ONYENWE ANYỊ ozi n’oge ndụ ya niile.

15 O webatara n’ime ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ ọlaọcha na ọlaedo na ihe niile nke nna ya na ya onwe ya doro nsọ.

16 Ma agha dgidere n’etiti Asa na Baasha, eze Izrel ụbọchị ọchịchị ha niile.

17 Baasha eze Izrel, busoro Juda agha, wuchie Rema igbochi onye ọbụla na-apụ apụ maọbụ onye na-abata abata n’oke ala Asa, eze Juda.

18 Mgbe ahụ, Asa chīrī ọlaọcha na ọlaedo niile dị n’ụlọakụ ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ, na ndị dị n’ụlọeze ya, nyefee ya n’aka ndị ozi ya ka ha chīrī ha zigara Ben-Hadad, nwa Tabrimom, nwa Hezion, bụ eze Aram, onye na-achị na Damaskos, si,

19 “Biko, ka anyị gbaa ndụ dika nna m na nna gị mere. Lee, ana m ezitere gị onyinye ọlaọcha na ọlaedo. Ugbu a, mebie ọgbugba ndụ dị n’etiti gị na Baasha, bụ eze Izrel, ka o si n’ebe m nọ wezuga onwe ya.”

20 Ben-Hadad kwenyere eze Asa, zipụ ndị ọchịagha ndị agha ya ka ha gaa buso obodo Izrel niile agha. Ọ lụgburu Ijon, Dan, Ebel-Bet-Maaka na ala Kineret niile, tinyere ala niile nke ndị Naftali.

21 Mgbe Baasha nūrụ nke a, ọ kwusirī iwu Rema, laghachi biri na Tīaza.

22 Mgbe ahụ, eze Asa nyere iwu zigara ndị Juda niile, na ọ dighi onye iwu ahụ hapūrụ, ha bīara bupusīa nkume na osisi niile dị na Rema, nke

Baasha ji na-ewu ihe n'ebe ahụ. Eze Asa ji ihe ndị a wulie Geba nke Benjamin, wuokwa Mizpa.

²³ Ma banyere ihe ndị ọzọ niile mere n'oge ọchịchị Asa, na ihe niile ọ rụputara na obodo niile ndị o wuru, ọ bụ na e degħi ha n'akwukwọ akukọ ihe e mere n'oge ndị eze Juda? Ma ọ rịara ọrịa nke metutara ukwụ ya abụọ, mgbe o mere agadi.

²⁴ Asa sooro ndị nna nna ya ha dina n'ọnwu, e lie ya n'ebe e liri ha, n'obodo Devid, bụ nna ya. Jehoshafat nwa ya ghoro eze n'ọnodu ya.

Nadab, eze Izrel

²⁵ Nadab, nwa Jeroboam, malitere ibụ eze Izrel, n'afọ nke abụọ nke Asa, eze Juda. Ọ chiri Izrel afọ abụọ.

²⁶ O mere ihe dị njọ n'anya ONYENWE ANYI. Ọ gbasoro ụzọ niile nke nna ya ma na-emekwa otu mmehie ahụ nke nna ya ji duba Izrel n'ime mmehie.

²⁷ Baasha nwa Ahija, onye si n'ebo Isaka gbara izu ojojọ megide ya. O tidara ya na Gibeton, n'otu obodo ndị Filistia, mgbe Nadab na ndị Izrel niile nochibidoro ya.

²⁸ Baasha gburu Nadab, nochie onodu ya dika eze, n'afọ nke atọ nke ọchịchị Asa, eze Juda.

²⁹ Ngwangwa, mgbe ọ malitere ọchịchị ya, o gburu ndị ezinaulo Jeroboam niile. O kwegħi ka onye obula na-eku ume fodu, kama ọ lara ha niile n'iyi, dika okwu ONYENWE ANYI kwuru site n'onu onyeozu ya, bụ Ahija onye Shilo.

³⁰ Ihe ndị a mere n'ihì mmehie niile Jeroboam mere, nke o mere ka Izrel mee, nakwa n'ihì na ọ kpasuru ONYENWE ANYÌ, bụ Chineke Izrel iwe.

³¹ Ma banyere ihe ndị ọzọ niile mere n'oge ọchịchị Nadab, o bụ na e deghị ha n'akwụkwọ akụkọ ihe mere n'oge ndị eze Izrel?

³² Ma agha dịgidere n'etiti Asa na Baasha, eze Izrel, ụbọchị ọchịchị ha niile.

Baasha, eze Izrel

³³ N'afọ nke atọ nke Asa, eze Juda, Baasha nwa Ahija ghọrọ eze ndị Izrel niile na Tịaza. Ọ chiri iri afọ abụọ na abụọ.

³⁴ O mere ọtụtụ ihe dị njọ n'anya ONYENWE ANYÌ. Ọ gbasoro ụzọ ọjọọ niile nke Jeroboam, jeekwa ije n'ime otu mmehie ahụ nke Jeroboam dubara ndị Izrel ime.

16

¹ Mgbe ahụ, ozi ONYENWE ANYÌ sitere n'ọnu Jehu, nwa Hanani banyere Baasha, eze Izrel si ya,

² “Esi m n'aja welie gị elu, mee gị onye ọchịchị ndị m Izrel. Ma i jeela ije n'ụzọ ọjọọ niile nke Jeroboam. I meela ka ndị m bụ Izrel mmehie, si otu a kpasuo m iwe site na mmehie ha.

³ Ya mere, aga m ekpochapụ Baasha na ezinaụlọ ya, m ga-emekwa ụlọ gị ka ọ dịka ụlọ Jeroboam, nwa Nebat.

⁴ *Onye ọbụla nke metụtara Baasha nke nwurụ n'ime obodo ka nkịta ga-eri ozu ya, ma

* 16:4 1Ez 14:11; 21:24

ndi nwuru n'ohia ka anu ufe nke eluigwe ga-eri ozu ha."

⁵ Akuko niile banyere oru Baasha ruru, na ibu agha ya niile, e deghi ha n'akwukwo akuko oru ndi eze Izrel?

⁶ Baasha sooro ndi nna nna ya ha dina n'onwu, e lie ya na Tiaza. Ela, nwa ya nwoke, nochiri onodu ya dika eze.

⁷ Ma ozi ONYENWE ANYI si n'onu Jehu onye amuma, nwa Hanani biara Baasha na ndi ezinaulo ya n'ih ihe ojojo niile o mere, si otu a kpasuo ONYENWE ANYI iwe. O bu ezie na o maara na Onyenwe anyi kpochapuru ezinaulo Jeroboam n'ih ihe ojojo o mere, ma Baasha gara n'ihu mee ihe ojojo.

Ela, eze Izrel

⁸ Ela, nwa Baasha, malitere ibu eze Izrel n'iri afọ abuo na isii nke ibu eze Asa, eze Juda. Ma naani afọ abuo ka o chiri dika eze na Tiaza.

⁹ Mgbe ahụ, Zimri, ochiagha na-achi okara ugboala agha eze, gbara izuzu megide ya. N'oge a, Ela no na-anu mmanya na Tiaza, n'ulo Aza, onye na-elekota uloeze di n'obodo ahụ. O nukwara mmanya ahụ nubiga ya oke.

¹⁰ Zimri batara kúdaa ma gbukwaa ya. O bu n'iri afọ abuo na asaa nke ochichi Asa, eze Juda. O buuru eze n'onodu ya.

¹¹ Ngwangwa o ghoru eze, nokwasị n'ocheeze ya, o gburu mmadu niile no n'ezinaulo Baasha. O hapughi o buladi otu nwoke. O gburu ikwu na ibe Baasha, na ndi enyi ya niile.

¹² Ya mere, Zimri kpochapuru ndi ezinaulo niile Baasha, n'usoro okwu ONYENWE ANYI kwuru

megide Baasha site n'ọnu onye amuma ya bu Jehu.

¹³ N'ihie mmehie niile nke Baasha na nwa ya Ela mere, na nke ha ji mee ka Izrel mehie, bıkwa kpasuo iwe ONYENWE ANYI bu Chineke Izrel, site n'arusi ha niile na-abaghi uru.

¹⁴ Akuko banyere ochichi Ela, na ihe niile o mere e deghi ha n'akwukwo ochichi ndi eze Izrel?

Zimri, eze Izrel

¹⁵ N'afọ nke iri abuo na asaa nke ochichi Asa, eze Juda, ka Zimri chiri ubochi asaa na Tiaza. N'oge a, ndi agha Izrel mara ulo ikwu na Gibeton, obodo ndi Filistia na-ebu agha.

¹⁶ Mgbe ha nuru na Zimri egbuola eze ha, ha niile kwekotara mee Omri eze oheru ha. Omri bu onyeisi agha ndi agha Izrel niile.

¹⁷ N'ihie nke a, Omri duuru ndi agha ahụ nọ na Gibeton bịa ibuso Tiaza, isi obodo Izrel agha.

¹⁸ Mgbe Zimri huru na-adotala obodo ahụ n'agha, o banyere n'ulo elu di n'uloeze, sunye onwe ya na uloze ahụ oku. O si otu a nwuo,

¹⁹ n'ihie na Zimri n'onwe ya mere ihe ojoo n'anya ONYENWE ANYI dika Jeroboam. O kporo isiala nye arusi, dubakwa umu Izrel n'ime mmehie.

²⁰ Akuko banyere Zimri na ihe ojoo niile o mere e deghi ha n'akwukwo akuko ochichi ndi eze Izrel?

Omri, eze Izrel

²¹ Ma n'oge a, ndi Izrel kere onwe ha ụzọ abụọ maka onye ga-abụ eze ha. Otu ụzọ dinyeere Omri, ndi nke ọzọ dinyeere Tibni, nwa Ginat.

²² Ma ndi dinyeere Omri di ike karịa ndi dinyeere Tibni, nwa Ginat. Ya mere, Tibni nwurụ. Omri ghokwara eze Izrel.

²³ Asa, eze Juda anọla iri afọ atọ na otu dika eze mgbe Omri malitere ibụ eze Izrel. Omri chirị Izrel afọ iri na abụọ, afọ isii n'ime afọ ndi a na Tịaza.

²⁴ Omri zuru ala ugwu ugwu a na-akpo Sameria site n'aka Shema, kwuo ya talenti olaocha abuo. O wuru obodo ohuru n'ugwu ahụ guo aha ya Sameria, n'ihi na aha onyenwe ala ahụ na mbu bu Shema.

²⁵ Ma Omri mere ihe ojojo n'anya ONYENWE ANYI karịa ndi eze Izrel niile buru ya uzo.

²⁶ O kporo isiala nye arusi, dika Jeroboam nwa Nebat mere. O dubakwara ndi Izrel n'ime mmehie. N'ihi nke a o mere ka iwe wee ONYENWE ANYI, Chineke Izrel, n'ihi arusi nzuzu ha.

²⁷ Akuko ihe niile Omri mere, o bu na e deghi ha n'akwukwo akuko ochichi ndi eze Izrel?

²⁸ Omri sooro ndi nna nna ya ha dina n'onwu, e lie ya na Sameria. Ehab, nwa ya ghorọ eze n'onodu ya.

Ehab, agho eze Izrel

²⁹ N'afọ nke iri atọ na asatọ nke ochichi eze Asa na Juda, ka Ehab, nwa Omri, malitere ichi dika eze n'Izrel. O chirị ndi Izrel iri afọ abuo na abuo na Sameria.

30 Ehab nwa Omri mere ihe ojọọ n'anya ONYENWE ANYỊ karịa ndị eze niile buru ya ụzọ.

31 O bughị naanị na ọ gụrụ mmehie niile Jeroboam nwa Nebat mere dị ka ihe dị nta, kama ọ gara n'ihu lụọ Jezebel, nwa nwanyị Etbaal, eze ndị Saịdon.† O bidokwara ikpọ isiala nye arụsị Baal, na ife ya ofufe.

32 O guzobere ebe ichụ aja nye Baal, n'ụlọ arụsị Baal nke o wuru na Sameria.

33 Ehab manyere ogidi chi Ashera, si otu a kpasuo ONYENWE ANYỊ bụ Chineke nke Izrel iwe karịa otu ndị eze Izrel niile bu ya ụzọ chịa si mee.

34 Mgbe Ehab na-achị, ka Hiel, onye Betel, wughachiri obodo Jeriko. Okpara ya bụ Abiram nwurụ, mgbe ọ tọrọ ntọala obodo ahụ, ka ọ guzobere ọnu ụzọ ama ya ọtọ, nwa ya nwoke nke nta aha ya bụ Segub nwurụ, imezu okwu ONYENWE ANYỊ kwuru site n'ọnu Joshua nwa Nun.

17

Ịlajja ekwuo maka oke unwu nke ga-ada

1 Ugbu a, Ịlajja onye Tishbe, onye si obodo Tishbe, nke dị n'ala Gilead, siri Ehab, “Eji m aha ONYENWE ANYỊ Chineke Izrel dị ndụ, onye m na-eke na onye m na-ejere ozi na-agwa gị na igirigi agaghị ada, mmiri agaghị ezo ọzọ n'afọ ndị a na-abịa karịa ma ọ bughị naanị site n'okwu ọnu m!”

Ugoloma ebutere Ịlajja nri

2 Okwu ONYENWE ANYỊ rutere Ịlajja ntị, si ya,

† 16:31 Dit 7:3; Nkp 18:7

³ “Si n’ebe a puo. Soro ụzọ oṅụwa anyanwụ, gaa zoo onwe gi n’akuku iyi Kerit, n’akuku oṅụwa anyanwụ ya, nke bu n’ihu Jodan.

⁴ Nodu n’ebe ahụ nuo mmiri si n’iyi ahụ, riekwa nri obula umu ugooma ga-ebutere gi, n’ihi na enyela m ha iwu ka ha nye gi nri.”

⁵ O mere ihe ONYENWE ANYI gwara ya ka o mee. O gara n’akuku iyi nta Kerit n’akuku oṅụwa anyanwụ Jodan noro n’ebe ahụ.

⁶ Ugooma na-ebutere ya achicha na anu, ututu na anyasi niile. O na-anukwa mmiri site n’iyi ahụ.

Ilaija na Nwanyị Zarefat

⁷ Ma mgbe ubochi ufodu gasiri, mmiri ahụ tara, n’ihi na mmiri adighi ezokwa n’ala ahụ.

⁸ Okwu ONYENWE ANYI biakwutere ya,

⁹ “Bilie, jee Zarefat, obodo di Saidon nso, biri n’ebe ahụ. O nwere otu nwanyị di ya nwuru, onye m nyere iwu ka o nye gi nri.”

¹⁰ Ilaija biliri jee Zarefat. Mgbe o ruru onu uzọ ama e si abanye obodo ahụ, o huru otu nwanyị di ya nwuru ka o no na-achikota nku. Ilaija kporo ya oku si ya, “Biko, kutere m ntakiri mmiri n’iko ka m nuo.”

¹¹ Mgbe nwanyị ahụ na-aga ikute mmiri ahụ, Ilaija kporo ya oku ozọ si ya, “Biko, wetara m otu iberibe achicha ka m taa.”

¹² Ma nwanyị ahụ zara si ya, “Dika ONYENWE ANYI Chineke na-adi ndu, enweghi m achicha obula n’ulo m. Naani ihe m nwere bu otu njuaka utu oka di n’ite, na mmanu ntakiri di na karama. Ugbu a, ana m achikota nku ka m baa ga siere

onwe m siekwara nwa m nri, ka anyi rie, chere onwu ga-abia egburu anyi.”

¹³ Ilaija siri ya, “Atula egwu! Gaa mee dika i kwuru. Ma naani buru uzọ meere m ogbe achicha ntakiri site n’ihe i nwere, wetara m ya. Emesia, mee nke gi na nwa gi ga-eri.

¹⁴ N’ihi na nke a bu ihe ONYENWE ANYI, Chineke Izrel kwuru, ‘Utu oka di n’ite ahụ agaghị agwu, mmanu ahụ di n’ite ahụ agakwaghị akọ tutu ruo ubochi ahụ ONYENWE ANYI ga-ezite mmiri ozuzo n’ala a.’”

¹⁵ Nwanyị ahụ mere dika Ilaija kwuru. Sitekwa n’ubochi ahụ gaa n’ihu, ihe oriri akokwaghị Ilaija na nwanyị ahụ, na ezinaulo ya.

¹⁶ N’ihi na utu oka ahụ agwughị, mmanu akokwaghị nwanyị ahụ, dika okwu ONYENWE ANYI kwuru site n’onu Ilaija, onye amuma.

¹⁷ Mgbe ihe ndi a gasiri, nwa nwanyị ahụ nwe ulo riara oria. Ori a biara sie ike nke ukwu na ume afodughị n’ime ya.

¹⁸ Mgbe ahụ, nwanyị ahụ kwaara akwa biakwute Ilaija si ya, “Ewoo, onye nke Chineke, gini ka i nwere megide m? I biara ka i chetara m mmehie m, na igbu nwa m nwoke?”

¹⁹ Ilaija zara si ya, “Kunye m nwa gi nwoke.” Ilaija kuuru ya site n’aka nne ya rigoo n’ulo elu ebe ya onwe ya na-edina,* nibe ya n’elu ihe ndina ya.

²⁰ O kpokuru ONYENWE ANYI si ya, “ONYENWE ANYI Chineke m, gini mere i ji wetara nwanyị a

* **17:19** Onuulo a, bu ebe e debere maka ndi obia nakwa ichekwa ihe oriri.

m bi n'ụlọ ya ihe mgbu site n'ikwe ka nwa nwoke ya nwụọ?"

²¹ Ịlajja gbatiri onwe ya n'ahụ nwantakiri ahụ ugboro atọ, kpọkwo ONYENWE ANYI, si, "Biko, ONYENWE ANYI Chineke m, kwere ka mkpuruobi nwantakiri a laghachikwute ya."

²² ONYENWE ANYI nuru ekpere Ịlajja, ndu nwantakiri ahụ laghachikwutere ya, o dikwara ndu ozo.

²³ Mgbe ahụ, Ịlajja kuuru ya si n'ụlọ elu ahụ rịdata, kunye ya nne ya, gwa ya okwu si, "Lee, nwa gi di ndu!"

²⁴ Nwanyị ahụ siri Ịlajja, "Ugbu a, amatala m na i bu onye nke chineke, na okwu ONYENWE ANYI si n'onu gi aputa bu eziokwu."

18

Ịlajja na Obadaya

¹ Mgbe otutu oge gasiri, n'afọ nke atọ, okwu ONYENWE ANYI rutere Ịlajja nti, "Bilie, gaa gosi Ehab onwe gi. Aga m emekwa ka mmiri zookwa n'ala a."

² Ya mere, Ịlajja puru gaa igosi Ehab onwe ya. Ma unwu di na Sameria n'oge a siri nnoo ike.

³ O nwere otu nwoke na-elekota ihe di n'ezinaulo Ehab. Aha ya bu Obadaya. (O bu nwoke ji obi ya niile kwere na ONYENWE ANYI.)

⁴ Mgbe eze nwanyị bu Jezebel na-egbu ndi amuma ONYENWE ANYI choo igbuchapu ha, o bu Obadaya zoro nari ndi amuma n'ime ha n'ime ogba nkume. O zoro iri ndi amuma ise n'otu ogba nkume, zookwa iri ndi amuma ise foduru

n'ime ọgba nkume ọzọ. Emesịa, ọ na-ewegara ha nri na mmiri n'ebe ahụ.)

⁵ Ehab kpọrọ Ọbadaya sị ya, “Jegharịa n'ala a niile nyochapụta na ndagwurugwu na isi iyi niile, ebe ahịhịa ndu dị. Gbutere inyinya na inyinya muul m ahịhịa ahụ ka ha taa ghara inwu, ka anyị gharakwa igbu ha.”

⁶ Ha kere ala ahụ n'etiti onwe ha. Ehab sitere otu akụkụ, ma Ọbadaya sitere akụkụ nke ọzọ.

⁷ Ọ dighị anya, na mberede, Ọbadaya hụrụ Ịlajia ka ọ na-abia izute ya. Ọbadaya matara na ọ bụ ya. N'ihị ya, ọ dara n'ala kpuo ihu ya n'ala sị, “Ọ bụ gị ka m hụrụ n'ezie, onyenwe m, Ịlajia?”

⁸ Ịlajia zara sị ya, “E, ọ bụ m. Ugwu a gaa gwa onyenwe gị, 'mụ bụ Ịlajia nọ n'ebe a.'”

⁹ Mgbe ahụ, Ọbadaya juru Ịlajia sị, “Gini bụ ihe m mejoro, nke mere i ji na-achọ inyefe ohu gị n'aka Ehab ka o gbuo ya?”

¹⁰ Dika ONYENWE ANYI Chineke gị sị adi ndu, o nwebeghi mba maobu alaeze di nke nna m ukwu na-ezigaghi mmadu icho gi. Ebe obula o gara a na-akorọ ya na Ịlajia anoghi n'ebe ahụ. Ehab na-eme ka eze obodo ahụ nuo iyi na ihe o na-ekwu bu eziokwu.

¹¹ Ma ugwu a, i na-asị m gaa gwa Onyenwe m na, 'Ịlajia nọ n'ebe a.'

¹² Ọ burukwanu na m esite n'ebe a puo, onye ma ebe Mmuo ONYENWE ANYI ga-ebuga gi. Mgbe ahụ, ọ buru na Ehab abia hapu ihu gi, o ga-egbu m. N'ihị na mu bu ohu gi bu onye na-eфе ONYENWE ANYI ofufe siteri na mgbe m bu okorobia.

13 O bu na onyenwe m anughị ihe m mere mgbe Jezebel no na-egbu ndi amuma ONYENWE ANYI? E zoro nari ndi amuma ONYENWE ANYI n'ime ogba nkume abuo, iri ise n'ime otu ogba nkume, iri ise n'ime otu ogba nkume ka m zoro ha, jirikwa nri na mmiri onunụ zuo ha.

14 Ma ugbu a i na-agwa m si m, 'Gaa gwa onyenwe gi na Ilaija abiala.' O ga-egbukwa m!"

15 Ma Ilaija zara si ya, "Dika ONYENWE ANYI Chineke Onye puru ime ihe niile na-adị ndu, onye m na-ejere ozi, ana m agwa gi na agaghị m esi n'ebe a puo tutu ruo mgbe m gosiri Ehab onwe m taa."

Ilaija n'ugwu Kamel

16 Mgbe ahụ, Obadaya puru gaa koro Ehab na Ilaija abiala. Emesia, Ehab putara izute Ilaija.

17 Mgbe o huru Ilaija, Ehab siri ya, "O bu gi onwe gi bu nke a, gi onye na-emekpa Izrel ahụ?"

18 Ilaija zara si Ehab, "O nweghi mgbe m ji butere Izrel nsogbu. O bu gi onwe gi na ezinaulo nna gi na-ebutere Izrel nsogbu. Unu agbakutala iwu ONYENWE ANYI azu, gbasoro chi Baal di iche iche.*

19 Ugbu a, kpokota ndi Izrel niile ka ha zute m n'ugwu Kamel. Kpoutakwa ndi amuma Baal onuogugu ha di nari ano na iri mmadu ise, na ndi amuma Ashera, ndi di nari ano, bu ndi n-eso eze nwanyi Jezebel eriko ihe na tebul ya."

20 Ehab zigara ozi kpokota ndi Izrel niile, na ndi amuma ahụ niile. Ha niile biakwara n'ugwu Kamel.

* **18:18** 1Ez 16:30-33

21 Ịlajja gara n'ihu ndị a, si ha, "Ọ bụ ruo ole mgbe ka unu ga-akwusi inwe obi abuo? Ọ buru na ONYENWE ANYI bu Chineke unu, soronu ya! Ma o burukwanu na unu ekpebie na Baal bu chi unu, soronu ya."

Ma ndi zokoro n'ebe ahụ ekwughị ihe obula.

22 Mgbe ahụ Ịlajja siri ha, "Leenu! Ọ bụ mụ onwe m, naani m, bụ onye amuma ONYENWE ANYI foduru, ma ndi amuma Baal di nari anọ na iri ise n'onuogugu.

23 Ugbu a wetanu oke ehi abuo ka ndi amuma Baal horo otu oke ehi, nke ha chorọ. Ha g-egbujasi ya, tukwasi ya n'elu nku di n'ebe ichu aja, ma ha agaghi amunye oku obula n'okpuru ya. Mu onwe m ga-akwado oke ehi nke ozo tukwasi ya n'elu nku ma agaghi m amunyekwa oku n'okpuru ya.

24 Emesia, unu ga-akpoku chi Baal† unu, mu onwe m kwa ga-akpoku aha ONYENWE ANYI. O ga-erukwa na chi ga-eji oku za, chi ahụ bu Chineke."

Ndi Izrel niile zara si, "Okwu gi di mma."

25 Ịlajja gwara ndi amuma Baal, si, "Ebe unu di otutu, burunu uzọ horo otu oke ehi n'ime ehi abuo a dozie ya. Unu amunyekwala ya oku n'okpuru, kama kpokuonu chi unu."

26 Ya mere, ndi amuma Baal weere oke ehi ahụ e nyere ha doziekwa ya.

Mgbe ahụ, ha kpokuru aha Baal, chi ha. Site n'ututu tigide mkpu ruo n'etiti ehie na-asị "O Baal, biko, zaa anyi." Ma o nweghi ihe ha nuru site n'onu Baal. O dikwaghi onye zara ha. Ha

† 18:24 Baal, bu chi egbe eluigwe, nke otutu ndi Siria na ndi Kenan na-eke.

malitere ite egwu gburugburu ebe ichu aja ahụ ha kwadoro.

²⁷ N'ihe di ka n'etiti ehie, Ilaija malitere ichi ha ochi, na ikwa ha emo. O gwara ha okwu si ha, "Tisienụ mkpu ike ka Baal nwe ike inu aririọ unu. N'ezie, o bu chi! Ma eleghi anya o no n'oke echiche, maobu o ji oru n'aka, maobu o gara njem. Ma eleghi anya o na-arahụ ura. O chorọ onye ga-akpote ya."

²⁸ Ndi amuma a tiri mkpu n'oke olu dika ha si eme. Ha ji mma na ube na-egbukasi onwe ha ahụ, tutu ruo mgbe obara malitere isite ha n'ahụ na-agbaputa.

²⁹ Ma mgbe etiti ehie gasiri, ha nogidekwara na-ebu amuma ruo mgbe oge ichu aja uhuruchi ruru, ma o nweghi onye zara ha, o nwekwaghi olu a nuru. O dikwaghi onye nara ha nti.

³⁰ Mgbe ahụ, Ilaija kporo ndi Izrel si ha, "Biaruenụ m nso." Ha niile biaruru ya nso, o doziri ebe ichu aja ONYENWE ANYI, bu ndi ahụ a kwaturu n'ala na mbu.

³¹ Ilaija chiri nkume iri na abuo, nke otu n'ime ha nochiri anya otu ebo Jekob, onye okwu ONYENWE ANYI rutere si ya, "Aha gi ga-abu Izrel."

³² O ji nkume ndi a wuzie ebe ichu aja ONYENWE ANYI. Emesia, o gwuru olulu miri emi, nke gbara ebe ichu aja ahụ gburugburu.

³³ O tukwasiri nku n'elu ebe ichu aja ahụ, tukwasikwa otu oke ehi o gbujasiri n'elu nku ndi ahụ. Emesia, o nyere ndi no n'ebe ahụ iwu si ha, "Gbajuonu ite anọ mmiri. Butekwanu mmiri ahụ bia wukwasị ya n'elu aja nsure oku a, na n'elu

nkụ ndị a.” Mgbe ha mesiri nke a, Ịlajja gwara ha okwu si,

³⁴ “Gbajukwaanụ ite mmiri ndị ahụ, bute ha bịa wụkwasi mmiri ahụ nke ugboro abuo n’elu aja nsure oku a.” Ha mere dika Ịlajja kwuru.

Ịlajja nyekwara ha iwu si, “Gbajukwaanụ ya nke ugboro ato, bịa wụkwasi ya.” Ha mekwara otu a.

³⁵ Mmiri juputakwara n’ebe ichu aja ahụ, na olulu ahụ di ya gburugburu.

³⁶ Mgbe oge e ji achu aja anyasi ruru, Ịlajja, onye amuma bjara ebe ichu aja ahụ nso kpee ekpere si, “O, ONYENWE ANYI Chineke Ebrahim, na Aizik, na Izrel, biko gosi taa na o bu gi onwe gi bu naani Chineke n’Izrel, na mu onwe m bukwa ohu gi. Gosikwa na m bu onyeozu gi, na o bu ihe i nyere m n’iwu ka m mere oge ndi a niile.

³⁷ Biko, ONYENWE ANYI m, zaa m ekpere m, zaa m ya, ka ndi Izrel niile mata na gi onwe gi, ONYENWE ANYI bu Chineke, na gi onwe gi na-atugharika obi ha ilaghachikwute gi.”

³⁸ Mgbe ahụ, na mberede, oku ONYENWE ANYI sitere n’eluigwe daa, rechapu oke ehi ahụ, na nkụ ahụ, na nkume, na ntụ, ma rechapukwa mmiri niile di n’ime olulu ahụ di gburugburu ebe ichu aja ahụ.

³⁹ Mgbe ndi mmadu ahụ niile huru ihe a mere, ha niile dara n’ala kpuo ihu n’ala, na-eti mkpu na-asi, “ONYENWE ANYI, ya onwe ya bu Chineke! ONYENWE ANYI ya onwe ya bu Chineke!”

⁴⁰ Mgbe ahụ, Ịlajja nyere ha iwu si, “Jidenu ndi amuma Baal niile. Unu ekwekwala ka otu onye n’ime ha laa.” Ha jidekwara ha niile.

Ilaija dukwaara ha niile gaa na ndagwurugwu iyi Kishon, gbuo ha n'ebe ahụ.

⁴¹ Emesija, Ilaija gwara Ehab okwu si, “Gaa rie nri, nuokwa ihe onunụ; n’ihi na anuru m uzu oke mmiri ozuzo ka o na-ada.”

⁴² N’ihi nke a, Ehab sitere n’ebe ahụ puo gaa iri nri na inu ihe onunụ ma Ilaija rigooro n’elu ugwu Kamel gbuo ikpere n’ala, kpuokwa ihu ya n’ala n’etiti ikpere ya abuo ikpe ekpere.

⁴³ N’oge a, o gwara nwokorobia na-ejere ya ozi si ya, “Gaa lee anya n’uzo oke osimiri.” O rigooro lee anya, si,

“O dighi ihe obula m huru.”

Ilaija gwakwara ya otu a, ugboro asaa, si ya, “Jeghachi.”

⁴⁴ O ruo na nke ugboro asaa, nwokorobia ahụ biaghachiri si Ilaija, “Onyenwe m, ahuru m igwe ojii di nta dika obu aka mmadu ka o si n’oke osimiri na-aputa.”

Ya mere, Ilaija siri, “Gaa gwa Ehab, ‘dozie ugbo agha gi, gbadaa tupu mmiri ozuzo egbochi gi ila.’”

⁴⁵ O dighi anya, eluigwe gbajikotara nnoo oji. Oke ifufe bidokwara ife. Mmiri di ukwu bidokwara izo. Mgbe ahụ, Ehab gbaara ugbo agha ya laa Jezril.

⁴⁶ Ma ike ONYENWE ANYI biakwasiri Ilaija. O fanyere onu uwe mwuda ya na belit o kere n’ukwu, gbapu oso buru Ehab uzo gbaruo obodo Jezril.

19

Ịlajja agbaga n'ugwu Horeb

¹ Ehab kọrọ Jezebel ihe niile Ịlajja mere, na otu o si jiri mma agha gbuo ndị amụma Baal niile.

² N'ihị nke a, Jezebel zigara onyeozị ka ọ ga zie Ịlajja sị, “Ka chi ndị a mesoo m mmeso, n'agbanyeghị otu mmeso ahụ si dị n'ọ, ma ọ bụrụ na oge dika oge a echi, egbughị gị dika i si gbuo ndị amụma Baal.”

³ Ịlajja tūrụ egwu, gbapụ ọsọ, n'ihị ichebe ndụ ya. Mgbe ọ bjaruru Bīasheba, dī na Juda, ọ hapurū nwokorobīa na-ejere ya ozi n'ebe ahụ.

⁴ Ma ya onwe ya pūkwarā jee ije otu ubochi n'ozara naani ya. N'ikpeazu, ọ kwusiri n'odu ala n'okpuru otu osisi brum, kpee ekpere rīoọ ka a napụ ya ndụ ya. Ekpere o kpere n'oge a bụ, “O zuorela m ONYENWE ANYI, biko napụ ndụ m. O nweghị ụzọ m si dī mma karīa nna nna m ha.”

⁵ O dinara n'okpuru osisi brum rahū ụra.

Ma lee, otu oge ahụ, mmụọ ozi metūrū ya aka, sī ya, “Bilie, rie nri.”

⁶ Ịlajja biliri legharīa anya, hū ogbe achīcha na ite mmiri nta nke dī n'akūkū ebe ọ tūkwasiri isi ya. O riri ogbe achīcha ahū a hūrū n'icheku ọkū, nūọkwa mmiri ahū. Emesīa, o dinakwarā ọzọ.

⁷ Mmụọ ozi nke ONYENWE ANYI bīaghachikwarā nke ugboro abūọ, sī ya, “Bilie rie ihe, n'ihị na ije dī gī n'ihu dī ukwuu.”

⁸ Ịlajja biliri rie ihe, nūọkwa mmiri. Nri ahū nyere ya ike ije ije iri ubochi anọ ọzọ, ehīhie na

abalị, tutu ruo mgbe ọ bjaruru n'ugwu Horeb* nke bu ugwu Chineke.

⁹ N'ebe ahụ, ọ banyere n'otu ọgba nkume rahụ ụra abalị n'ime ya.

ONYENWE ANYỊ apụta ihè nye Ìlajja

Ma okwu ONYENWE ANYỊ rutere ya si, “Ìlajja, gini ka i na-eme n'ebe a?”

¹⁰ O zaghachiri si, “Eji m inu oku n'obi na-ejere ONYENWE ANYỊ Chineke Onye puru ime ihe niile ozi. Ndị Izrel ajula ọgbugba ndu gi, tidasiakwa ebe ichu aja gi, were mma agha gbukwaa ndi amuma gi niile, ugbu a, ọ bu naani mu onwe m bu onye foduru, ma ha na-achokwa iwepu ndu m.”

¹¹ ONYENWE ANYỊ siri ya, “Puo gaa guzo n'elu ugwu, n'ihu ONYENWE ANYỊ, n'ih na ONYENWE ANYỊ na-aga isite n'ebe ahụ gafee.”

Mgbe ahụ, oke ifufe di ike gbawara ugwu ahụ, tipiasia nkume ndi ahụ n'ihu ONYENWE ANYỊ, ma ONYENWE ANYỊ anoghi n'ime ifufe ahụ. Mgbe ifufe ahụ gasiri, e nwere oke ala oma jijiji n'ugwu ahụ, ma ONYENWE ANYỊ anokwaghi n'ala oma jijiji ahụ.

¹² Mgbe ala oma jijiji ahụ gasiri, oku nwuuru, ma ONYENWE ANYỊ anoghi n'ime oku ahụ. Ma mgbe oku ahụ gasiri, nwa olu nta di nwayoo dara.

¹³ Mgbe Ìlajja nuru ya, o ji uwe mwuda ya kpuchie ihu† ya, puo gaa guzo n'onu uzọ ọgba

* **19:8** Ugwu Horeb Maobu, Sainai, ọ bu n'ebe a ka Chineke mere ka Mosis hu ya anya. Opu 3:1; 4:27; 31:18; 32:17 † **19:13** Ìlajja kpuchiri ihu ya, n'ih na o nweghi onye obula ga-adi ndu, ma o hu ihu Chineke. Opu 3:6; Aiz 6:2

nkume ahụ.

Mgbe ahụ, ọ nuru olu juru ya si, “Ilaija, gini ka i na-eme n’ebe a?”

¹⁴ Ọ zaghachiri si, “Eji m inu oku n’obi na-ejere ONYENWE ANYI Chineke Onye puru ime ihe niile ozi. Ndi Izrel ajula ogbugba ndu gi, tidasiakwa ebe ichu aja gi, were mma agha gbukwaa ndi amuma gi niile, ugbu a o bu naani mu onwe m bu onye foduru, ma ha na-achokwa iwepu ndu m.”

¹⁵ ONYENWE ANYI siru ya, “Sikwa uzọ i si bia laghachi, gaa n’ozara Damaskos. Mgbe i ruru ebe ahụ, tee Hazael mmanu ibu eze Aram.

¹⁶ Teekwa Jehu, nwa Nimshi mmanu ibu eze Izrel. I ga-etekwa Ilaisha nwa Shafat, onye Ebel-Mehola mmanu ibu onye amuma n’onodu gi.

¹⁷ Onye obula gbanariri Hazael ga-anwu n’aka Jehu. Otu a kwa, ndi niile gbanariri mma agha Jehu ka Ilaisha ga-egbu.

¹⁸ Ma ghotu na o di puku mmadu asaa no n’Izrel, ndi na-egbubeghi ikpere ha n’ala nye Baal, maobu sutu ya onu, ife ya ofufe.”

Okpukpo Ilaisha

¹⁹ Ilaija sitere n’ebe ahụ puo gaa chota Ilaisha nwa Shafat ebe o no na-ako ala ubi. Iri ehi abuo na ano e jikotara abuo abuo di ya n’ihu, ma ya onwe ya ji ehi abuo e jikotara onu, nke iri na abuo ya na-ako ala ubi. Ilaija jekwuru Ilaisha wukwasu ya uwe mwuda ya n’ubu ya.

²⁰ Mgbe ahụ, Ilaisha hapuru ehi ndi ahụ ebe ha guzoro n’ubi ahụ gbara oso gbakwuru Ilaija si ya, “Biko, kwere ka m gaa sutu nna m na nne m

ọnu, si ha nọdu nke oma. Emesia, aga m esokwa gi.”

Ilaija zara si ya, “Laghachi azu, o bu ginị ka m mere gi?”

²¹ Ilaisha laghachiri azu, gbuo ehi abuo ahụ e jikotara n’otu, kpoọ ihe ahụ e ji aru oru n’ubi oku, were ha sie anu ahụ nye ndi mmadu, ha rie. Mgbe ahụ, o biliri ije puo ga soro Ilaija, buru nwaodibo ya.

20

Ben-Hadad ebuso Sameria agha

¹ Ugbu a, Ben-Hadad, bu eze ndi Aram, chikotara ndi agha ya niile. Iri ndi eze ato na abuo sonyere ya, ha na inyinya ha na ugbu agha ha. O rigooro nochibido obodo Sameria buso ya agha.

² Mgbe ahụ, eze ndi Siria zigaara Ehab, eze Izrel ozi n’ime obodo si ya, “otu a ka Ben-Hadad siri,

³ ‘Olaocha na olaedo gi, nkem ka ha bu, ndi nwunye gi na umu gi, bu ndi di mma karisia nke m ka ha bu.’”

⁴ Ehab eze Izrel, zighachiri ozi si, “O di mma, onyenwe m, mu onwe m, na ihe niile m nwere bu nke gi.”

⁵ Ngwangwa ndi ozi Ben-Hadad biaghachiri zie Ehab ozi ozu si ya, “Otu a ka Ben-Hadad siri, ‘O bu ezie na m ziteere gi ozi, si, olaocha gi na olaedo gi na ndi nwunye gi na umu gi ka i ga- enye m.

⁶ Ma ugbu a, n'oge dị ka nke a, echi, aga m ezite ndị ozi m ka ha bịa nyochaa ụlọ gị niile na ụlọ ndị ozi gị niile. Ihe ọbụla dị oke ọnụahịa n'anya gị ka ha ga-ewere.' ”

⁷ Eze Izrel kpọrọ ndị okenye niile nke ala ahụ, sị ha, “Leenụ ugbu a, hụkwanụ otu nwoke a si achọ nsogbu. Mgbe o zitere m ozi inye ya ndị nwunye m, na ụmụ, na ọlaọcha m na ọlaedo m, ekwenyere m ya inye ya ihe ndị a.”

⁸ Ndị okenye na ndị Izrel zara sị ya, “Añala ya ntị! Enyela ya ihe ọbụla.”

⁹ Mgbe ahụ, ọ siri ndị ozi Ben-Hadad, “Gwanụ onyenwe m, bụ eze, ‘M bụ odibo gị jikeere ime ihe niile ị buru ụzọ kwuo na m ga-enye gị. Ma ekwenyeghi m n'oziri nke ugboro abụọ a.’ ” Ndị ozi ahụ laghachiri kọrọ Ben-Hadad ihe niile Ehab kwuru.

¹⁰ Ma Ben-Hadad zigakwaara Ehab ozi ọzọ sị, “Ka chi ndị a mesoo m mmeso,* otu ọbụla mmeso ahụ si dị njo, ma ọ buru na aja Sameria ga-afọdu inye onye ọbụla n'etiti ndị ikom m otu njuaka.”

¹¹ Ma eze Izrel zaghachiri, “Gwa ya, ‘Onye na-ebu agha na-anya isi naanị mgbe a lụchara agha, ọ bughị tupu a lụọ agha.’ ”

¹² Ben-Hadad nuru ozi Ehab ziri mgbe ya na ndị eze ndị ọzọ ahụ nọ na-ahụ mmanya n'ụlọ ikwu ha manyere n'ogbo agha ahụ. Ben-Hadad nyere ndị agha ya iwu sị ha, “Jikerenu, buso ndị Izrel agha.” Ya mere, ha kwadoro ibuso obodo ahụ agha.

* **20:10** 1Ez 19:2; 2Ez 6:31

Ehab emerie Ben-Hadad

¹³ N'oge a, otu onye amuma biakwutere Ehab, bu eze Izrel si, "Otu a ka ONYENWE ANYI siri, 'I huru oke igwe ndi agha a? Aga m enyefe ha n'aka gi taa, mgbe ahụ i ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.'"†

¹⁴ Ma Ehab juru si, "Onye ga-eme nke a?"

Onye amuma zara, "The ndi a ka ONYENWE ANYI kwuru, 'O bu umu okorobia bu ndisi agha no n'okpuru ndi ochiagha na-achi akuku ala Izrel.'" "

Ehab jukwara ozo, "Onye ga-amalite agha a?"

Onye amuma ahụ zara, "Gi onwe gi."

¹⁵ Mgbe ahụ, Ehab kpokotara umu okorobia bu ndisi agha si n'akuku obodo ya. Onuogugu ha di nari abuo na iri ato na mmadu abuo. Onuogugu ndi agha Izrel ndi ozo di puku asaa.

¹⁶ N'etiti ehie, mgbe Ben-Hadad na iri ndi eze ato na abuo ahụ, bu ndi ahụ biara inyere ya aka no na-anu mmanya, na-anubiga ya oke,

¹⁷ umu okorobia, bu ndi agha, ndi no n'okpuru ndi ochiagha na-achi akuku ala Izrel buru uzo puo ibu agha.

Ma Ben-Hadad, n'onwe ya ezipulari ndi nledo, ndi loghachiri bia gwa ya si, "Ndi agha si Sameria na-abia."

¹⁸ O siri, "O buru na ha abia n'ihii udo, jidenu ha na ndu; o buru na ha biara maka ibu agha, jidenu ha na ndu!"

¹⁹ Ma umu okorobia ndi ochichi a bu ndi no n'okpuru ndisi, na-achi akuku ala ahụ sitere

† 20:13 1Ez 20:28

n'obodo zolie ije ebe ndi agha so ha n'azu, puo ibu agha.

²⁰ Onye obula n'ime ha gburu onye agha Siria obula lusoro ya ogo. Nke a mere ka ndi agha Siria gbapu oso, ndi agha Izrel chusokwara ha. Ma Ben-Hadad, eze Aram, na ndi agha nagba inyinya, sitekwara n'ihu ogbo agha ahụ gbapukwa oso.

²¹ Ma eze ndi Izrel pukwuru ya, nwude otutu inyinya na ugbo agha, butere ndi Aram oghom di ukwuu.

²² Emesia, onye amuma ahụ biakwutere eze Izrel si ya, "Mee onwe gi ka i di ike nke oma, mara ihe e kwesiri ka e mee, n'ih i n'etiti okochi na udu mmiri nke afo n'abia, eze Aram ga-abia ibuso gi agha ozo."

²³ Ma otu o di, ndiisi agha eze ndi Aram duru ya odu si, "Chi ha bu chi ugwu. N'ih i ya ka ha ji di ike karia anyi. Ma o buru na anyi ebuso ha agha n'obosara ala di larii, anyi aghaghi idi ike karia ha.

²⁴ Mee ihe a, wepu ndi eze a niile site n'ebe ha no, jiri ndi na-achi ala gbanwee ha.

²⁵ Kpokotaakwa ndi agha ozo, ndi di ukwuu n'onuogugu, dika ndi agha i du gaa agha na mbu. Nyekwa anyi inyinya na ugbo agha gazuru anyi. Anyi ga-apukwa buso ndi Izrel agha n'obosara ala di larii. O dikwaghi ihe ga-egbochi anyi imeri ha n'oge a." Ben-Hadad, eze Aram, kwenyere, meere ha dika ha rioro ya.

²⁶ Mgbe otu afo gasiri, Ben-Hadad chikotakwara ndi Aram niile duru ha gaa Afek ibuso Izrel agha.

27 Mgbe a kpọkọtara ndi agha niile nọ n'Izrel nye ha ngwa agha, ha pụrụ izute ha. Ndi agha Izrel mara ụlọ ikwu ha na ncherita ihu ndi agha Siria, dika igwe ewu nta abụọ, ebe ndi Aram juputara ala ahụ niile.

28 Onye nke Chineke biara gwa eze ndi Izrel, "Otu a ka ONYENWE ANYI siri, 'N'ihia na ndi Aram na-eche na ONYENWE ANYI bu chi nke ugwu, na o bughị chi ala ndagwurugwu, aga m arara igwe ndi agha a nyefee gi n'aka, ka gi na ndi gi mata n'eziokwu na m bu ONYENWE ANYI.'" "

29 O bu ubochi asaa ka ha mara ụlọ ikwu ha na ncherita ihu ibe ha. Ma n'ubochi nke asaa ahụ, ndi agha malitere ibu agha. Ndi Izrel meruru nari puku ndi agha Aram ahụ n'otu ubochi.

30 Ma ndi foduru n'etiti ndi agha Aram gbapuru oso gbalaga n'obodo Afek. Ebe ahụ ka mgbidi obodo Afek nọ dagbuo iri puku ndi agha abụọ na asaa n'ime ha. Ma Ben-Hadad n'onwe ya gbalagara, gbaba n'ime obodo ahụ, gaa zoo onwe ya n'ime ime otu ụlọ.

31 Mgbe ahụ, ndiisi agha ya biakwutere ya si ya, "Lee, anyi nuru na ndi eze Izrel bu ndi obi ebere. Ka anyi yiri akwa mkpe n'ukwu anyi, kee udo n'olu anyi, gaa riro eze Izrel. Ma eleghi anya o ga-ebebe gi ndu."

32 Ya mere, ha yikwasiri onwe ha akwa mkpe, nyarakwa udo n'olu ha, jekwuru eze Izrel si ya, "Ohu gi bu Ben-Hadad na-asi, 'Biko, kwee ka m diri ndu.'" "

Eze juru ha si, "O bu ezie na o ka di ndu ugbu a? Nwanne m ka o bu."

³³ Okwu a mere ka ndi ozi eze Aram nwee olileanya. Ha mere ngwangwa kwughariakwa ihe ahụ o kwuru. Ha siri, “E, Nwanne gi bu Ben-Hadad.”

Mgbe ahụ, eze Ehab nyere ha iwu si, “Gaanu kpoputa ya, dutekwanu ya n’ebe a.” Mgbe Ben-Hadad biara, Ehab mere ka o rigota n’ugbo agha nke ya.

³⁴ Mgbe ahụ, Ben-Hadad gwara Ehab si, “Obodo niile nke nna m naara nna gi, ka m ga-enyeghachi gi. I nwere ike iwuru onwe gi odu ahia n’ama obodo Damaskos dika nna m wuru n’ime Sameria.”

Ehab kwuru, “O buru na anyi agbaa ndu, aga m eme ka i nwere onwe gi.” Ya mere, ha abuo gbara ndu. Ehab hapukwara ya ka o laa n’udo.

Onye amuma amaa Ehab ikpe

³⁵ Emesia, okwu ONYENWE ANYI rutere otu onye n’etiti umu ndi amuma. O gwara otu nwoke n’ime umu ndi amuma ahụ no ya nso si ya, “Jiri ngwa agha di gi n’aka tie m ihe.” Ma nwoke ahụ juru ime ihe onye amuma ahụ kwuru.

³⁶ N’ihi nke a, onye amuma gwara nwoke ahụ okwu si, “Ebe o bu na i juru ime ihe ONYENWE ANYI nyere n’iwu, lee ihe ga-adakwasị gi. Mgbe i si n’ebe a na-ala n’ulo gi, odum ga-ezute gi n’uzo dogbuo gi.” Amuma a mezuwara, n’ihi na mgbe nwoke ahụ tughariri si n’ebe ahụ na-ala, odum lūsooro ya ogu n’uzo gbuo ya.‡

³⁷ Onye amuma ahụ pukwara chota onye ozo si ya, “Biko, tie m ihe.” Nwoke ahụ tiri ya ihe tihia ya ahụ.

‡ 20:36 1Ez 13:24.

³⁸ Mgbe ahụ, onye amụma ahụ e tiri ihe jiri akwa kechie ihu ya, ka mmadụ ọbụla ghara imata onye ọ bụ. Ọ pụrụ gaa guzo n'akụkụ ụzọ ebe eze Izrel ga-esi gafee.

³⁹ Mgbe eze na-agafe, onye amụma ahụ tiri mkpu sị, “Onyenwe m, biko gee m ntị. Lee, otu onye agha bjakwutere m mgbe m nọ n'ihu agha sị m, 'Lee nwoke a a dọtara n'agha; chee ya nche. Ekwekwala ka ọ gbanarị gị. N'ihina ọ bụrụ na o site n'aka gị gbapụ, § i ga-anwụ, ma ọbụ i jiri otu talenti ọlaọcha gbara isi gị.’

⁴⁰ Ma mgbe m nọ na-arụ ọrụ ọzọ, nwoke ahụ a dọtara n'agha gbapụrụ. Ahụkwaghị m ya anya ọzọ.”

Mgbe ahụ, eze Izrel zara sị ya, “I jirila ọnu gị maa onwe gị ikpe. I ghaghị inata ahụhụ dịrị gị.”

⁴¹ Mgbe ahụ, onye amụma ahụ mere ngwangwa wepụ akwa ahụ o ji kechie anya ya abụọ. Eze Izrel matakwarana na ọ bụ otu onye n'ime ndị amụma.

⁴² Onye amụma ahụ gwara eze okwu sị ya, “Otu a ka ONYENWE ANYI kwuru, 'Ebe i mere ka nwoke a laa, bụ onye m nyere gị n'aka ime ka ọ nwuo, ugbo a, i ghaghị inwụ n'ọnọdụ ya. A ga-alakwa ndị gị n'iyi, n'ọnọdụ ndị nke ya.’”

⁴³ N'ihina okwu a, eze Izrel ji iwe na ihu mgbarụ laa n'ulo ya dị na Sameria.

21

Ubi Nebot

¹ Mgbe nwa oge nta gasiri, Nebot, onye Jezril, nwere ubi vaini di na Jezril, n'akuku uloze Ehab bu eze Sameria.*

² Ehab siri Nebot, "Nye m ubi vaini gi ka o buru ubi a gbara ogige, ebe m ga-aku akwukwo nri, ebe o di nso n'uloze m. Aga m enye gi ubi vaini ozo di mma kara ya, ma o burukwa na i choro, aga m akwu gi ego obula o ruru n'onu ahia ya."

³ Ma Nebot zara si Ehab, "Ala a bu ihe nketa ruuru m site n'aka nna nna m ha. M ga-esi anaa nye gi ya. ONYENWE ANYI ekwela na m ga-ewere ihe nketa nke nna nna m ha nye gi."

⁴ Ehab jiri obi ufu na ihu mgbaru laa n'ulo ya n'ih i okwu a Nebot, onye Jezril gwara ya, si, "Agaghi m enye gi ihe nketa nna nna m ha." O dinara n'ihe ndina ya, chee ihu ya n'aja ulo, ju iri ihe obula.

⁵ Ma nwunye ya bu Jezebel, biakwutere ya juo ya si, "Gini mere i ji ju iri ihe? Gini mere i ji nohide n'obi ojoo na iwe?"

⁶ Ehab zara si ya, "Agwara m Nebot, nwoke onye Jezril okwu si ya, 'Resi m ubi vaini gi, ma o buru na i choro, aga m enye gi ala ubi ozo mara mma n'onodu ya.' Ma o juru juwaa isi inye m ubi ahụ."

⁷ Mgbe ahụ, nwunye ya Jezebel juru ya ajuju si ya, "O bughi gi bu eze na-achi Izrel? Bilie, rie nri, enyela obi gi nsogbu, n'ih i na aga m enyefe gi ubi vaini Nebot onye Jezril n'aka."

* **21:1** Sameria bu isi obodo alaeze ugwu ugwu, ya mere o na-anochite anya alaeze ahụ n'ebe a. 1Ez 16:24

⁸ Ya mere, Jezebel dere akwukwo n'aha Ehab, were mgbaaka akara eze kaa n'akwukwo ndi ahụ, zigara ha ndi okenye obodo na ndi a na-asopuru bi n'obodo ebe Nebot bi.

⁹ N'ime akwukwo ozi ndi a, o dere si,

“Nyenu iwu ka mmadu niile buo onu. Kpokotaanu ndi Jezril niile, ka ha zukota. Mgbe unu zokoro, nyenu Nebot onodu n'ochedi mkpa.

¹⁰ Hoputanu ndi ikom abuo, ndi na-abaghi uru ka ha puta n'ihu nzuko unu guzo gbaa ama ugha megide Nebot si na ha nuru mgbe o kochara Chineke na eze.[†] Maanu ya ikpe onu, kpupu ya n'azu obodo, jiri nkume tugbuo ya, ka o nwuo.”

¹¹ Ndi okenye na ndi a na-asopuru ndi bi n'obodo ahụ mere dika Jezebel nyere n'iwu n'akwukwo ahụ o degaara ha.

¹² Ha nyere iwu maka ibu onu, kpoakwa nzuko ndi obodo ahụ niile, meekwa ka Nebot ndu n'ochedi mkpa.

¹³ Mgbe ahụ, ndi ikom abuo na-abaghi uru putakwara, ndu na ncherita ihu ya, ha gbara ama ugha megide Nebot, n'ihu ndi mmadu, si, “Nebot kochara Chineke na eze.” N'ihini nke a, ha dokpuru ya gaa n'azu obodo jiri nkume tugbuo ya.

¹⁴ Emesia, ndi okenye na ndi a maara aha ha nke obodo Jezril, ziri ozi zigara Jezebel gwa ya na Nebot anwuola.

¹⁵ Ngwangwa Jezebel natara ozi na a tugbola

[†] **21:10** I kochaa Chineke na eze Opu 22:28; Lev 24:15-16; Opu 6:11

Nebot, o siri Ehab, “Bilie, gaa nwetara onwe gi ubi vaini Nebot, nwoke onye Jezril. Ubi ahụ o juru inye gi n’ego aburu nke gi ugbu a n’ihi na Nebot anwuola. O dikwaghi ndu ozo!”

¹⁶ Mgbe Ehab nuru na Nebot anwuola, o biliri puo, gaa ibanye n’ubi ahụ, inwetara onwe ya ubi vaini Nebot, onye Jezril.

¹⁷ Ma okwu ONYENWE ANYI rutere Ilaija, onye Tishbe, si ya,

¹⁸ “Bilie, gaa zute Ehab, eze Izrel onye bi na Sameria. O no ugbu a n’ime ubi vaini Nebot inwetara ya onwe ya.

¹⁹ Gwa ya si ya, ‘Ihe a ka ONYENWE ANYI kwuru: I gbuola ochu mmadu si otu a nwetara onwe gi ihe nketa? Ebe ahụ nkita no rachaa obara Nebot ka ha ga-anọ rachaakwa obara gi. E, obara gi onwe gi.’”

²⁰ Mgbe ahụ, Ehab juru Ilaija ajuju si ya, “Onye iro m, i chorokwala m bia?”

Ilaija zara si ya, “E, achoro m gi bia n’ihi nnyefe i nyefere onwe gi ime ihe di njo n’anya ONYENWE ANYI.

²¹ O siri, ‘Aga m eme ka ihe ozo dakwasị gi. Aga m ekpochapu ndi agburu gi, site n’ezinaulo Ehab bipu nwoke obula, maobu ohu maobu onyenwe onwe ya n’Izrel.

²² Aga m eme ka ulo gi diri ka nke Jeroboam nwa Nebat, na dika nke Baasha nwa Ahija, n’ihi na i kpasuola m iwe, meekwa ka Izrel mehie.’

²³ “Ma banyere Jezebel, ONYENWE ANYI siri, ‘Umụ nkita ga-eri anu ahụ Jezebel n’akuku mgbidi aja ulo di n’obodo Jezril.’

24 “Nkita ga-eri anụ onye ọbụla si n’ezinaulo Ehab nke nwurụ n’ime obodo, ma anụ ufe nke eluigwe ga-eri anụ ndị ọbụla nwurụ n’ohia.”

25 (N’ezie, o nweghi onye ọbụla ọzọ di ka Ehab, onye rere onwe ya nye ime ihe ọjọọ di ukwu n’anya ONYENWE ANYI, onye Jezebel nwunye ya kwagidere ime ihe ọjọọ di iche iche.)

26 Ehab bu onye mere mmehie di oke njo nke igbaso na ife arusi di iche iche ofufe dika ndi Amorit[‡] mere, bu ndi ahụ ONYENWE ANYI sitere n’ala a chupu ime ka ndi Izrel nweta ala ha.)

27 Mgbe Ehab nuru okwu amuma ndi a, o dowara uwe ya, yikwasị onwe ya akwa mkpe, buo onu, dinaa n’akwa mkpe ahụ, jehariakwa n’idi umeala.

28 Ma okwu ONYENWE ANYI rutere Ilaija, onye Tishbe ọzọ, si ya,

29 “I huru otu Ehab si weda onwe ya ala n’ihu m? N’ihi ihe a o mere, iweda onwe ya ala n’ihu m, agaghi m eme ka ihe ọjọọ ndi a m kwuru okwu banyere ha rute ya n’oge o di ndu. Kama aga m eme ka ihe ndi a dakwasị ezinaulo ya mgbe nwa ya ga-achi dika eze.”

22

Amuma Mikaya megide Ehab

¹ Agha ọzọ adaghi n’etiti Aram na Izrel afo ato.

² Ma n’afọ nke ato, Jehoshafat, eze Juda, gara ileta Ehab eze Izrel.

[‡] **21:26** Aha a, ka e ji mara ndi biri n’ala ahụ Chineke kwere Ebrahim na nkwa tupu umu Izrel a bia bichie na ya. Jen 15:16; Opu 23:23; Dit 1:7-8; 2Ez 21:11

³ Eze Izrel siri ndi ozi ya, “Unu amaghi na ala Ramot Gilead bu nke anyi, ma lee na anyi gbara nkiti iga naputa ya site n’aka eze Aram?”

⁴ Ya mere, o juru Jehoshafat, “I ga-eso m gaa buso Ramot Gilead agha?”

Jehoshafat zaghachiri eze Izrel, si, “Otu m di ka gi onwe gi di, ndi m bukwa ndi gi, inyinya m bukwa nke gi.”

⁵ Ma Jehoshafat gwakwa eze Izrel, si, “Buru uzọ chọputa ihe bu ntuziaka ONYENWE ANYI.”

⁶ Ya mere, eze Izrel kpokotara ndi amuma, onuogugu ha ruru nari ndi ikom anọ, juo ha si, “O bu m gaa buso Ramot Gilead agha, ka o bu m hapu iga?”

Ha zara, “Gaa, n’ihi na Onyenwe anyi ga-enyefe ha n’aka eze.”

⁷ Ma Jehoshafat juru, “O bu na e nwekwaghi onye amuma ONYENWE ANYI no n’ebe a, onye anyi nwere ike ijuta ase n’aka ya?”

⁸ Eze Izrel zaghachiri Jehoshafat, si, “A ka nwere otu onye amuma, onye anyi nwere ike isite n’aka ya juo ONYENWE ANYI ase, o bu Maikaya nwa Imla,* ma akporo m ya asi, n’ihi na o nweghi oge o na-ebu amuma ihe oma n’ebe m no, kama o bu naani nke ojoo.”

Jehoshafat siri, “Eze ekwesighi ikwu okwu di otu a.”

⁹ Mgbe ahụ, eze Izrel kporo otu onye na-ejere ya ozi si ya, “Mee osiso kputa Maikaya nwa Imla n’ebe a.”

* **22:8** Nke a, abughi onye dere akwukwo Maika, nke bu otu akwukwo n’ime akwukwo nsọ

¹⁰ Ehab eze Izrel na Jehoshafat eze Juda, onye ọbụla yi uwe eze ya, na-anọkwasi n'ocheeze ya n'ebe izocha ọka n'onu ụzọ ama e si abata obodo Sameria. Ndi amuma ahụ niile nọkwa na-ebu amuma n'ihu ha.

¹¹ Zedekaya nwa Kenaana, mere mpi igwe, ọ kwuputara si, "Nke a bụ ihe ONYENWE ANYI na-ekwu, 'Ihe ndi a ka i ga-eji sogide ndi Aram, ruo mgbe a ga-ala ha n'iyi.' "

¹² Ndi amuma ndi ozo niile na-ebu otu ihe ahụ n'amuma, na-asị, "Gaa, busoo Ramot Gilead agha, i ga-enwekwa mmeri, n'ih i na ONYENWE ANYI ga-enyefe ya n'aka eze."

¹³ Onyeoz i ahụ nke gara ikpo Maikaya siri ya, "Lee, ndi amuma ndi ozo na-agupugh i onye ọbụla na-ebu amuma ọganihu nye eze. Mee ka okwu gi na ha dakota. Kwuokwa ihe ga-adi eze mma."

¹⁴ Ma Maikaya siri, "Dika ONYENWE ANYI na-adi ndu, aga m agwa ya naani ihe ONYENWE ANYI gwara m."†

¹⁵ Mgbe ọ biarutere, eze juru ya, "Maikaya, ọ bụ anyi gaa buso Ramot Gilead agha, ka ọ bụ anyi hapu?"

Ọ zara, "Gaa, ma nwekwa mmeri, n'ih i na ONYENWE ANYI ga-enyefe ya n'aka eze."

¹⁶ Eze siri ya, "Ugboro ole ka m ga-eme ka i nuo iyi na i gaghi agwa m ihe ozo, kari naani eziokwu n'aha ONYENWE ANYI?"

¹⁷ Mgbe ahụ Mikaya zara, "Ahuru m Izrel niile ka ha gbasasiri n'elu otutu ugwu dika aturu na-enweghi onye ozuzu aturu, ma ONYENWE ANYI

† 22:14 Onu 22:38; 24:13

siri, 'Ndi a enweghi onyendu. Ka onye obula laghachi n'ulo ya n'udo.'"

¹⁸ Eze Izrel, siri Jehoshafat, "O bu na m agwaghi gi na o dighi mgbe o na-ebu amuma ihe oma banyere m, kama naani ihe ojoo?"

¹⁹ Mikaya gara n'ihu, si, "Ya mere, nurunu okwu ONYENWE ANYI. Ahuru m ONYENWE ANYI ka o nokwasiri n'ocheeze ya, hukwa usuu nke eluigwe ka ha na-eguzo n'akuku ya, n'aka nri ya nakwa n'aka ekpe ya.

²⁰ ONYENWE ANYI siri, 'Onye ga-aga rafuo Ehab ka o gaa buso Ramot Gilead agha, gaa nwuo n'ebe ahu?'

"Otu onye tuputara aro nke a, ebe onye ozo tuputara nke ozo.

²¹ N'ikpezu otu mmuo putara, guzo n'ihu ONYENWE ANYI si, 'Mu onwe m ga-arafu ya.'

²² " 'ONYENWE ANYI juru si, Olee otu i ga-esi mee nke a?'

" 'Aga m apu gaa buru mmuo nrafu n'onu ndi amuma ya niile,' ka o zara.

"ONYENWE ANYI siri, 'I ga-enwe ike irafu ya. Gaa mee otu a.'

²³ "Ma ugbu a, ONYENWE ANYI etinyela mmuo okwu ugha n'onu ndi amuma gi niile ndi a. ONYENWE ANYI ekwubiela n'ihe ojoo ga-adakwasigi gi."

²⁴ Mgbe ahụ, Zedekaya nwa Kenaana, gara nso, maa Maikaya aka na nti, juo ya, "Olee uzo ka mmuo ahu sitere na ONYENWE ANYI gara, mgbe o hapuru m bia igwa gi okwu?"

²⁵ Maikaya zaghachiri, "I ga-achoputa nke a n'ubochi i ga-agbaba n'ime ime ulo izo onwe gi."

26 Mgbe ahu, eze Izrel nyere iwu si, "Jidenụ Maikaya kpugara ya Amọn onye na-achị obodo a, na Joash nwa eze

27 i ga-asikwa, 'Otu a ka eze siri: Tinye nwoke a n'ulo mkporo, nye ya naani achicha na mmiri onunu tutu ruo mgbe m loghachiri n'udo.' "

28 Maikaya kwuputara si, "O buru na i loghachi n'udo, o putara na o bughị ONYENWE ANYI si n'onu m kwuo okwu." O kwukwara si, "Unu niile hubakwanu okwu m ndi a niile ama!"

Ehab anwuo na Ramot Gilead

29 Ya mere, eze Izrel na Jehoshafat eze Juda, puru gawa Ramot Gilead.

30 Eze Izrel gwara Jehoshafat, si, "Aga m ejikere onwe m dika m bu onye ozo banye n'ogbo agha, ma gi onwe gi yiri uwe eze gi." Ya mere, eze Izrel nwoghariri onwe ya ka onye ozo baa n'ogbo agha.

31 Ma eze Aram enyelari ndi ochiagha ndi na-agba ugbo agha, onugugu ha di iri ato na abuo, iwu si, "Unu ebusola onye obula agha, maobu onye ukwu maobu onye nta, kariakwa naani eze Izrel."

32 Mgbe ndi ochiagha, na-achị ugbo agha huru Jehoshafat, ha chere n'obi ha, "N'ezie, onye a bu eze Izrel." N'ihia ya ha tughariri ibuso ya agha, ma Jehoshafat tiri mkpu,

33 ndi ochiagha, na-achị ndi na-agba ugbo agha huru na o bughị eze Izrel, ma kwusi ichuso ya.

34 Ma otu onye doro uta ya gbapu ya na-ebughị onye obula n'obi, gbata ya eze Izrel n'etiti njiko

nke uwe agha ya.‡ Eze gwara onye ọkwọ ụgbọ agha ya, si, “Tugharia, si n’ebe a bupu m, n’ihi na emerụla m ahụ.”

³⁵ Agha ahụ siri ike n’ụbọchị ahụ niile, e ji ihe mee ka eze kwurụ ọtọ n’ime ụgbọ agha ya na-eche ndị Aram ihu. Ọbara si n’onye ahụ sojuru n’ala ụgbọ agha ahụ, ọ nwurụ n’uhuruchi ụbọchị ahụ.

³⁶ Mgbe anyanwụ na-ada, e tiri mkpu nke gazuru n’ogbo agha ndị Izrel, si, “Nwoke ọbụla laa n’obodo ya, onye ọbụla laakwa n’ala nke aka ya!”

³⁷ Ya mere, eze nwurụ, e buta ozu ya n’obodo Sameria, ebe a nọ lie ya.

³⁸ Ha sachara ụgbọ agha ya n’odo mmiri di na Sameria (ebe ndị akwuna na-asa ahụ). Ụmụ nkita rachara ọbara ya, dika okwu ONYENWE ANYI kwubiri. §

³⁹ Ma banyere ihe ndị ọzọ niile mere n’oge ọchịchị Ehab na ihe niile o mere, ụlọeze o wuru nke o ji ọdụ chọọ mma, na obodo niile o wusiri ike, ọ bụ na e deghị ha n’akwukwọ akukọ ihe mere n’oge ndị eze Izrel?

⁴⁰ Ehab sooro ndị nna nna ya ha dina n’onwu. Ahazaya nwa ya ghorọ eze n’onodu.

Jehoshafat, eze Juda

⁴¹ Jehoshafat nwa Asa ghorọ eze Juda, n’afọ nke anọ, nke ọchịchị Ehab eze Izrel.

‡ 22:34 Eleghị anya ebe uwe agha ya na-ekpuchiteghị § 22:38
1Ez 21:19

⁴² Jehoshafat gbara iri afọ atọ na ise mgbe ọ malitere ibụ eze. Ọ chiri iri afọ abụọ na ise na Jerusalem. Aha nne ya bụ Azuba, nwa Shilhi.

⁴³ N'ihe niile o jere ije n'uzọ Asa bụ nna ya, o sitekwaghị n'ime ha wezuga onwe ya, o mekwara ihe ziri ezi n'anya ONYENWE ANYỊ. Naanị na o wezugaghị ebe dị elu niile, nke mere na ndị mmadụ gara n'ihu na-achụ aja, na-esurekwa ihe nsure ọkụ na-esi isi uto n'ebe ahụ niile.

⁴⁴ Jehoshafat mere ka udo dị n'etiti ya na eze Izrel.

⁴⁵ Ma banyere ihe ndị ọzọ niile mere n'oge ọchịchị Jehoshafat, ihe niile ndị ọ rụputara, ike ọ kpara n'ọtutu agha nke o buru, ọ bụ na e degħi ha n'akwukwo akuko ihe mere n'oge ndị eze Juda?

⁴⁶ O kpochapuru ndị ikom akwuna ulọ arụsị, bụ ndị nke fọdurụ, mgbe nna ya bụ Asa chichara ọchịchị.

⁴⁷ N'oge a, eze adighi n'ala Edom, kama ọ bụ onye nnochite anya eze bụ onye na-achị.

⁴⁸ Jehoshafat wuuru otutu ugbo mmiri eji azu ahia, maka ije n'ala Ofia iga bute olaedo ma ugbo mmiri ndi a agaghị ebe obula, n'ihi na ha mikpuru n'Eziyon Geba.

⁴⁹ N'oge ahụ, Ahazaya nwa Ehab siri Jehoshafat, "Kwere ka ndi ikom m soro ndi oru gi n'ugbo gi," ma Jehoshafat ekweghi.

⁵⁰ Mgbe ahụ, Jehoshafat sooro nna nna ya ha dina n'onwu, e lie ya n'ebe e liri ha n'obodo Devid, nna ya. Jehoram nwa ya ghorọ eze n'onodu ya.

Ahazaya, eze Izrel

⁵¹ Ahazaya nwa Ehab, malitere ibụ eze Izrel na Sameria, n'afọ iri na asaa nke ọchịchị Jehoshafat, eze Juda. Ma ọ chiri Izrel naanị afọ abụọ.

⁵² O mere ihe dị njoyo n'anya ONYENWE ANYI, n'ihia na o sooro ụzọ ojọọ niile nke nna na nne ya, na ụzọ ojọọ nke Jeroboam nwa Nebat, onye mere ka Izrel mee mmehie.

⁵³ O fekwara arụsị Baal ofufe, kpoọkwa isiala nye ya, si otu a kpasuo ONYENWE ANYI, Chineke Izrel iwe, dika nna ya mere.

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye oḅuḅa igu
The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria:
Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ
onye oḅuḅa igu

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye oḅuḅa igu

Ndḅ Biblica, Inc. degħarḅrḅ ya n'afḅ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" ḅu akara e ji mara ḅḅo ḅḅu a, nke edebanyere dḅka iwu si kwado n'ḅḅo ḅḅu dḅ n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azḅm aḅḅa ndḅ Biblica, Inc. O ḅu ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78